

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG.FI

BUDGET OCH EKONOMIPLAN 2023-2025

Godkänd i fullmäktige 12.12.2022

På pärmen: konstverket Flickan med fisk av konstnären Kim Simonsson vid Askers nya skolcentrum i Svartå

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vårt glas är halvtullt	1
Raseborgs strategi 2022-2025 och dess förankrande i stadens verksamhet	5
Budgetstruktur 2023	6
Utgångspunkterna för ekonomi, skatter och stadsandelar	8
Staden som arbetsgivare	18
Investeringsbudget 2023 och investeringsplan 2024-2025	19
Affärsverket och koncernbolag	24
Resultaträkningsdel 2023-2025	26
Finansieringsdel 2023-2025	27
Driftshushållning 2023-2025	
<i>Sektor: Koncerttjänster</i>	28
Revision	30
Stadskansli	32
Ekonomi	36
Personal	39
Stadsutveckling	42
Kollektivtrafik	47
Sysselsättnings- och invandrartjänster	50
<i>Sektor: Bildning</i>	54
Övrig utbildning	56
Småbarnspedagogik	60
Utbildning	63
Gymnasier	66
Museer	69
Bibliotek	73
Fritid	76
<i>Sektor: Tekniska sektorn</i>	81
Administration	85
Samhällsteknik	89
Mätning- och fastighetsbildning	94
Utrymmesförvaltning	98
Lokalvård och kosthåll	103
Planläggning	108
Bygg och miljö / Miljöenheten	112
Avfallsnämnden	118
<i>Raseborgs Vatten</i>	121
Investeringar 2023-2025	124
Extern Resultaträkningsdel	131
Kommunens och affärsverkets resultaträkning	132
Externa och interna inkomster och utgifter	133

Vårt glas är halvfullt

Jag har känt mig oerhört välkommen i Raseborg. Jag är väldigt stolt över staden och har en stark tro på att Raseborg, eller snarare raseborgarna, har alla nycklar till framgång i sina händer.

Samtidigt måste vi komma ihåg att kommunsektorn är mitt inne i sin största förändring någonsin. Det största trycket på anpassning och förändring kommer utifrån; inte till följd av våra egna beslut och inte nödvändigtvis ens till följd av åtgärder som vår egen stat initierat.

Jag har alltid varit av åsikten att framgång inte bara är att anpassa sig till förändring och att den inte heller bara kan mätas i pengar. Framgång är att det förutom livskraft också finns livsglädje och att både invånare, företag och besökare trivs i Raseborg.

En sådan framgång kan uppnås endast om vi kan dra nytta av de möjligheter som en förändring medför, om vi tänker på dem som finns omkring oss och om vi alla drar åt samma håll. Vi borde alla ha ett uns av kreativitet och mod att testa saker. Våra otaliga nätverk, vår know-how och vårt kunnande borde utnyttjas på bästa möjliga sätt. Jag uppskattar verkligen alla, oavsett små eller stora, gärningar för miljön eller det gemensamma bästa, för dessa spelar en stor roll för hurdan vår stad är nu och i framtiden.

Staden klarar sig också i stormar av förändring

År 2022 anpassade sig visserligen Raseborg, för det har kommunerna som fyndiga administrativa enheter alltid gjort. Staden har fortsatt med åtgärder som föranletts av Covid-19-pandemin, tagit emot cirka 120 flyktingar från

Ukraina vid sidan av andra som behövt hjälp samt i god tid och på ett förutseende sätt vidtagit energieffektiva och energisparande åtgärder.

Sist och slutligen är det också ganska otroligt med vilken tidtabell välfärdsområdesreformen är på väg att ros i land. Detta skulle inte vara möjligt utan verkligt engagerade arbetstagare som har gjort mer än vad som kunnat krävas och med väldigt lite som tack. Reformen är så stor att nästan hela stadens organisation har involverats i den. Nästa år jobbar mer än 700 av våra nuvarande medarbetare för en annan arbetsgivare men fortfarande för invånarna i Raseborg. Vårt huvudsakliga mål har varit trygghet och smidighet för såväl invånare som för de medarbetare som överförs.

Vi kommer att få lära oss många saker på nytt under nästa år, för vi vill se till att barn, unga, personer i arbetsför ålder och äldre behandlas som hela människor och inte som utgiftsposter som ska delas mellan staden och välfärdsområdet. Arbetsfördelningen är ändå tydlig: staden får inte börja "syssla med" uppgifter som hör till Västra Nylands välfärdsområde – lika lite som den skulle få grunda sitt eget polisväsen.

Staden förutser risker och gör hållbara investeringar

Stadens hushållning har varit stram och målet att hålla resultatet på plussidan såsom år 2021 har stått klart. Just nu ser det ut som att resultatet år 2022 är 3,7 miljoner euro. Detta beror till stor del på att beskattningsutfallet har varit bättre än väntat.

Man har försökt stävja de ekonomiska riskerna genom många olika åtgärder, bl.a. genom räntegarantier och aktiv skötsel av låneportfölj, driftskostnader och avtal, inklusive elavtal. Coronakompensationen som betalas av staten har varit osäker fram till slutet av året, men i oktober fattades beslut om full ersättning. Uppföljningen av resultatprognoserna för den specialiserade sjukvården (HUS) har varit lika utmanande för staden som alltid. Stadens andel av HUS utgifter/underskott klarnar först i slutet av året, men vi är beredda på en tilläggsfaktura på 1,5 miljoner.

De största osäkerhetsfaktorerna i stadens ekonomi hänför sig till flera samhällsekonomiska och konjunkturrelaterade osäkerhetsfaktorer samt till de ökade räntekostnaderna. På räntemarknaden har en redan länge väntad förändring skett under slutet av år 2022 och räntehöjningen tros inte vara något snabbt övergående fenomen.

Till följd av välfärdsområdesreformen kommer stadens skatteinkomster att minska betydligt, men lånebördan står oförändrad. Från den nuvarande kommunalskatten på 22 % avdras 12,64 %. Räntekostnaderna har tidigare varit mycket små, men beräknas nu stiga så att de år 2023 är 0,75 miljoner euro. Man bör mycket noggrant överväga att ta nya lån år 2023 och se om staden kan finansiera investeringsbehoven på andra sätt. Stadens nuvarande lån är ändå ränteskyddade.

Till de största utmaningarna som behöver lösas hör det växande behovet av dagvårdsplatser, i synnerhet i Karis. Staden kommer också att överväga moduldaghem som kan byggas upp snabbare, så att våra ambitiösa mål i fråga om tillgången till och kvaliteten på småbarnspedagogiken kan nås även i fortsättningen, före eventuella byggprojekt.

Ett annat föremål för analys är de social- och hälsovårdsfastigheter som hyrs ut till Västra Nylands välfärdsområde från ingången av år 2023 till utgången av år 2025 och stadens syn på vilka fastigheter det lönar sig att behålla i stadens ägo och vilka det eventuellt lönar sig att sälja. Välfärdsområdet utför en servicenätsutredning våren 2023 och staden redan vid årsskiftet 2022–2023.

Stadens investeringsplan uppgår nu till 15,2 miljoner både år 2023 och 2024. Detta är ca 5 miljoner euro mer än vad Raseborg tidigare i genomsnitt har investerat per år och summan fördelar sig huvudsakligen på flera mindre investeringar och geografiskt sett mycket utbredd över stadens olika områden. Mångåriga projekt som särskilt kan nämnas är bl.a. ombyggnaden av Katarinaskolan, muddringen av Södra viken och saneringen av kosthållets tillverkningskök. Utredningen gällande allaktivitetshuset i Pojo genomförs utifrån den uppdaterade servicenätsutredningen år 2023. Byggandet av brandstationen i Tenala inleddes hösten 2022.

Vi investerar i människor, men vi investerar nu också exceptionellt mycket i infrastruktur och fastigheter. Detta beror på de behov som reparationskulden medfört i synnerhet i våra skolor, men därtill på en målmedveten strategisk satsning till exempel på vårt cykelnät, kulturens lokaler och näringslivets behov (och därigenom på arbetsplatser). År 2022 öppnades den nya och säkrare korsningen i Läpp, som möjliggör även övrig utveckling av området, cykelvägen mellan Karis och Ekenäs samt kulturhuset Fokus. Dessa är goda exempel på hur det Raseborg vi tillsammans bygger ser ut.

Kunnandet och de kunniga är en korsning, där alla funktioner möts

Så mycket litar jag ändå på vår hushållning, de kommande reformerna och på Raseborg i största allmänhet att jag vågar säga: en större utmaning än ekonomin är att behålla goda arbetstagare och rekrytera nytt kunnigt folk.

Hemvården av äldre och läkarsituationen inom primärvården har hört till de mest centrala utmaningarna år 2022, men staden har också haft ett kontinuerligt behov av andra experter, samtidigt som uppgifterna inte

har minskat, utan tvärtom ökat. Det här är bra att komma ihåg. Med tanke på Raseborgs framtid, måluppställningen och på hur våra tjänster ska lyckas är det ytterst viktigt att vi får de bästa, möjligast tvåspråkiga experterna hit till våra företag, vårt välfärdsområde och också till staden. Därtill är det dags att inleda en helt ny diskussion om invandring och invandrarnas möjligheter i vårt arbetsliv. För stadens del: Vår organisation och kulturen i den ska vara sådan att man hos oss kan göra ett betydelsefullt arbete och också utvecklas i sitt yrke. Det här vill vi satsa på år 2023.

En väsentlig del i fråga om det föregående är flyttandet av ansvaret för sysselsättningsåtgärderna på kommunerna från ingången av år 2025. Raseborg deltar redan nu i kommunförsöket med sysselsättningsåtgärder och förbereder sig under år 2023 på många andra sätt för att de lokala sysselsättningsåtgärderna och näringslivets och utbildningens behov ska komma närmare varandra. Detta är en stor förändring som bör ses som en möjlighet, även om det fortfarande är mycket svårt att bedöma kostnadseffekterna av förändringen. Glädjande är att det regionala samarbetet, särskilt med Hangö och Ingå, också på detta område är mycket intensivt och okomplikerat.

Raseborg som föregångare

Skol- och allaktivitetscentret Askers, som öppnades i Svartå hösten 2022, är unikt på många sätt! I hur många städer byggs det en ny byskola, där det dessutom finns både finsk- och svenskspråkig skola, rådgivningsverksamhet, bibliotek och mycket annat? Askers representerar ett sådant tänkesätt i fråga om nybyggnad i Raseborg som är energieffektivt och förverkligat i enlighet med hållbar utveckling.

Raseborg är en föregångare också i andra överraskande frågor som gäller hållbar utveckling. Vi är bland annat den enda staden i Finland som har skött efterbehandlingen av muddringsavfall och delvis också annat avfall inom sitt eget område så att vi vid behandlingen av muddringsmassorna utnyttjar vårt rivningsavfall (betong och tegel) samt askan från fjärrvärmeanläggningarna inom vårt område. En del av våra gator har byggts genom att utnyttja rivningsavfall i enlighet med principerna för cirkulär ekonomi. I samband med takrenoveringar på stadens byggnader undersöks nuförtiden alltid möjligheterna att installera solpaneler, byggnader ansluts till fjärrvärme alltid när det är möjligt och energiförbrukningen följs kontinuerligt upp.

En av de största händelserna år 2023 kommer att vara färdigställandet av konstmuseet Chappe invid Gamla stan i Ekenäs, bredvid Raseborgs museum. Museet är förutom en av de första nybyggnaderna inom konstmuseifältet på en lång tid i hela Finland också ett föredömligt samarbetsprojekt mellan den privata sektorn och staden. Det färdiga museet doneras till staden och kommer tillsammans med våra redan existerande attraktionsfaktorer att göra Raseborg till ett av de överlägset intressantaste besöksmålen i Finland.

Samtidigt måste sägas att Raseborg tar hand om sitt exceptionellt rika kultur- och byggnadsarv och

nybyggnad är inte alltid den enda rätta vägen, men så var fallen absolut i fråga om Askers och Chappe.

Slutligen...

”Det är svårt att göra förutsägelser, särskilt om framtiden”, sade den danske fysikern Niels Bohr en gång i tiden. En budget är alltid en kvalificerad gissning som baserar sig på genomfört, redan överenskommet och förutsagt. På inkomstsidan bestäms det slutliga beloppet som fås från statsandelssystemet först i slutet av året och i slutändan grundar sig prognoserna mycket på människors beteende, inte på naturlagar.

Fyren, ficklampan eller den röda tråden – vad än man vill kalla det – för Raseborg är mitt i alla förändringar i världen den nya strategin för åren 2022–2025 som godkändes år 2022. Denna strategi ska vi som stad börja förverkliga i form av budgeten för år 2023 och i det arbetet får alla våra invånare och företag delta. Vi kommer säkert att fundera på nya sätt att samla in respons och möjliggöra frivilliga aktiviteter i vår stad.

Raseborg är en stad som är stolt över sin tvåspråkighet och som utvecklas på ett kreativt sätt och alltid med människan i fokus. Här är livet och vardagen trygg och smidig och invånarna får valuta för sina skattepengar. Även kommande generationer är tacksamma, då vi tar hand om Raseborg, dess invånare, miljön och kulturhistorien på ett långsiktigt sätt.

Tack för år 2022 och välkommen år 2023! Kiitos vuodesta 2022 ja tervetuloa vuosi 2023!

Raseborg, oktober 2022

Petra Theman
Stadsdirektör

RASEBORGS STADS STRATEGI 2022 - 2025 OCH DESS FÖRANKRANDE I STADENS VERKSAMHET

Raseborgs stads strategi 2022 – 2025 har godkänts av stadsfullmäktige i juni 2022. Enligt §37 i kommunallagen skall fullmäktige gällande kommunsstrategin besluta om de långsiktiga målen för verksamheten och ekonomin, så att nuläget och framtida förändringar beaktas i budgetarbetet.

I samband med budgeteringen för 2023 har alla stadens avdelningar gått igenom de nya strategiska målsättningarna, och byggt sina verksamhetsmål och åtgärder utgående från dem. Bearbetandet av stadens mätare har påbörjats på hösten 2022 och skall fastställas av styrelsen.

Handlingarna redogörs i texten för varje sektor.

Största delen av sektorernas processbeskrivningsarbete börjar vara klart. Detta är viktigt för att klargöra ansvarsfördelningen, kunna utbilda nya medarbetare effektivt och för att bättre hantera eventuella risker. Staden kommer år 2023 att koncentrera sig på just riskhantering, som är starkt kopplat till strategin, dvs hur hanterar vi risker som kan förhindra oss att uppnå målsättningarna?

Våra strategiska målsättningar

MÄNNISKAN I CENTRUM

STRATEGISKA MÅL:

- Välmående invånare
- Högklassig pedagogik
- Målmedveten invånarkommunikation
- Välmående personal som trivs
- Välmående företag och förbättrad sysselsättning
- Blomstrande turism och förlängd turistsäsong
- Aktiv fritid

SMIDIG VARDAG

STRATEGISKA MÅL:

- Förbättrad servicenivå
- Klok digitalisering
- Ökad kollektivtrafik och cykling

VI TAR HAND OM RASEBORG

STRATEGISKA MÅL:

- Kolneutralitet 2030
- Ansvarsfull ekonomihushållning
- Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv
- Ansvarsfull investerings och ägarpolitik
- Gott vatten
- Bevarad naturens mångfald
- Kunskapsbaserad ledning

BUDGETSTRUKTUR 2023

Budgetens bindande nivåer på fullmäktige- och nämndnivå enligt förvaltningsstadgan

SEKTOR/organ Fullmäktige	VERKSAMHETSOMRÅDE (22 anslag) Bindningsnivå: fullmäktige*	ENHET 1 (44 anslag) Bindningsnivå: nämnd[^]
Koncerttjänster	Revision	Revision
	Stadskansli	Stadskansli, IKT
	Ekonomi	Ekonomi
	Personal	Personal
	Stadsutveckling	Näringsliv, Turism, Information
	Kollektivtrafik	Kollektivtrafik
	Sysselsättnings- och invandrartjänster	Sysselsättnings- och invandrartjänster, Arbetsmarknadsstöd
Bildning	Övrig utbildning	Administration, Transporter, Morgon- o eftermiddagsverksamhet, MBI och musikinstitut
	Småbarnspedagogik	Administration, Familjedagvård, Daghem
	Utbildning	Grundläggande utbildning, svensk, Grundläggande utbildning, finsk
	Gymnasier	Gymnasier, svenska, Gymnasier, finska
	Museer	Museer
	Bibliotek	Bibliotek
	Fritid	Ungdom, Motion & Idrott Kulturverksamhet

SEKTOR/organ Fullmäktige	VERKSAMHETSOMRÅDE (22 anslag) Bindningsnivå: fullmäktige*	ENHET 1 (44 anslag) Bindningsnivå: nämnd^
Teknik	Administration	Allmän administration, Småbåtshamnar Miljöhälsa
	Samhällsteknik	Skogsbruk, Enskilda vägar, Gator, Uteområden vid byggnader, Parker, Övrig samhällsteknisk verksamhet
	Mättnings- och fastighetsbildning	Fastighetsutveckling
	Utrymmesförvaltning	Utrymmesförvaltning
	Lokalvård och kosthåll	Lokalvård, Kosthåll
	Planläggning	Planläggning
	Bygg och miljö	Byggnadstillsyn, Miljövård
	Avfallsnämnd	Avfallsnämnden

*Stadsfullmäktige godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom sektorn mellan verksamhetsområden kräver godkännande av fullmäktige.

^Nämnden godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom verksamhetsområde mellan enheter kräver godkännande i nämnden.

UTGÅNGSPUNKTERNA FÖR EKONOMIN, SKATTER OCH STATSANDELAR

Det allmänna ekonomiska läget och framtidsutsikterna

Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas öka med 1,7 procent 2022 i Finland. Under början av året utvecklades produktionen gynnsamt, och sysselsättningen fortsatte att öka snabbt. Den ekonomiska tillväxten väntas avta mer i slutet av året än vad som förutsågs under sommaren. BNP-tillväxten avtar till 0,5 procent 2023. Ökningen av priset på nyttigheter och energi fortsatte också snabbare än vad som förutsågs under sommaren. BNP-tillväxten 2024–2026 förutses vara snabbare än den potentiella ekonomiska tillväxten, cirka 1,4 procent per år.

Den offentliga sektorns underskott minskar 2022 tack vare snabb ekonomisk tillväxt, positiv sysselsättningsutveckling och avslutade coronaåtgärder.

Underskottet börjar åter öka 2023, och de offentliga finanserna uppvisar ett fortsatt stort underskott de kommande åren. Den offentliga skulden i förhållande till BNP minskar i år, men vänder uppåt igen nästa år.

Skulthanteringskostnaderna väntas öka under prognosperioden. De ökande skulthanteringskostnaderna påverkar den övriga offentliga penninganvändningen och minskar de redan från tidigare knappa buffertarna inom den offentliga ekonomin.

(Finansministeriets ekonomiska översikt hösten 2022)

Kommunernas ekonomi

Den kommunala ekonomin står under hösten 2022 inför en historiskt stor omvälvning, då ansvaret för att ordna social- och hälsovårdens och räddningsväsendets uppgifter överförs till välfärdsområdena som inleder sin verksamhet i början av år 2023. På det stora hela halverar reformen den kommunala ekonomin, vilket i prognosen för den kommunala ekonomin innebär en kraftig minskning av de löpande utgifterna och intäkterna år 2023. Årsbidraget för den kommunala ekonomin eller räkenskapsperiodens resultat förblir dock rätt oförändrat om man granskar dessa utifrån en kalkyl över utgiftstrycket.

Den färskaste utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin som utarbetats av finansministeriet ger en rätt positiv bild av kommunernas ekonomiska utsikter. Prognoser är alltid osäkra, men den här gången innehåller de ekonomiska utsikterna för de kommande åren ovanligt stora nedåtriktade risker. I höstens

utvecklingsprognos håller sig helhetsbilden av utsikterna för den kommunala ekonomin dock rätt nära den föregående prognosen från i våras. Prognosen beaktar ännu inte reformen av arbets- och närings tjänsterna som sannolikt kommer att infalla år 2025.

Kostnaderna inom den kommunala ekonomin utsätts för närvarande för hårt tryck. Den offentliga sektorns tjänster är arbetskraftsintensiva, varför kostnadseffekterna av kommunssektorns tjänste- och arbetskollektivavtal som slöts i början av juni märkbart påverkar utgiftstrycket under de kommande åren. Avtalet är bundet till den så kallade allmänna linjen, men därtill kommer ännu ett flerårigt utvecklingsprogram som förnyar lönestrukturerna inom branschen.

Kostnadstryck orsakas också av prisstegringen, som håller sig på en högre nivå än väntat, samt av den höjda räntenivån som hänför sig till denna. I utvecklingsprognosen steg de prognoser som beskriver kommunernas kostnadstryck, såsom prisindexet för basservice, raskt.

Samtidigt har skatteintäkterna inom den kommunala ekonomin och inom hela den offentliga ekonomin stärkts mer än väntat. När man ännu för ett år sedan förutspådde att läget inom den kommunala ekonomin klart skulle försämrats år 2022, har den starka utvecklingen inom kommunal- och samfundsskatten nu korrigerat situationen.

Utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin är mycket positiv för de närmaste åren, eftersom även år 2023 stärks av en skatterest av engångskaraktär som uppgår till uppskattningsvis ca 1,2 miljarder euro. Denna uppstår då en del av tidigare års kommunal- och samfundsskatteinkomster redovisas för år 2023 enligt gamla skattesatser och utdelningsandelar.

I skuggan av de euromässigt stora penningströmmarna inom social- och hälsovården förekommer också ett stort antal andra beslut som inverkar på kommunernas ekonomi år 2023, såsom sänkningen av avgifterna för småbarnspedagogiken och kompensationen av denna samt stödanslagen för småbarnspedagogik och förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen för barn från Ukraina.

Stora förändringar i den kommunala ekonomin och faktorer av engångsnatur får inte dölja det verkliga läget inom den kommunala och den offentliga ekonomin. Utöver många samhälleliga styrkor bygger Finlands offentliga finanser i slutändan på en ekonomisk tillväxt

med svag utveckling, en åldrande befolkning och en sjunkande kunskapsnivå.

På längre sikt syns detta i den offentliga ekonomin och även i den kommunala ekonomin som en betydligt lägre skatteutveckling än i år samt som högre kostnader än inom andra sektorer. Därför lönar det sig för beslutsfattarna att rikta blickarna mot år 2024 och framåt för att tydligare se den kommunala ekonomins

BUDGET 2023, EKONOMIPLAN 2024 – 2025

verkliga tillstånd. Visserligen kommer det också då att än en gång ske reformer som påverkar den ekonomiska prognosen, när kommunernas ansvar för ordnandet av arbets- och näringstjänsterna ökar. Den kommunala ekonomin genomgår en tid med många stora förändringar.

(Kommunförbundet – chefsekonomens översikt, september 2022)

Ekonomin i Raseborg, skatter och statsandelar

Allmänt

Budgeten för år 2023 visar ett överskott för räkenskapsperioden om 4,6 miljoner euro.

Stadens egen verksamhet har ett överskott på 4,0 miljoner euro och affärsverket Raseborgs Vattens budget utgår från ett överskott om 0,6 miljoner euro.

För personalutgifterna har för år 2023 beräknats en förhöjning om 3,0 %. För planeåren 2024-2025 har beaktats en indexförhöjning på 3,0 %.

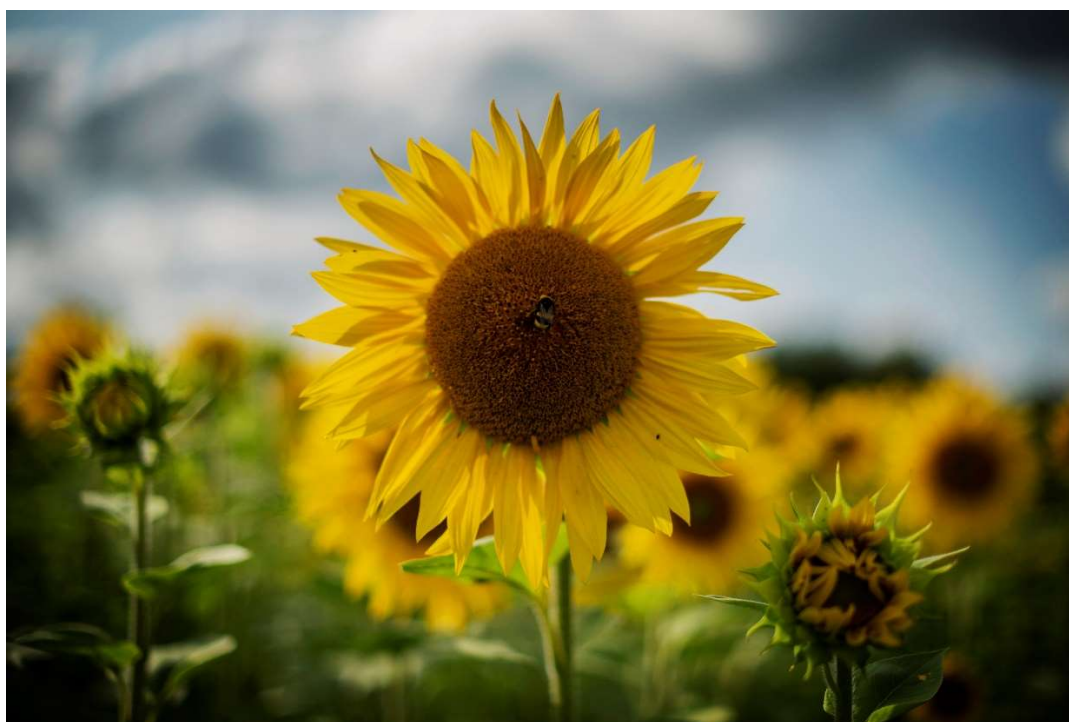
Ekonomiplanen visar ett överskott år 2024 om 2,6 miljoner euro och år 2025 1,7 miljoner euro. I bokslutet per 31.12.2021 hade staden ett kumulativt överskott på 6,4 miljoner euro. I prognosen per september 2022 estimeras ett överskott om 3,7 miljoner euro för år 2022. Enligt budget och ekonomiplanen för åren 2023-2025

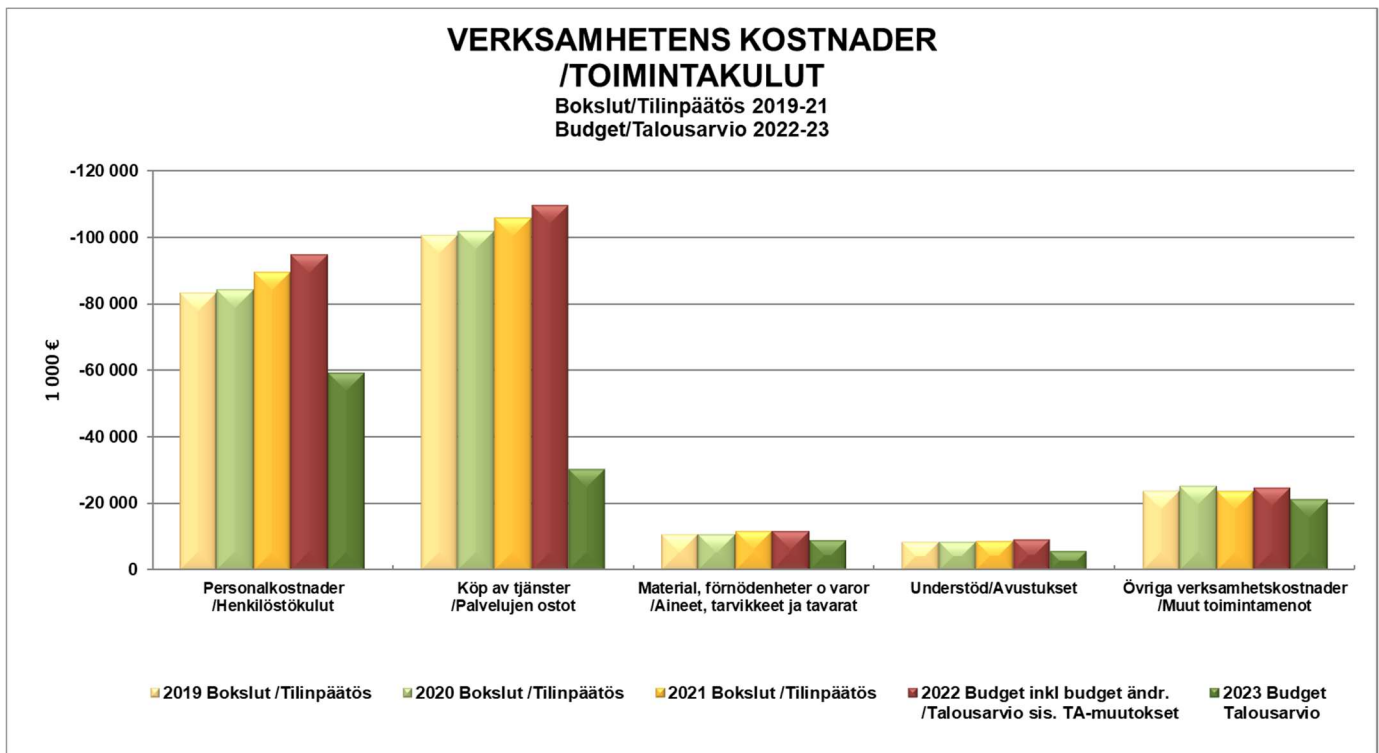
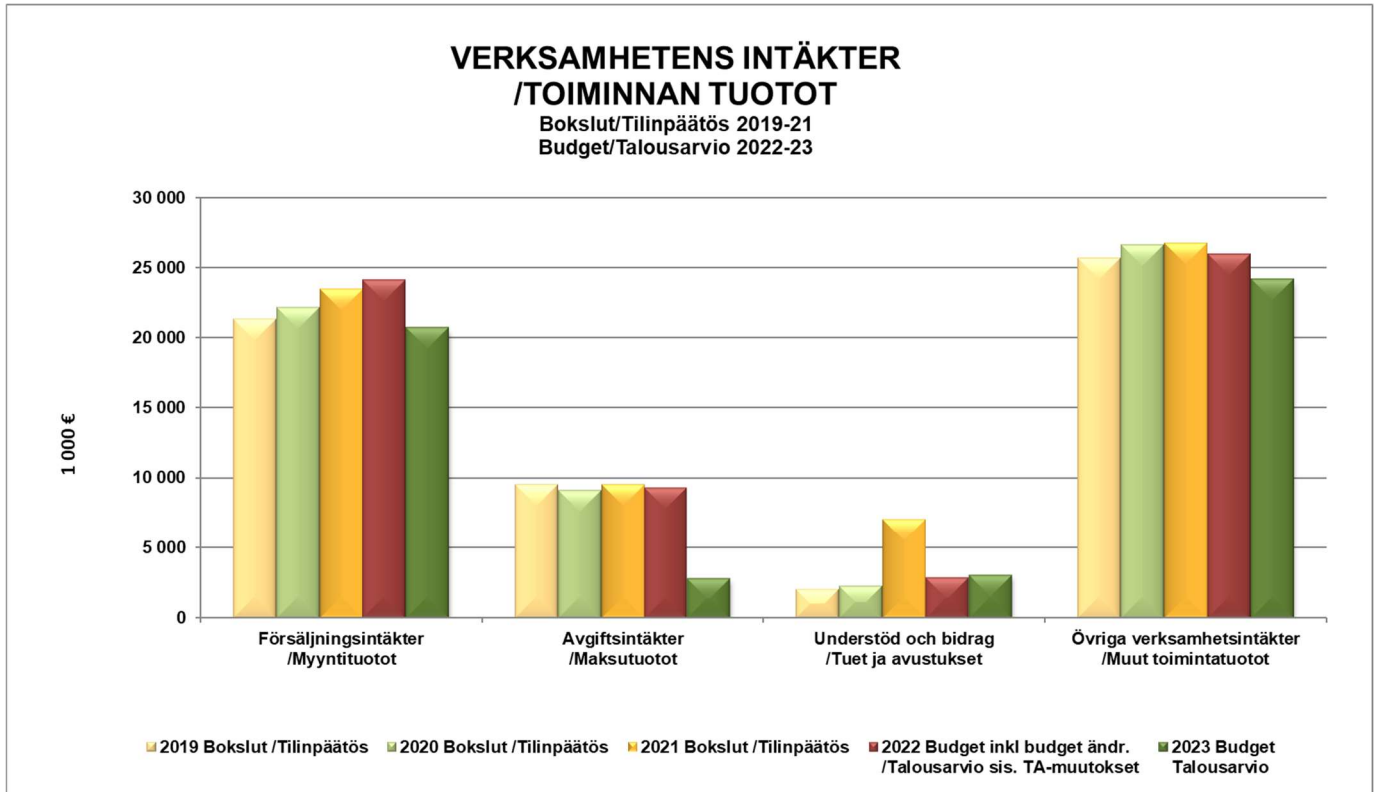
skulle det kumulativa överskottet uppgå till 19,0 miljoner euro 31.12.2025.

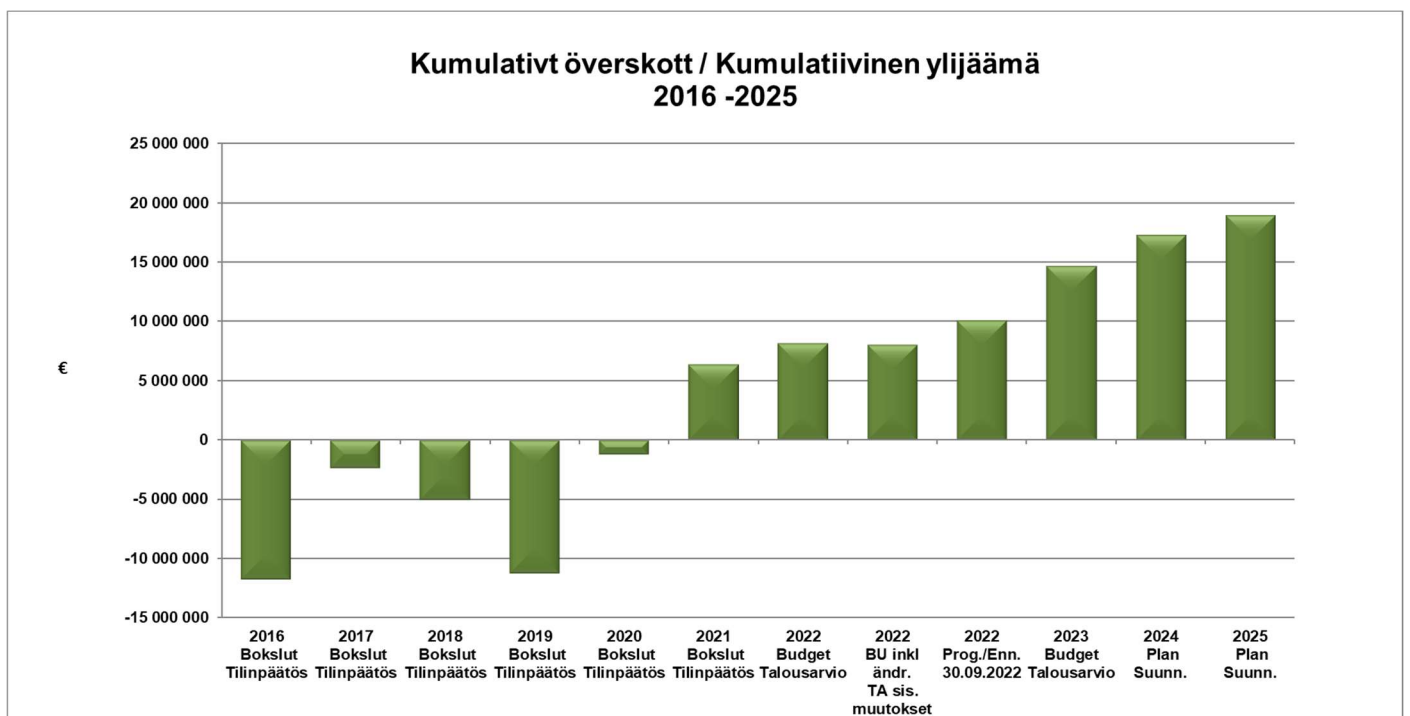
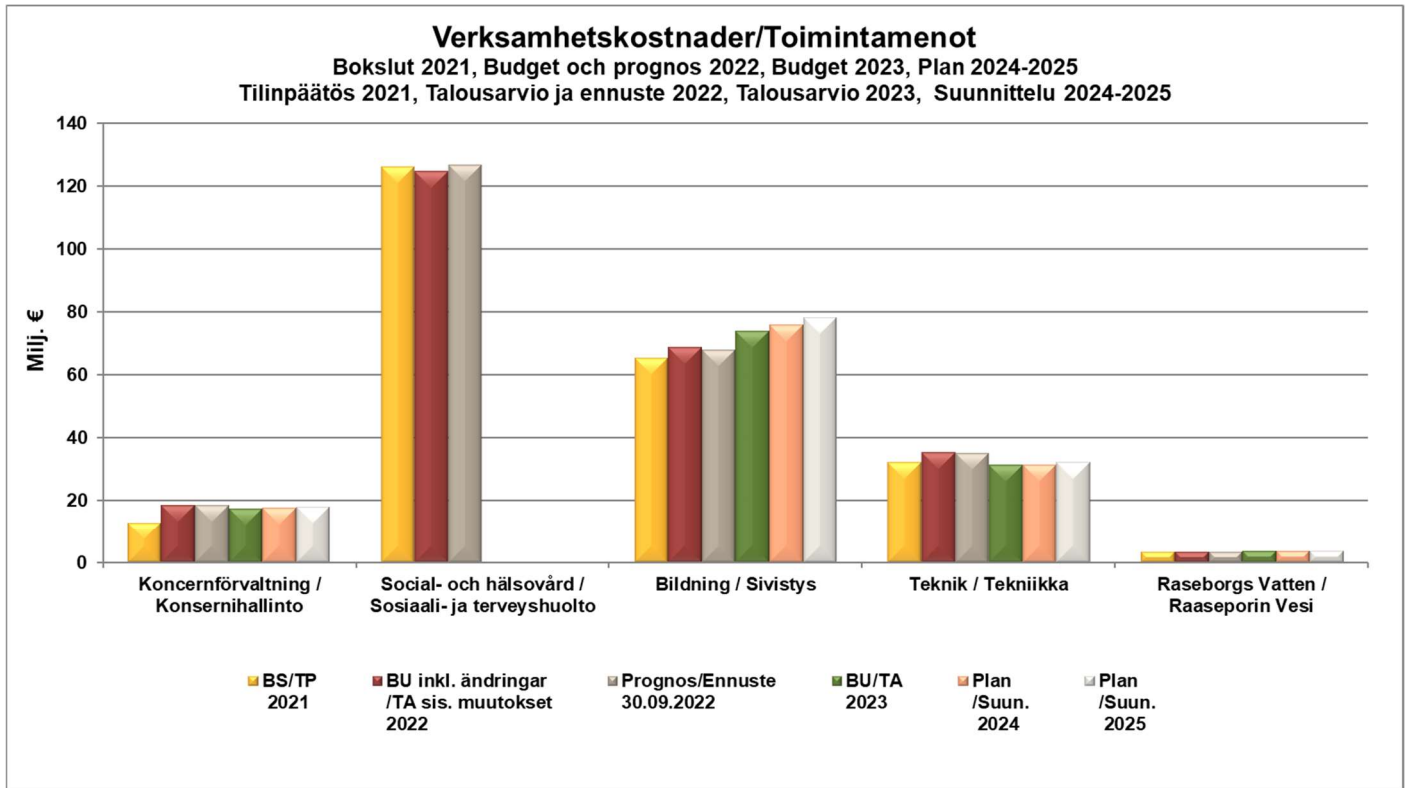
Investeringarna för staden inklusive affärsverket Raseborgs Vatten år 2023 planeras uppgå till 16,9 miljoner euro.

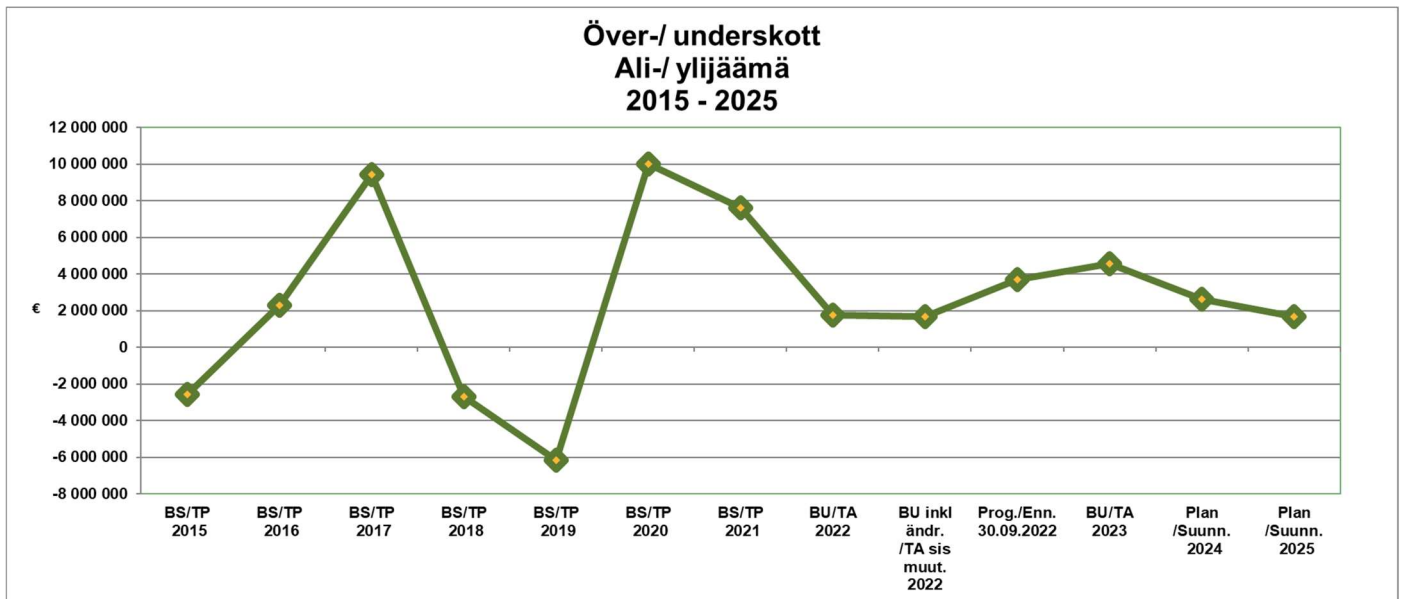
Stadens skuldbörda inklusive affärsverk beräknas vid årsskiftet 2022 - 2023 uppgå till 115,1 miljoner euro eller 4 202 euro per invånare vilket är något högre än i bokslutet 31.12.2021. Budgeten för år 2022 estimerade en skuldbörda per invånare om 4 303 euro per invånare. År 2023 beräknas lånebördan öka med 2,9 miljoner euro och uppgår då vid årsskiftet 2023 - 2024 till 118,0 miljoner euro.

De totala räntekostnaderna för 2023 uppskattas till 0,8 miljoner euro varav den egna verksamheten belastas med 0,75 miljoner euro och Raseborgs Vatten med 0,07 miljoner euro. År 2022 uppgår dessa utgifter till 0,6 miljoner euro.

Skatter

Kommunens skatteintäkter består av kommunalskatt, fastighetsskatt och andel av samfundsskatt.

Kommunalskatteinkomsterna beräknas år 2022 stiga med 3,7 % jämfört med bokslutet 2021. Utvecklingen av skatteintäkterna har varit gynnsam under hela året och skatteinkomsterna ser ut att stanna 0,8 miljoner euro över det ursprungligen budgeterade beloppet.

De budgeterade skatteintäkterna baserar sig på kommunförbundets prognos från september 2022 med beaktande av försiktighetsprincipen.

I och med social- och hälsovårdens överföring till välfärdsområdet från och med början av år 2023 förändras hela strukturen för kommunalskatten. I lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen § 55 stadgas att som inkomstskattesats för år 2023 ska kommunfullmäktige bestämma inkomstskattesatsen för 2022 minskad med 12,64 procentenheter.

Kommunalskatten för år 2023 har budgeterats till 54,2 miljoner euro. I kommunalskatten för år 2023 redovisas kvarskatter och tilläggsförskott från år 2022 till en högre inkomstskattesats.

Kommunalskatten år 2024 beräknas uppgå till 53,0 miljoner euro (-2,3%) och år 2025 till 53,9 miljoner euro.

Förslaget till ekonomiplan 2023 - 2025 utgår från att kommunalskattesatsen förblir oförändrad, 9,36 %.

Samfundsskatteinkomsten beräknas uppgå till 5,8 miljoner euro år 2022 och därmed ligga på samma nivå som år 2021.

Överföringen av social- och hälsovården och räddningsväsendet till välfärdsområdet inverkar även på samfundsskatten. Samfundsskatten beräknas år 2023 uppgå till 4,1 miljoner euro. År 2024 - 2025 förväntas samfundsskatten ligga på ungefär samma nivå som år 2023.

År 2022 utgör kommunens andel av samfundsskatten 33,76 %. År 2023 sjunker kommunens andel av samfundsskatten på grund av överföringen till välfärdsområdet till 23,91 %. År 2024 - 2025 beräknas andelen vara 23,67 %.

Enligt fastighetsskattelagen 11,12 och 13 § bestämmer kommunfullmäktige om

- allmän fastighetsskatteprocentsats 0,93 - 2,00
- skatteprocentsats för stadigvarande bostadsbyggnader 0,41 – 1,00
- skatteprocentsatsen för andra bostadsbyggnader 0,93 - 2,00.

I Raseborg är skattesatserna 2022 följande:

- Allmän fastighetsskatt 1,35 %.
- Fastighetsskatt för stadigvarande bostadsbyggnader 0,41 %.
- Fastighetsskatt för andra bostadsbyggnader 1,80 %.
- Fastighetsskatt för kraftverk 3,10 %.
- Fastighetsskatt för allmännyttiga samfund 0,00 %.

Fastighetsskatten beräknas under år 2022 inbringa 11,9 miljoner euro. I budgeten för år 2023 har man utgått från oförändrade fastighetsskattesatser och räknar med en inkomst för fastighetsskattens del som ligger på samma nivå som år 2022.

Fastighetsskatten berörs inte av välfärdsområdet utan tillfaller även framöver i sin helhet kommunen.

Fullmäktige har 14.11.2022 slagit fast skattesatserna i Raseborg år 2023 enligt följande:

Inkomstskattesats	9,36 %
Allmän fastighetsskatt	1,35 %
Fastighetsskatt för stadigvarande bostad	0,41 %
Fastighetsskatt för övriga bostadsbyggnader	1,80 %
Fastighetsskatt för kraftverk	3,10 %
Fastighetsskatt för allmännyttiga samfund	0,00 %

Kommunernas genomsnittliga inkomstskattesats år 2022 är 20,01 % (20,02 % år 2021). Det aritmetiska medeltalet för inkomstskattesatsen är 21,00 % (20,98 % år 2021), den högsta skattesatsen är 23,50 % och den lägsta 16,50 %. Procentsatsen 21,50 är den mest allmänna skattesatsen och tillämpas i 50 kommuner.

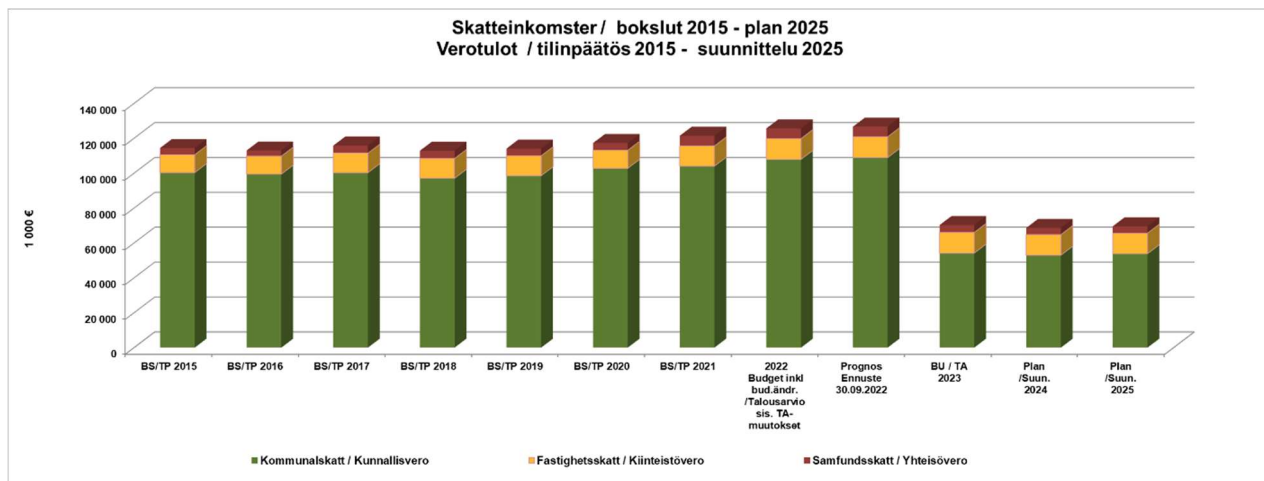
På grund av olika avdrag motsvarar kommunernas inkomstskattesatser (den nominella skattegraden) inte den verkliga skattegraden i kommunerna, den så kallade effektiva skattegraden i Raseborg år 2022 är 15,59 % och medeltalet i landet är 14,57 %.

Skattesatserna har under de senaste fyra åren varit oförändrade:

Skattesatser	2023	2022	2021	2020	2019
Inkomstskattesats	9,36 %	22,00 %	22,00 %	22,00 %	22,00 %
Fastighetsskattesatser					
Allmän	1,35 %	1,35 %	1,35 %	1,35 %	1,35 %
Stadigvarande boende	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %
Annat boende	1,80 %	1,80 %	1,80 %	1,80 %	1,80 %
Kraftverk	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %
Allmännyttiga samfund	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Nedan en tabell över skatteinkomstutvecklingen under ekonomiplanepreioden:

Skatteinkomster meuro	2021 Bokslut	2022 Prognos	2023 Budget	2024 Plan	2025 Plan
Kommunalskatt	104 081	107 963	54 249	53 013	53 879
Fastighetsskatt	11 548	11 900	11 821	11 794	11 752
- allmän fastighetsskatt 1,35 %	6 817	6 985	6 906	6 879	6 837
- stadigvarande boende 0,41 %	2 482	2 559	2 559	2 559	2 559
- övriga bostadsbyggnader 1,80 %	2 249	2 356	2 356	2 356	2 356
Samfundsskatt	5 804	5 800	4 186	3 819	3 962
Totalt	121 432	125 663	70 256	68 626	69 593

Statsandelar

Finansieringen av statsandelar till kommunerna består av två delar: en statsandel för basservice som administreras av finansministeriet och regleras i lagen om statsandel för kommunal basservice och den statsandelsfinansiering som regleras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (L 1705/2009) och administreras av undervisnings- och kulturministeriet.

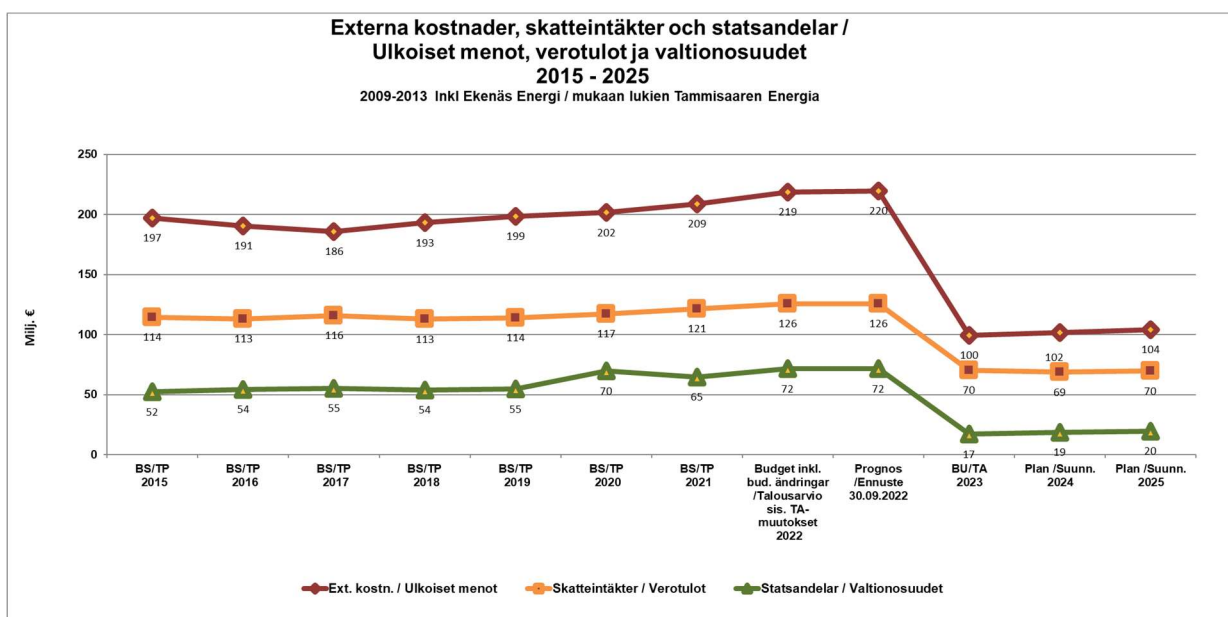
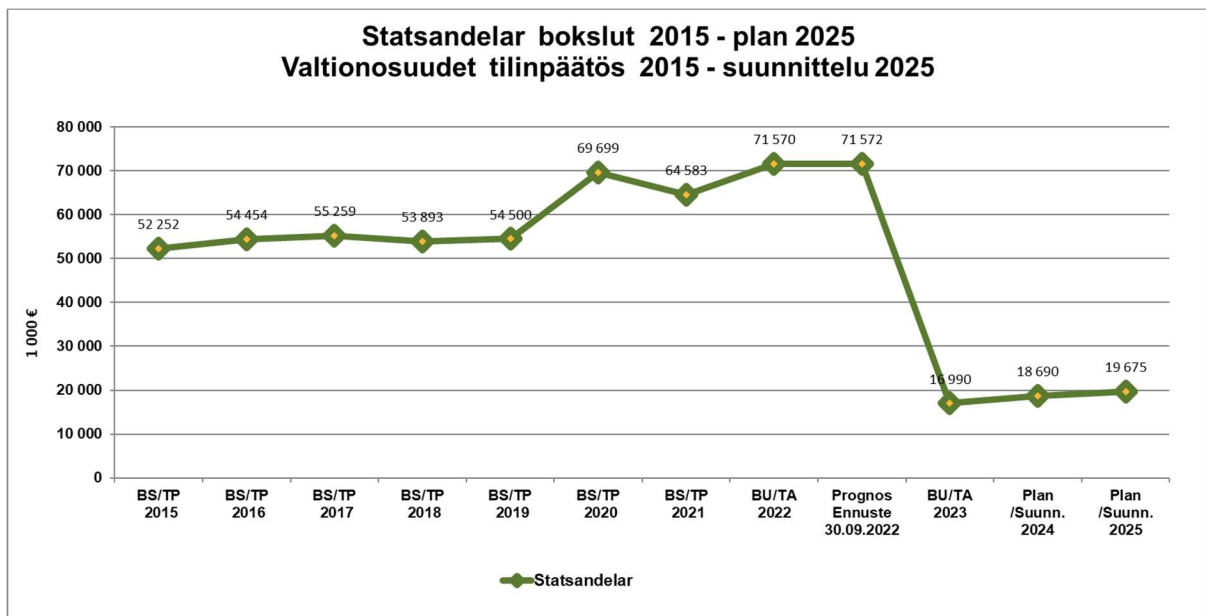
Den delen av statsandelarna som hänför sig till den basservice som välfärdsområdet tillhandahåller överförs i sin helhet till välfärdsområdet från början av år 2023. I och med social- och hälsovårdens och räddningsväsendets övergång till välfärdsområdet så

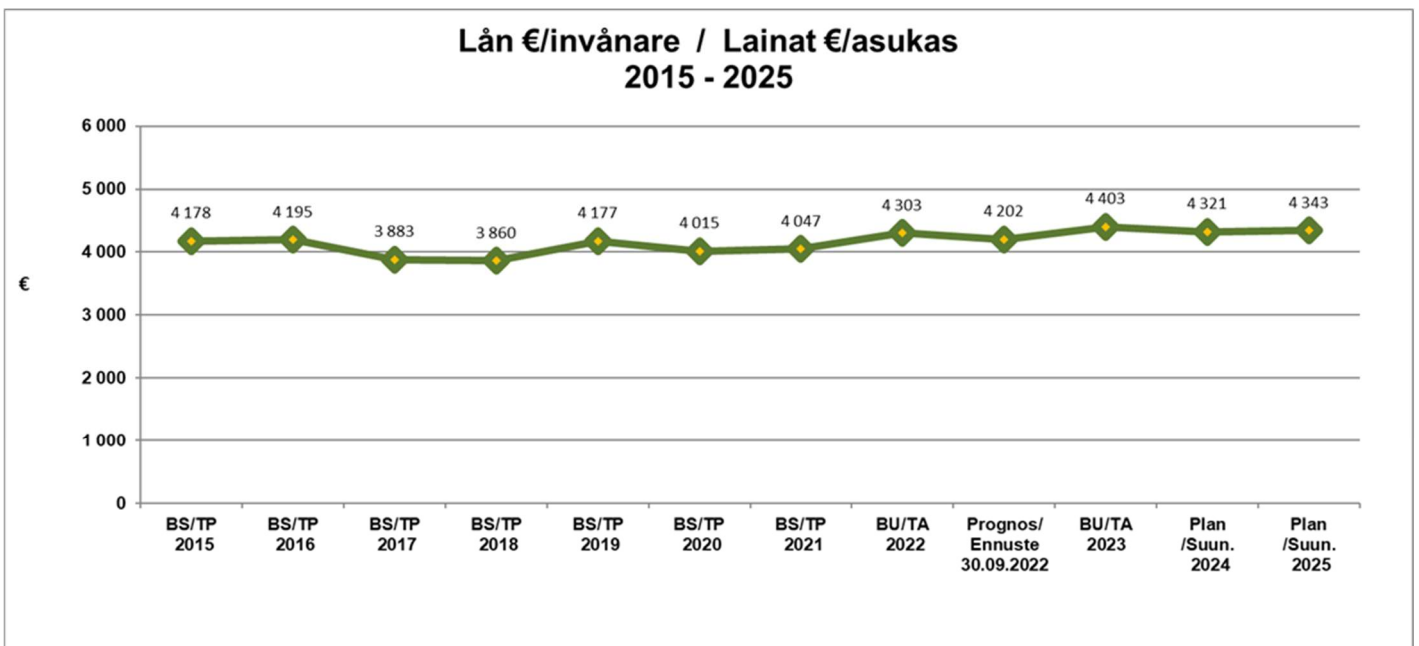
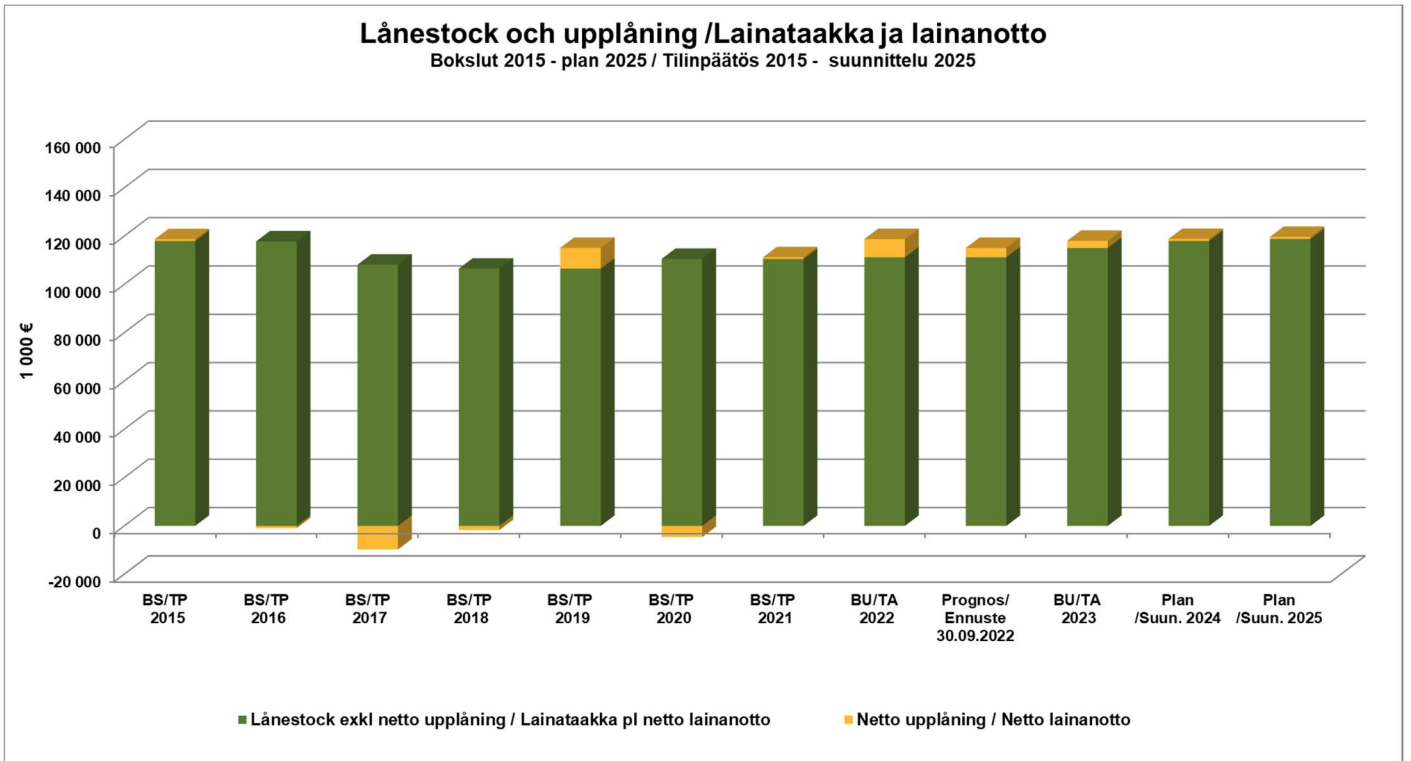
träder en ny lag om statsandel för kommunal basservice i kraft från och med 1.1.2023.

Statsandelarna för år 2023 har budgeterats till 17,0 miljoner euro. Statsandelarna för år 2024 beräknas uppgå till 18,7 miljoner euro och år 2025 till 19,7 miljoner euro.

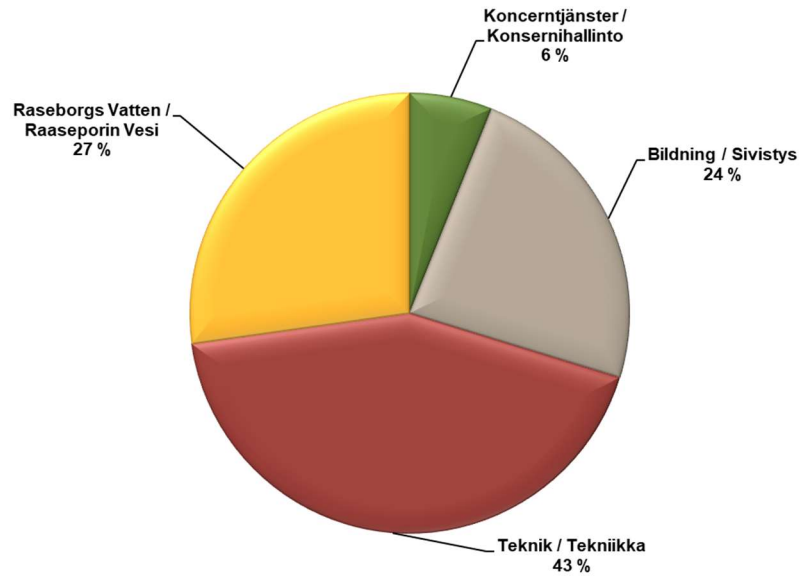
De budgeterade statsandelarna baserar sig på kommunförbundets prognos och finansministeriets tryckkalkyler från september 2022 med beaktande av försiktighetsprincipen.

De slutliga besluten om statsandelarna för år 2023 fattas i slutet av december år 2022.

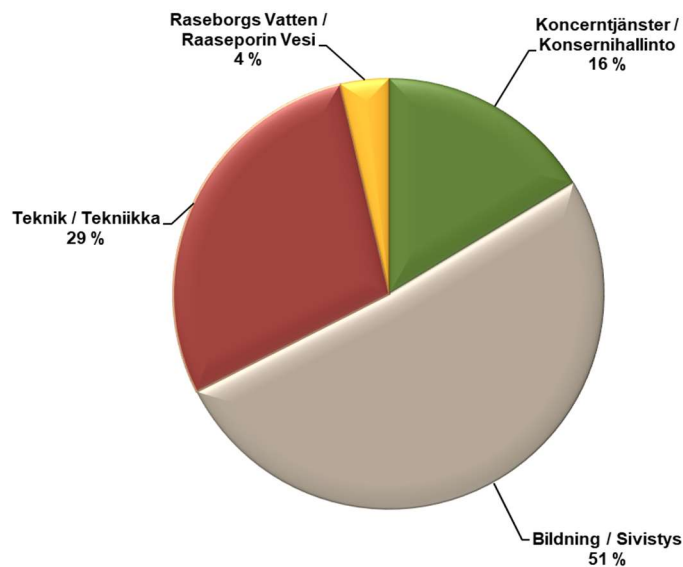

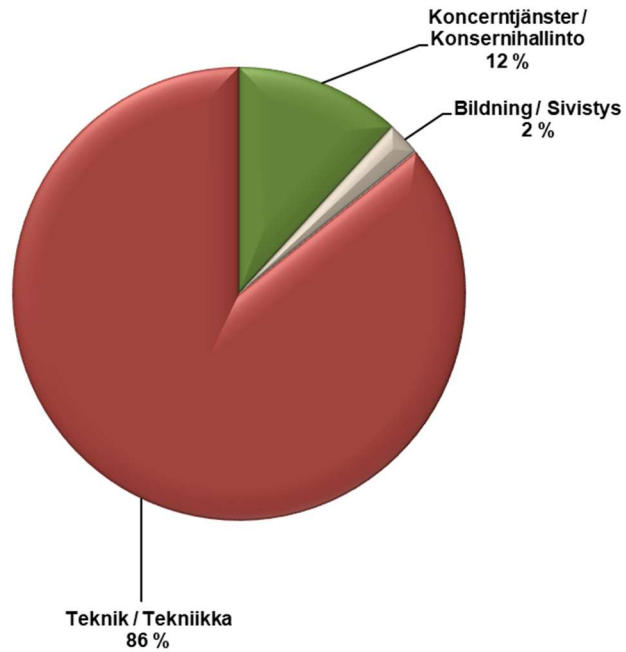
**Externa intäkter / Ulkoiset tulot
Budget 2023 / Talousarvio 2023**

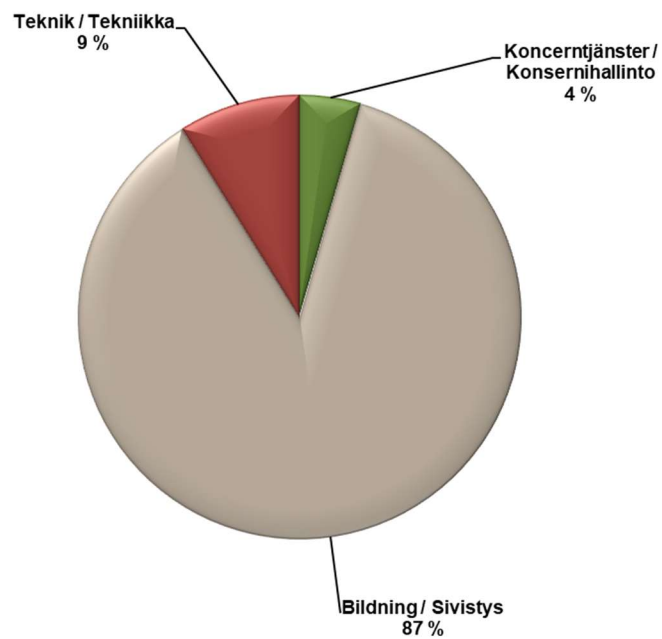
**Externa kostnader / Ulkoiset menot
Budget 2023 / Talousarvio 2023**

Interna intäkter / Sisäiset tulot Budget 2023 / Talousarvio 2023

Interna kostnader / Sisäiset menot Budget 2023 / Talousarvio 2023

STADEN SOM ARBETSGIVARE (inklusive beskrivning hur årsverken räknats)

Arbetsgivaransvar

I en kommun har de olika politiska organen rollen som arbetsgivare. Förverkligandet av personalpolitiken sker i alla politiska organ.

Samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen definieras i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare. Samarbetslagens intentioner och de olika riktlinjerna för personalpolitiken är viktiga beståndsdelar vid beslutsfattandet.

Arbetarskydd

Arbetarskyddets målsättning är en trygg och säker arbetsplats. Arbetarskyddet utgörs av de faktorer som gör att varje arbetstagare upplever trygghet och välmående på arbetsplatsen. Resultatet av bra arbetarskyddsarbete kan vara förbättrad arbetsförmåga, ökad arbetstrivsel och arbetsmotivation, färre arbetsolycksfall, minskad sjukfrånvaro, minskade invalidpensionsutgifter, kvalitet i arbetet och därmed en bättre service för kunden.

Sommarjobb

Som ett led i strävan att skapa meningsfull sysselsättning för ungdomar och för att marknadsföra staden som arbetsgivare anställer Raseborgs stad 100 ungdomar under sommaren 2023. Av dessa ska 30 vara under 18 år.

Årsverken

I budgetens sektorblanketter finns en genomgång av antalet årsverken. Dessa är uträknade enligt följande:

- Inom konserntjänster samt tekniska sektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående från budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt.

- Inom bildningssektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt. Undantaget är grundläggande utbildning och gymnasium där beräkningen av s.k. övertimmar räknas skilt och omvandlas till kalkylerade årsverken. Övertimmarna kompenseras i första hand

deltidstjänster. Resterande övertimmar förvandlas till årsverken enligt följande

- a. åk 1 - 6: 24 övertimmar = 1 årsverke
- b. åk 7 - 9 och gymnasium: 21 övertimmar = 1 årsverke

INVESTERINGSBUDGET 2023 OCH INVESTERINGSPLAN 2024 - 2025

Stadens investeringsgrupp har uppgjort ett förslag till investeringsbudget och investeringsplan för åren 2023–2025. Därtill har en projektlista framtagits för åren 2026–2032. Investeringsprogrammet har uppgjorts tillsammans med representanter för de olika sektorerna och utlåtanden från bildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden har beaktats i samband med beredningen investeringsbudgeten.

Under beredningsarbetet har den långsiktiga investeringsplanen för åren 2023–2032 uppdaterats till vissa delar. Planen behöver också ses över i samband med att beslut om en uppdatering av servicenätsutredningen fattas. Även planläggningsprogrammet bör uppdateras så att det följer såväl servicenätsutredningen som den långsiktiga investeringsplanen.

I samband med social- och hälsovårdsreformen kommer en fastighetsmassa att hyras ut till välfärdsområdet för en period på 3+1 år. Eventuella investeringar i dessa fastigheter bör överenskommas med välfärdsområdet. Bolagiseringsmodellen för fastighetsmassan som berörs av reformen utreds under 2023.

I investeringsprogrammet för 2023 finns upptaget följande större investeringsanslag;

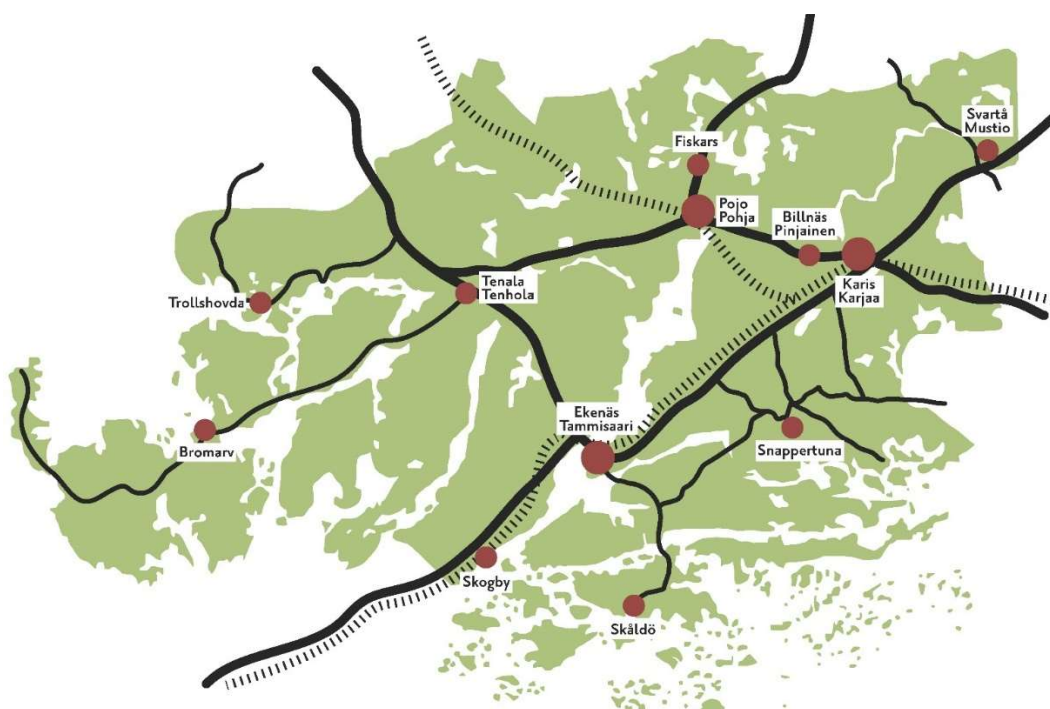
- Förverkligande av Katarinaskolans sanering- och tillbyggnad

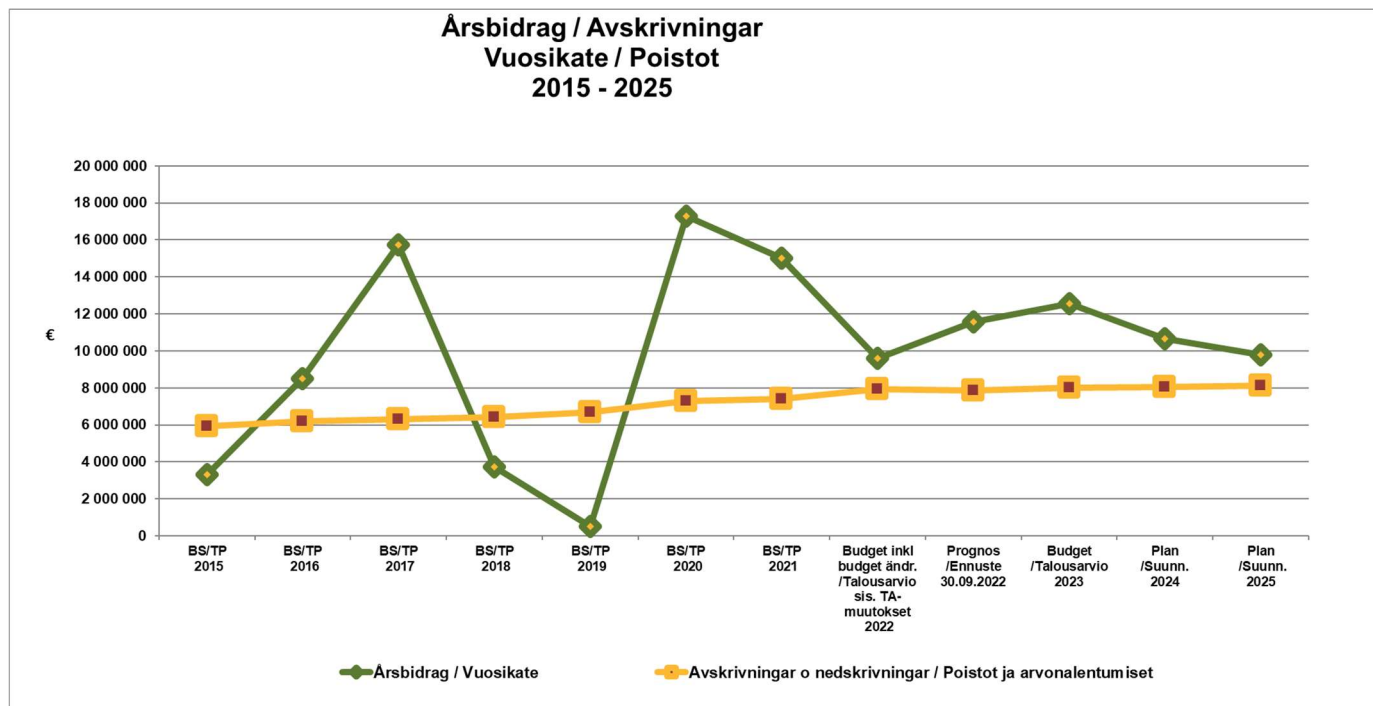
- Förverkligande av Fmge beslut 8.6.2020 § 60 gällande servicenätstrukturen; servicenätets utveckling i Pojo/Fiskarsområde och utredning om skolnätet gällande Västerby och Österby.
- Tenala nya brandstations byggarbeten fortsätter och färdigställs 2023
- Kökssanering i Ekenäs högstadieskola färdigställs under våren 2023

Större infrastrukturprojekt är:

- Fortsättning av förnyande av kajkanterna samt muddring i Södra Viken
- Utbyggande av bostads- och industriområden
- Utbyggande av gatuområden i Fiskars i enlighet med markanvändningsavtal
- Sanering av Landsbro bro på grund av dåligt skick och viktbegränsning

Stadsstyrelsen beslöt den 3.10.2022 § 366 att avsikten fortsättningsvis är att skapa resurserat boende för den äldre befolkningen i Ekenäsområdet. Stadsstyrelsen beslöt att återkomma till frågan inom 2023, i samarbete med välfärdsområdet, tredje sektorn eller andra aktörer. Enligt nämnda beslut bör Raseborgs stad fortsätta förhandla med Västra Nylands välfärdsområde om hur organisera behovet av dygnet runt resurserat boende för äldre inom Raseborg på ett sätt som tar i beaktande språkfrågor, Raseborgs stora yta och nuvarande fastighetssituation.

Behovsutredningen, skolservicenätuppdateringen samt fortsatt planering av Katarinaskolans sanering/nybygge i Karis är under arbete. Projektplanen är godkänd i stadsstyrelsen den 13.6.2022 § 265, kostnadsuppskattningen i projektplanen är uppskattad till cirka 13,0 miljoner euro. Anslaget används till fortsatt planering och inledning av byggarbeten under våren 2023 (efter vårterminen). Den nuvarande gymnastiksalen rivs om möjligt i samband med saneringen. En ny gymnastiksal byggs som är tillräckligt stor för utövande av olika bollsporter och andra idrottsaktiviteter. Hallen bör ha ett innermått om minst 23x43 m. Projektkostnaden preciseras under den fortsatta planeringen.

Förändringar i servicenätet;

Ett helhetsanslag för planering av ändringar i servicenätsstrukturen har omfattat verksamhetsändringar i servicenätet under åren 2021–2022; 0,75 miljoner euro 2021 och 0,8 miljoner euro 2022. Åtgärderna är förverkligade enligt tidigare beslut, stadsfullmäktige beslutade om ändringar i servicestrukturen den 8.6.2020 § 60.

Fullmäktige godkände på nämnda möte den 8.6.2020, att ändringar och åtgärder i fastighetsbeståndet ska tas i beaktande i budget och ekonomiplan för verksamhetsår 2023 (skede 2). I budgetupplägget för 2023 har ett anslag anvisats för uppdatering av servicenätsstrukturen i Pojo/Fiskarsområdet samt för en utredning om Västerby skolas verksamhet kan flyttas till Österby skola.

Utredningen för att skapa ett finskt skolcentrum i Fiskars i samarbete med Tako rf och för att utveckla den svenska skolan och närservicen i Pojo koordineras av en arbetsgrupp som ska tillsättas. I utredningen beaktas

även alternativet att förverkliga ett allaktivitetshus i Pojo. För utredningsarbetet reserveras 200 000 euro för 2023.

I enlighet med Bildningsnämndens utlåtande 27.9.2022 § 111 reserveras för år 2023 ett planeringsanslag om 50 000 euro för skolnätet gällande Västerby och Österby. En utredning som omfattar både behovet av ett nytt daghem och en tillbyggnad/sanering av Österby skola görs. Fortsatta åtgärder och slutliga kostnader preciseras i samband med att servicenätutredningen uppdateras.

I Tenala byggs en ny brandstation som ersätter den tidigare brandstationen, placeringen är på samma tomt. Utbyggnadskostnaden uppskattas till 1,81 miljoner euro, uppdaterade budgeten behandlades i stadsstyrelsen den 13.6.2022 § 240. Byggandet sker under 2022–2023 och planering samt utförande sker i nära samarbete med Västra Nylands räddningsverk. Byggstart är i augusti 2022, brandskyddsfonden beviljade ett stöd 210 000 euro för projektet, utbetalningen sker 2023.

I enlighet med Bildningsnämndens utlåtande 5.10.2021 § 142 föreslås ett planeringsanslag för byggande av ett nytt daghem i Karis åren 2022–2023. Behovet av dagvårdsplatser i Karisområdet är stort och en del av daghemsbyggnaderna börjar vara i slutet av sin livslängd. Nya daghemmet behandlas som en del av servicenätuppdateringen 2022–2023. Under 2023 uppgörs en projektplan för daghemmet. Bildningsnämnden har den 27.9.2022 § 111 föreslagit att det intas ett investeringsanslag för ett nytt daghem i Karis för fortsatt planering och inledandet av byggandet. Fortsatta åtgärder och slutliga kostnader preciseras i samband med att servicenätutredningen uppdateras.

Stadsstyrelsen beslutade den 20.8.2018 § 315 att befintliga tillverknings- samt utdelningskök i Ekenäsområdet saneras och förnyas inom kommande 10 års period. Under detta moment finns reserverat ett totalt anslag på 4,7 miljoner euro, varav 2,8 miljoner för förverkligande under åren 2021–2025. Sanering och förnyande av befintliga tillverkningskök är beräknat att förverkligas enligt följande tidtabell; Österby skola och Österbo daghem 2019 (redan förverkligat). Därefter Ekenäs högstadieskola 2022–2023, Höjdens skola 2025 (planering 2024) och Seminarieskolan 2026 (planering 2025). Dessutom bör utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken så, att utdelningslogistiken är beaktad i dimensioneringen av de förnyade tillverkningsköken.

Saneringen av köket i Ekenäs högstadieskola påbörjades sommaren 2022 och färdigställs vårvintern 2023 med justerat investeringsanslag mot entreprenadpriset.

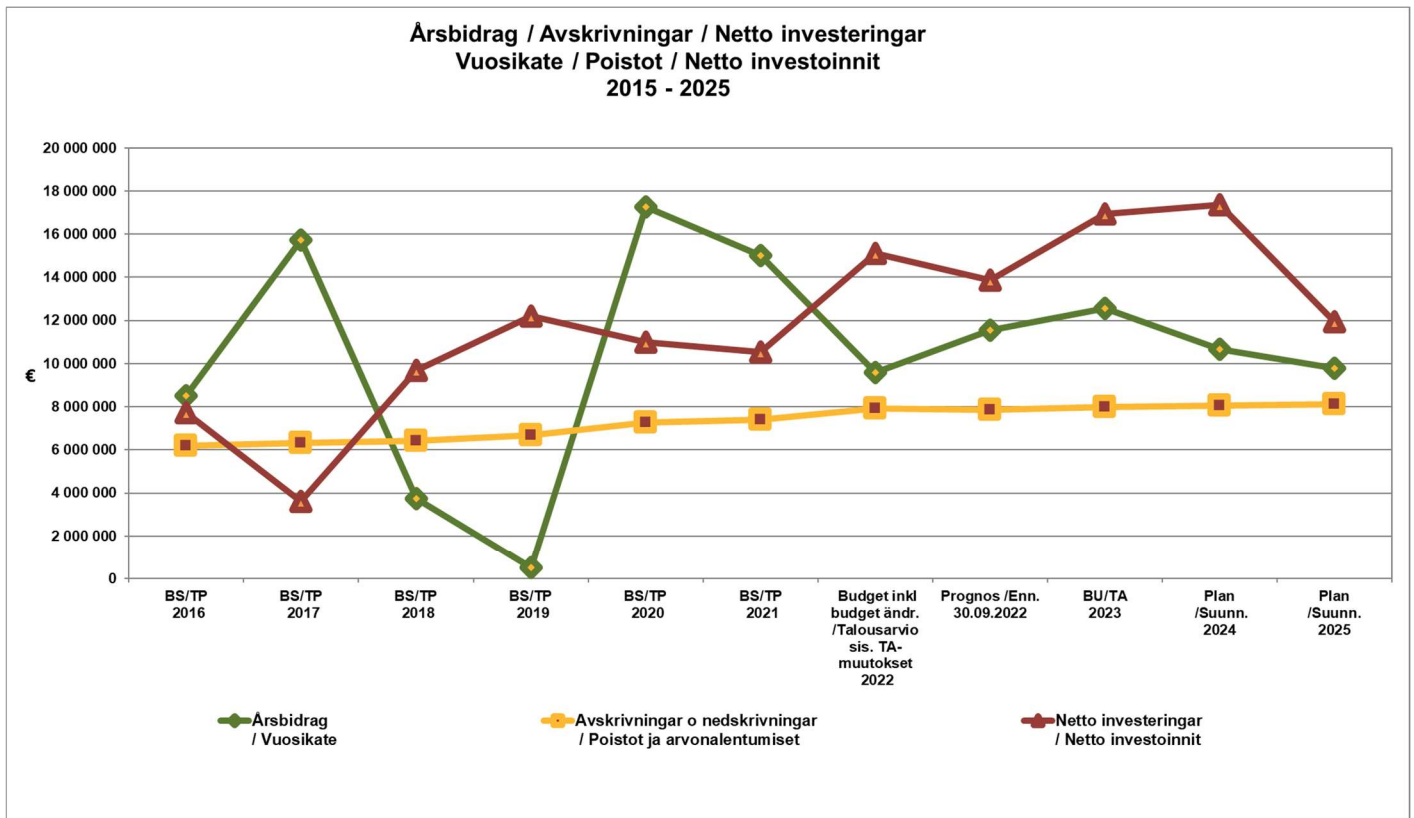
I enlighet med Kultur- och fritidsnämndens förslag påbörjades simhallens konditionskartläggning 2019. Under 2021 gjordes en konditionsgranskning av simbassängernas betongkonstruktioner. Baserat på resultaten i konditionsgranskningen föreslås ett anslag på 0,8 miljoner under 2024. Anslaget omfattar endast teknisk sanering av simbassängerna. Projektplanen uppgörs under hösten 2022 för att beaktas i budgetberedningen för period 2024–2026.

Stadsstyrelsen gav den 23.5.2022 § 207 tekniska nämnden tillsammans med kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna att bygga en allaktivitetshall i Raseborg tillsammans med BK-46. Projektplaneringen är inledd sommaren 2022. Om projektplanen blir godkänd beaktas detta i investeringsplanen.

I investeringsbudgeten finns intaget ett anslag för energieffektiviseringsåtgärder. Åtgärderna kan vara t.ex. installation av solpaneler i befintliga byggnader, flis eller jordvärmeprojekt, tilläggsisoleringar eller förnyande av fönster med målsättning att förbättra energieffektiviteten i stadens fastigheter. Byggnaderna som väljs för solpaneler eller andra åtgärder som förbättrar energieffektiviteten görs på basis av separata utredningar. Staden har ingått ett s.k. energieffektiviseringsavtal, där staden strävar till konkreta åtgärder som genererar energieffektiva lösningar och resultat. För 2023 anvisas ett anslag på 0,2 miljoner euro. Ett anslag på 0,2 miljoner euro reserveras också för verksamhetsåren 2024–2025. Prioritering av anslaget sker i den sk Hinku-arbetsgruppen som en del av energieffektiviseringsåtgärderna inom ramen för energieffektiviseringsprogrammet. Tekniska nämnden gör separata beslut om inledande av energieffektiviseringsprojekten.

För reparationer i olika byggnader reserveras för 2023 ett reparationsanslag på 1,2 miljoner euro som fördelas med separat beslut av tekniska nämnden. Enskilda projekt över 200 000 euro godkänns av stadsstyrelsen. Åtgärderna prioriteras i ett separat årsbaserat arbetsprogram som uppdateras kontinuerligt. I anslaget utvärderas och föreslås bland annat följande projekt:

- Höjdens skolas byte av vattentak samt sanering av omklädningsutrymmen
- Förnyande av vattentaket på Karis svenska högstadium – Karis-Billnäs gymnasium
- Förnyande av vattentaket och fasadmålning av Trafikcenter i Ekenäs
- Förnyande av fönstren i Österby skola gymnastiksal
- Installation av led-belysningar
- Ekta muséets luftkonditionering samt kylning granskas och förnyas
- Förnyande av Karjaan yhteiskoulu och lukios fönster i tredje våningen
- Fortsättning av iloq-installationer

För parkanläggningar och lekplatser finns upptaget ett anslag på 0,25 miljoner euro. Anslaget omfattar sanering och förnyandet av konstruktioner för allmänna områden. Som projekt 2023 föreslås en ny WC-byggnad till Stallörsparken samt bl.a. grundförbättring av simstranden Hummeldal i Ekenäs. Därtill förnyas punktbelysningar, blomkrukor, bänkar och övrigt lek- och parkredskap. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.

För fritidsanläggningar reserveras ett anslag på 0,35 miljoner euro. Aktuella projekt för 2023 är förnyande av

rinken i Svartå, förbättring av Pojo kyrkoby motionsbana och förnyande av Karis konstgräsplan (del 1, belysning och dränering). Del 2, själva konstgräsmattan, förnyas år 2024. Uppgörandet av en helhetsplan för Västerby friluftsområde inleds 2023. Pojo skateparkprojekt och Västerby rullskidningsbana färdigställs under 2023. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden efter att ärendet behandlats i kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidsnämnden har gett sitt utlåtande om investeringarna för 2023–2025 den 31.3.2022 § 33. Stadsstyrelsen beslutade den 3.10.2022 § 370 att anslag reserveras för byggande av en handikappvänlig ramp vid Simmis i investeringsbudgeten för år 2024.

Anläggande av en konstgräsplan till Västerby/Österby föreslås år 2024–2025. Kultur- och fritidsnämnden bereder ärendet. Ansökan om stöd behandlas under beredningsskedet. Ett totalanslag på 0,7 miljoner euro reserveras för projektet.

För småbåtshamnarna anvisas ett anslag på 0,15 miljoner euro. Anslaget omfattar förnyandet av bryggan närmast campingen i Ormnäs samt smärre förbättringar i befintlig hamninfrastruktur.

Regionförvaltningsverket har med beslut 18.3.2019 100/2019 beviljat lov för istandsättning och muddring av Södra viken. Enligt miljölovet ska projektet påbörjas senast den 30.9.2022 och vara färdigt senast i september 2025. Miljölovet utgår efter nämnda datum. Miljölovet omfattar vissa tidsfrister, vilket betyder att förberedande arbeten har påbörjats redan under 2022.

Muddring samt förbättring av befintliga kajkanter föreslås som ett treårigt projekt. Preliminärt utförs arbetsfaserna enligt följande; år 2022 förstärkning av kajkanter del 1, år 2023 förstärkning av kajkanter del 2 och muddring och år 2024 fortsatt förstärkning av kajkanter och muddring till dessa delar det kvarstår från de tidigare åren. Projektets uppskattade kostnad under 2022–2024 är efter konkurrensutsättning 4 500 000 euro som fördelas enligt följande: 2022 1 000 000 euro, 2023 2 500 000 euro, 2024 1 000 000 euro. Stadsstyrelsen har behandlat helhetsbudgeten på sitt möte den 15.8.2022 § 284.

Iståndsättning av Södra viken är nödvändig dels för att kajkanterna bör förnyas inom de kommande åren, dels för att muddringen i Södra viken samt farleden möjliggör småbåtshamnsverksamhet på området. Åtgärderna kan anses vara nödvändiga med tanke på att bevara den maritima stadsbilden på området. Muddring och förbättring av Södra viken möjliggör även flera båtplatser inom småbåtshamnarna.

För förverkligande av Stallörsparkens helhetsplan planeras ett separat investeringsanslag för åren 2024–2026. I anslaget föreslås bland annat ingå en förbättring av gästhamnen, t.ex. anskaffande av nya bryggor. För gästhamnens planering reserveras i det här skedet ett planeringsanslag på 20 000 euro i driftsbudgeten. Investeringsanslagets omfattning klarnar när detaljplanen för området har godkänts.

Stadsstyrelsen har den 13.9.2021 § 348 beslutat att Raseborgs stad förbinder sig att under åren 2022–2025 (period 1) och 2026–2029 (period 2) via vattendragsvisionen för Svartån finansiera byggandet av fiskvägar med 170 000 euro/år (period 1) och 120 000 euro/år (period 2). Finansiering beviljas på villkor att de övriga betydande kommunerna i regionen för sin del förbinder sig att finansiera helheten på det sätt som föreslås och att ett separat avtal om finansieringen ingås mellan kommunerna. Användningen av investeringsanslaget kan inledas när vattentillstånd för fiskvägarna har beviljats.

För trafikleder reserveras ett årligt anslag och för 2023 reserveras ett anslag på 1,8 miljoner euro. Anslaget används för grundförbättringar, nybyggnation och asfalteringar. Tonvikten ligger på att minska saneringsskulden. Ett skilt arbetsprogram för fördelning av anslaget uppgörs och separat beslut om fördelningen fattas av tekniska nämnden.

Landsbro bro i Karis är i behov av grundlig sanering under de inkommande åren. Under verksamhetsår 2021 utfördes en konditionsgranskning av bron och ett anslag på 1,1 miljoner euro för sanering föreslås till 2023.

För utbyggnad av bostads- och industriområden reserveras ett anslag på 0,3 miljoner euro. Utbyggandet sker enligt behov och efterfrågan på tomter. Aktuella projekt är till exempel industriområdena i Horsbäck och Bäljars. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.

För projekt där staden ingått markanvändningsavtal reserveras 2023 ett anslag på 0,15 miljoner euro. Aktuellt projekt för 2023 är Fiskars. Förbättringar av landsväg 104 i Fiskars planeras som samprojekt med Fiskars-bolaget och NTM-centralen under kommande verksamhetsår. Utbyggandet sker i enlighet med markanvändnings- eller samarbetsavtal. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.

För övriga projekt intas ett anslag på 0,35 miljoner euro för 2023 som omfattar en fortsättning av åtgärder i Pojo centrum, trafiksäkerhetsåtgärder samt en fortsättning på arbetena med friluftsleden Knipnäs-Estholmen. På grund av att arbetena med friluftsleden inte kan förverkligas som planerat under 2022, höjs anslaget för 2023. Trafiksäkerhetsåtgärderna innebär förbättringar av trafikmiljön enligt målsättningarna i trafiksäkerhetsplanen enligt nämndens prioritering. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.

Eventuella förbättringsåtgärder på vägnätet rv 25, som kräver separat finansiering från staden, behandlas med separata beslut. NTM-centralens investeringsplan för åren 2023–2026 omfattar Leksvalls gång- och cykelled samt underfart. För planering av projektet reserveras ett anslag på 0,1 miljoner euro.

För baskarta för planläggning och markdisponering reserveras ett anslag på 60 000 euro.

För markköp reserveras årligen 0,5 miljoner euro och i intäkter från fastighetsförsäljning förväntas årligen inflyta 0,25 miljoner euro i balansvärden. Summan för 2023 är 0,77 miljoner euro och innehåller balansvärden för hyreshusen som överförs till Fab Karis hyresbostäder.

Enligt fullmäktiges beslut 6.6.2022 § 60 överförs Svartå Pensionärsbostäder, Fiskars pensionärshus, Österby Pensionärsbostäder och radhuset i Kila som appotegendom till hyresbostadsbolaget Fab Karis hyresbostäder. Ett anslag för aktier och andelar på 0,69 miljoner euro reserveras för transaktionen.

Stadens investeringsgrupp föreslår att den totala investeringsbudgeten för år 2023 är netto 15,16 miljoner euro.

AFFÄRSVERKET OCH KONCERNBOLAG

Affärsverket Raseborgs Vatten

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare, allmänna inrättningar och företag i Raseborg. Inom verksamhetsområdet betjänas ca 6 800 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen. Verksamheten finansieras i sin helhet via avgifter från affärsverkets kunder.

Målsättningen är att hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Både gällande drift samt investeringar tänker affärsverket långsiktigt och strävar till innovativa lösningar.

Under de kommande åren jobbar affärsverket aktivt för att minska läckagemängden och elförbrukningen. Under år 2022 har ett saneringsprogram för det befintliga ledningsnätet för åren 2023 – 2029 färdigställts. Saneringstakten kommer att öka i enlighet med saneringsprogrammet och således ökar investeringsbehovet under åren 2023 – 2029 och också därefter.

Förutom saneringar i ledningsnätet kommer under år 2023 större investeringar att vara inledandet av Björknäs vattentäkts sanering samt installation av solpaneler på taket vid Karis-Pojo reningsverk. Målsättningen under år 2023 är även att påbörja

uppdateringen av Raseborgs Vattens verksamhetsområde samt att förnya Raseborgs Vattens lagerhanteringsprogram.

Riskhantering prioriteras. Under åren 2020 samt 2021 har affärsverket uppgjort riskhanteringssystemen SSP (Sanitation Safety Plan) och WSP (Water Safety Plan). Under de närmaste åren är planen att åtgärda riskerna enligt den prioritetsordning som framkommer i riskhanteringssystemen.

Raseborgs stads avkastningskrav på insatt kapital är 6 % och utgående från detta kriterium erlägger Raseborgs Vatten 599 000 euro till staden år 2023. Raseborgs Vatten förväntas enligt stadsstyrelsens förslag generera ett resultat för räkenskapsperioden 2023 om 624 470 euro.

Raseborgs Energi Ab

Raseborgs Energi Ab ägs av staden till 100 %. Bolaget har eget elnät i Ekenäs centrum samt fjärrvärmenät i Ekenäs, Karis och Pojo. Bolaget säljer el i hela landet och är verksamt med entreprenadtjänster i hela västra Nyland. Dessutom äger bolaget egen elproduktion i Ekenäs och andelar i kraftverk i övriga Finland, främst vindkraft.

Raseborgs Energis uppgift är att idka en mångsidig affärsverksamhet inom energisektorn och samtidigt stöda staden i förverkligandet av sin strategi. Bolaget ska även säkerställa att västra Nyland och speciellt Raseborg har tillgång till tidsenliga energilösningar samt bevaka invånarnas intressen i energifrågor.

Bolaget investerar mellan 2 och 4 miljoner euro årligen i utvecklingen av verksamheten i västra Nyland. I enlighet med sin strategi utvecklar bolaget innovativa helhetstjänster inom energibranschen, såsom laddningstjänster för elbilar, solenergi och LED-belysning. Bolagetsutvecklingen fokuserar på en framtid där verksamheten är allt mera tjänstebaserad, automatiserad och flexibel samtidigt som kunderna blir mera självförsörjande. Raseborgs Energi strävar genom sin verksamhet till att invånarna i regionen ska känna att bolaget är "mitt eget energibolag".

Elmarknaden är i kraftig turbulens och elhandelns risker har ökat märkbart på grund av stigande elpriser och osäkerhet över kommande marknadsutveckling och efterfrågan. Bolaget reducerar dock aktivt marknadsrisker via olika säkringsåtgärder. Samtidigt är bolagets egen elproduktion mera lönsam än tidigare vilket även till en del motverkar elförsäljningens risker.

Bolaget erlägger 1,52 miljoner euro i ränta till staden år 2023. Saldot på stadens lån till bolaget vid årsskiftet 2022–2023 är 25 miljoner euro. Ingen amortering sker på lånet som enligt nuvarande avtal utgår i slutet av år 2023.

Hyreshusbolagen, Raseborgs Utveckling Ab och Karis industrifastigheter Ab

Staden äger 4 fastighetsaktiebolag och 3 aktiebolag.

Antalet hyreshusbolag är fyra till antalet: FAB Bäljarspark (ägarandel 86,2 %), FAB Dönsby, FAB Karis hyresbostäder och FAB Pojovägen. Som disponentbolag för fastighetsbolagen fungerar Raseborgs Hyresbostäder Ab som även ägs av staden. Målsättningen är att effektivisera administrationen och ledningen av hyresbolagen.

Raseborgs Utveckling Ab besitter för stadens del aktieinnehavet i C-Fiber Hanko Oy, som äger kapacitet i en optisk höghastighets-fiberkabel till Tyskland med en förgrening till Hangö. C-Fiber Hanko Oy driver även utvecklingen av datacenteromter i regionen och koordinerar tomternas marknadsföring mot datacenterindustrin.

Stadens aktiebolag Karis industrifastigheter Ab sålde 2022 sina byggnader på Karis järnvägsområdet och planer finns att fusionera bolaget med Raseborgs Hyresbostäder Ab.

Koncerndirektiv

Stadsfullmäktige godkände år 2014 gällande koncerndirektiv för koncernen Raseborgs stad. Då såväl förvaltningsstadgan som stadens interna kontrolldirektiv förnyats sedan dess är målsättningen att förnya koncerndirektivet under perioden 2023 - 2024.

Resultaträkningsdel

RESULTATRÄKNING	Bokslut	BU 2022	Prognos	Förslag	Budget	Plan	Plan
Inkl. aff.verket Raseborgs vatten	2021	Inkl budget ändr.	30.09.2022	BU 2023	2023	2024	2025
Verksamhetens inkomster							
Försäljningsinkomster	23 433 931	24 107 100		20 621 090	20 731 500	21 070 850	21 462 300
Avgiftsinkomster	9 571 754	9 318 020		2 978 440	2 828 440	2 800 750	2 833 190
Understöd och bidrag	7 085 738	2 924 440		3 042 300	3 102 300	3 144 730	3 188 440
Övriga verksamhetsinkomster	26 325 353	25 533 470		23 312 240	23 752 260	24 088 300	24 723 060
Verksamhetens inkomster	66 416 776	61 883 030	64 812 000	49 954 070	50 414 500	51 104 630	52 206 990
Tillverkning för eget bruk	403 374	435 500	343 000	444 500	444 500	456 300	456 300
Verksamhetens utgifter							
Personalutgifter	-89 558 984	-95 016 410		-58 910 560	-59 380 440	-60 845 510	-62 589 420
Köp av tjänster	-105 889 957	-109 803 330		-29 978 540	-30 337 180	-30 426 170	-31 165 900
Material, förnödenheter och varor	-11 773 576	-11 949 140		-9 135 920	-9 149 740	-9 462 690	-9 699 480
Understöd	-8 931 351	-9 486 490		-5 909 320	-5 964 320	-6 134 030	-6 309 990
Övriga verksamhetsutgifter	-23 870 322	-25 059 460		-20 752 650	-21 511 760	-22 039 560	-22 598 590
Verksamhetens utgifter	-240 024 190	-251 314 830	-252 211 000	-124 686 990	-126 343 440	-128 907 960	-132 363 380
VERKSAMHETS BIDRAG	-173 204 040	-188 996 300	-187 056 000	-74 288 420	-75 484 440	-77 347 030	-79 700 090
Skatteinkomster	121 432 000	125 663 000	125 663 000	70 256 000	70 256 000	68 626 000	69 593 000
Kommunalskatt	104 080 646	107 963 000	107 963 000	54 249 000	54 249 000	53 013 000	53 879 000
Fastighetsskatt	11 547 570	11 900 000	11 900 000	11 821 000	11 821 000	11 794 000	11 752 000
Samfundsskatt	5 803 784	5 800 000	5 800 000	4 186 000	4 186 000	3 819 000	3 962 000
Statsandelar	64 582 653	71 570 500	71 572 000	16 989 700	16 989 700	18 688 000	19 675 000
Finansiella inkomster och utgifter							
Ränteinkomster, externa	1 609 173	1 531 000	1 535 000	1 530 900	1 530 900	1 535 100	1 530 930
Ränteinkomster, interna	10 529	0	0	0	0	0	0
Övriga finansiella inkomster	2 083 893	1 045 500	1 066 000	687 500	687 500	687 000	687 000
Ränteutgifter, externa	-528 558	-627 000	-623 000	-823 200	-823 200	-900 500	-1 359 000
Ränteutgifter, interna	-10 529	0	0	0	0	0	0
Övriga finansiella utgifter	-4 531	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Ersättningar för grundkapital	-949 000	-599 000	-599 000	0	-599 000	-599 000	-599 000
ÅRS BIDRAG	15 021 590	9 585 700	11 556 000	14 350 480	12 555 460	10 687 570	9 825 840
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-7 045 164	-7 277 500	-7 864 000	-7 993 500	-7 993 500	-8 050 000	-8 110 000
Nedskrivningar	-349 874	-639 530	0	0	0	0	0
Extraordinära poster							
RÅKENSKAPSPER. RESULTAT	7 626 552	1 668 670	3 692 000	6 356 980	4 561 960	2 637 570	1 715 840
Ökningar/minskningar av reserveringar							
RÅKENSKAPSPERIODENS ÖVER- /UNDERSKOTT	7 626 552	1 668 670	3 692 000	6 356 980	4 561 960	2 637 570	1 715 840
NYCKELTAL							
Verksamhetsink./-utgifter, %	-27,7	-24,6	-25,7	-40,1	-39,9	-39,6	-39,4
Skatteinkomster, euro/invånare	4 419	4 553	4 588	2 559	2 559	2 495	2 526
Statsandelar, euro/invånare	2 350	2 593	2 613	619	619	680	714
Årsbidrag, euro/invånare	547	347	422	523	457	389	357
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	203,1	121,1	146,9	179,5	157,1	132,8	121,2
Ackumulerat över-/underskott, 1 000€	6 413	8 082	10 105	16 462	14 667	17 305	19 020
Antal invånare vid årets slut	27 481	27 600	27 389	27 450	27 450	27 500	27 550

Finansieringsdel

Inkl. aff.verket Raseborgs Vatten

	Bokslut 2021	BU 2022 inkl BU ändr.	Prognos 30.09.2022	Förslag BU 2023	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kassaflödet i verksamheten							
Årsbidrag	15 021 590	9 585 700	11 556 000	14 350 480	12 555 460	10 687 570	9 825 840
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-2 400 566	-1 000 000	-1 000 000	-670 000	-670 000	-500 000	-500 000
Kassaflödet för investeringarnas del							
Investeringsutgifter	-14 388 271	-15 276 750	-14 920 000	-17 495 000	-17 695 000	-17 600 000	-12 200 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	187 869	0	870 000	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	6 102 207	1 180 000	1 180 000	1 440 000	1 440 000	750 000	750 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	4 522 829	-5 511 050	-2 314 000	-2 374 520	-4 369 540	-6 662 430	-2 124 160
Kassaflödet för finansieringens del							
Förändringar i utlåningen							
Ökning av utlåningen	0	0	0	-25 000 000	-25 000 000	0	0
Minskning av utlåningen	-29 975	0	0	25 000 000	25 000 000	2 188 600	0
Förändringar i lånebeståndet							
Ökningar av långfristiga lån	25 000 000	22 200 000	21 200 000	19 700 000	19 700 000	22 700 000	23 500 000
Minskningar av långfristiga lån	-16 430 274	-14 644 540	-17 320 400	-16 762 500	-16 762 500	-21 909 720	-22 661 810
Förändringar av kortfristiga lån	-7 838 120	0	0	0	0	0	0
Förändringar i eget kapital							
Inverkan på likviditeten	5 224 460	2 044 410	1 565 600	562 980	-1 432 040	-3 683 550	-1 285 970
NYCKELTAL							
Akkumulerat kassaflöde för verksamhet o investeringar 1000€		-988	2 209	-166	-2 161	-8 823	-10 947
Lånestock 1 000€	111 209	118 764	115 089	118 026	118 026	118 816	119 655
Lån €/invånare	4 047	4 303	4 202	4 300	4 300	4 321	4 343
Intern finansiering av investeringar, %	155,8	60,9	82,0	85,2	73,1	60,5	81,4
Antal invånare vid årets slut	27 481	27 600	27 389	27 450	27 450	27 500	27 550

Förklaringar:

Intern finansiering av investeringar, % = 100 * Årsbidrag/egen anskaffningsutgift för investeringar

Sektor: Koncerntjänster

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Grundläggande information om sektorn

Sektorn ansvarar för tvärssektoriella stödfunktioner för förvaltningarna. Inom sektorn finns följande avdelningar: stadskansliet, ekonomiavdelningen, personalavdelningen, stadsutvecklingsavdelningen samt sysselsättnings- och invandrantjänster. Varje avdelning leds av en avdelningschef.

Stadskansliet är stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, intern kontroll, translatortjänster, intern postgång samt arkivfunktionen. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och kundbetjäning.

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiförvaltningen och –planeringen, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, prognoser och statistik, rapportering, upphandling och riskhantering.

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, arbetarskydd, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunarbetsgivarna, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen samt kultur- motions- och lunchförmån vilka finns i e-Passi.

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för marknadsföring och information, kollektivtrafik, turismtjänster, skärgårdsfrågor och projekthantering. Utvecklingsavdelningen finns i första hand till för stadens invånare men i enlighet med strategiska linjedragningar satsar avdelningen även på att främja stadens image och att staden är attraktiv för såväl inflyttare som besökare och turister.

Sysselsättnings- och invandrantjänster erbjuder tjänster åt arbetslösa och långtidsarbetslösa i samarbete med välfärdsområdets social- och hälsovårdstjänster. Verksamheten erbjuder rehabiliterande arbetsverksamhet, arbetsträning samt arbete med stöd. För unga utanför arbets- och studielivet erbjuds tjänster i form av verkstadsverksamhet samt arbetsträning. Raseborgs stad fungerar som ansvarig myndighet inom kommunförsöket samt står för arbetsledningen inom Raseborg och Hangö. Invandrarbyrån erbjuder integrationsbefrämjande service och service för personer med invandrarbakgrund och koordinerar motsvarande service även till Hangö stad.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

- Riksdagsval 2023, klanderfri valprocess.
- Verkställighet av strategin
- Tvåspråkigheten ska synas i stadens verksamhet.
- Ökad datasäkerhet och tillgänglighet av stadens tjänster.
- Effektivisering och digitaliseringen av de administrativa processerna
- Implementering och uppföljning av stadens interna kontrollföreskrifter fortsätter i samråd med stadens interna controller.
- Verksamheten anpassas och utvecklas enligt de förändringar som välfärdsområdet medför.
- Insatser för att befrämja arbetshälsa
- Företagssamarbetet
- Verkställigheten av marknadsföringsplanen
- Klimat- och energiprogrammets implementering samt hållbar utveckling
- Utvecklande av kollektivtrafiken i enlighet med fastställd servicenivå
- Fortsatt kommunförsök samt förberedelser inför TE24
- Samarbetet med Västra Nylands välfärdsområde
- Sysselsättningsbefrämjande åtgärder
- Integrationsfrämjande handledning, annan integrationsfrämjande service samt uppdatering av integrationsprogrammet

Sektor: Koncerntjänster

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024-2025

- Presidentval 2024/ klanderfri valprocess
- Europaparlamentsval 2024/ klanderfri valprocess
- Fortsatt verkställighet av strategin
- Fortsatt förnyelse och effektivisering samt digitalisering av administrativa processer
- Förberedelser för samt anpassning och dimensionering av verksamheten enligt de förändringar som TE-byråernas överföring till kommunerna medför.
- Kvalitativ företagshälsovård, personalförmåner, en frisk arbetsmiljö, ett bra ledarskap och projekt som stöder arbetshälsan och välmåendet.
- Fortsatt utveckling av kollektivtrafiken såväl lokalt som regionalt
- Kommunförsöket fortsätter och överföringen av TE-tjänster till kommunernas ansvarsområde förverkligas från 1.1.2025
- Integrationsprogrammet implementeras och förverkligas.

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	4 883 145	5 724 620	4 569 280	4 575 420	4 668 480	4 764 300
Personalkostnader	-4 123 372	-6 005 140	-5 930 930	-5 990 930	-5 953 770	-6 073 300
Köp av tjänster	-5 739 834	-6 606 060	-5 146 440	-5 106 320	-5 305 830	-5 464 900
Material och varor	-175 621	-215 760	-193 050	-193 050	-198 800	-203 800
Understöd	-1 318 168	-3 871 500	-3 747 120	-3 762 120	-3 874 530	-3 990 300
Övriga kostnader	-1 446 978	-1 923 920	-2 302 880	-2 302 880	-2 320 500	-2 338 530
Verksamhetskostnader	-12 803 973	-18 622 380	-17 320 420	-17 355 300	-17 653 430	-18 070 830
Verksamhetsbidrag	-7 920 828	-12 897 760	-12 751 140	-12 779 880	-12 984 950	-13 306 530
Förändring BU 2023-BU 2022		62,83 %	-1,1 %	-0,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 511 441	3 837 490	3 100 690	3 106 830	3 199 890	3 295 710
Interna kostnader	-699 129	-1 176 440	-1 159 940	-1 159 940	-1 194 550	-1 230 290

Sysselsättnings- och invandrartjänster överförs från social- och hälsovård till koncerntjänster fr o m 1.1.2022 i enlighet med fge beslut 15.11.2021

Revision

Förtroendeorgan: Revisionsnämnd

Ansvarsperson: Revisionsnämndens ordförande Reija Mettovaara

Verksamhetsbeskrivning

Lagstadgad revision (revisor) och ändamålsenlighetsrevision (revisionsnämnden).

Stadens förvaltning och ekonomi granskas i enlighet med kommunallagen, stadens revisionsstadga och godkänt revisions- och utvärderingsprogram. Antalet lagstadgade revisionsdagar uppgår till 75 dagar enligt av fullmäktige godkänd offert. Revisionsnämnden består av 9 medlemmar. Revisionsnämnden sammankommer årligen till ca 9 möten. Som sekreterare för revisionsnämnden fungerar revisorn i enlighet med den av stadsfullmäktige godkända revisionsofferten. Därtill har uppskattats åtgå 10 dagar totalt. Till mötena inkallas ledande tjänstemän för förvaltningsenheterna i enlighet med godkänt utvärderingsprogram.

Stadsfullmäktige tar del av den av revisionsnämnden fastställda utvärderingsberättelse inom maj månad varefter sektorerna och stadsstyrelsen inkommer med genmälen. Revisionsberättelsen behandlas i anslutning med bokslutet inom maj månad. Revisor rapporterar till revisionsnämnden 2–3 gånger skriftligen under verksamhetsåret. Revisionsnämnden tillkännager redogörelserna av bindningar till stadsfullmäktige årligen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023 i enlighet med strategins handlingsplan

Nämnden förverkligar sitt uppdrag i enlighet med en fastställd plan för utvärdering. Under nämndens första verksamhetsår utfärdas ett utvärderingsprogram för nämndens mandatperiod 2021–2024 som årligen uppdateras.

Under året utvärderas revisionsnämndens arbetssätt och processbeskrivningar. För att säkerställa kompetensutveckling i nämnden strävar nämndmedlemmarna till att delta i åtminstone en utbildning för kommunala revisionsnämndsmedlemmar under perioden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024-2025 i enlighet med strategins handlingsplan

Under nämndens första verksamhetsår utfärdas ett utvärderingsprogram för nämndens mandatperiod 2021–2024 som årligen uppdateras. Nämnden lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ansvarsfull ekonomi	Utvärderingsprogram och utvärderingsplan samt utvärderingsberättelse	Utvärderingsberättelsen lämnas till fullmäktige under våren.
	Kunskapsbaserad ledning	Nämndens medlemmar deltar i utbildning som riktas till revisionsnämnden.	Uppdaterade utvärderingsprogram och årlig utvärderingsplan samt utvärderingsberättelse
	Kunskapsbaserad ledning	Nämnden övervakar redogörelserna för bindningar.	Bindningarna lämnas till fullmäktige för kännedom.

Revision

Förtroendeorgan: Revisionsnämnd

Ansvarsperson: Revisionsnämndens ordförande Reija Mettovaara

Bindande mål 2024-2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Ansvarsfull ekonomi	Utvärderingsprogram och utvärderingsplan samt utvärderingsberättelse	Utvärderingsberättelsen lämnas till fullmäktige under våren.

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter						
Personalkostnader	-12 850	-16 270	-16 270	-16 290	-16 800	-17 300
Köp av tjänster	-36 248	-43 540	-43 960	-43 960	-45 300	-46 600
Material och varor	-207	-1 000	-1 000	-1 000	-1 030	-1 060
Understöd						
Övriga kostnader	-3 298	-3 250	-4 670	-4 670	-4 800	-4 900
Verksamhetskostnader	-52 603	-64 060	-65 900	-65 920	-67 930	-69 860
Verksamhetsbidrag	-52 603	-64 060	-65 900	-65 920	-67 930	-69 860
Förändring BU 2023-BU 2022		21,8 %	2,9 %	2,9 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-4 307	-4 140	-5 630	-5 630	-5 800	-5 900

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Verksamhetsbeskrivning

Stadskansliet är stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, intern kontroll, translatortjänster, intern postgång och arkivering. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och stadshusets kundbetjäning.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

- Riksdagsval 2023/ klanderfri valprocess
- Verkställighet av strategin
- Ordna utbildning för både tjänsteinnehavare och politiker.
- Staden deltar fortsättningsvis inom nätverket Öppen förvaltning.
- Tvåspråkigheten ska synas i stadens verksamhet. Staden är med i Nationalspråknätverket för de tvåspråkiga kommunerna vars syfte är att lyfta upp god praxis gällande bl.a. arbetsmetoder, sektorspecifika lösningar och attityder, samt att ge stöd i språkfrågor.
- Den interna kontrollen och tillhörande riskhantering vidareutvecklas i syfte att utveckla och effektivera verksamheten.
- Förverkligandet av stadens digitala vision och digitala strategi fortsätter.
- Uppdatering av program för beslutsfattande och ibruktagande av programvara för bindningar
- Fortgående tekniska åtgärder för ökad datasäkerhet och tillgänglighet av stadens tjänster.
- Kontinuerlig utbildning av personalen i datasäkerhet, dataskydd och i stadens digitala system. Staden deltar i nationella beredskapsövningar.
- Stöd till sektorerna i utvecklingen av digitala tjänster och förnyelse samt effektivisering av administrativa system.
- Vidare utrullning av kollaborationsfrämjande system med tanke på effektivitet i kommunikation och distansarbete
- Smidigare och utökade digitala tjänster för invånarna i form av elektroniska blanketter och mer transparenta behandlingsprocesser
- Beskrivning av ITs nyckelprocesser och IT-helhetsarkitektur.
- Klarifiering av IT enhetens roll och dess tjänster till verksamheterna
- Säkerställande av IT-verksamheten under välfärdsområdets övergångsperiod

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024-2025

- Presidentval 2024/ klanderfri valprocess
- Europaparlamentsval 2024/ klanderfri valprocess
- Fortsatt verkställighet av strategin
- Ordna utbildning för både tjänsteinnehavare och politiker.
- Staden deltar fortsättningsvis inom nätverket Öppen förvaltning och i Nationalspråknätverket.
- Fortsatt förnyelse och effektivisering av administrativa processer
- Kontinuerlig utbildning av personalen i datasäkerhet, dataskydd och stadens digitala system. Staden deltar i nationella beredskapsövningar.

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Målmedveten invånarkommunikation	Invånarbudgetering	Anslag i budgeten och genomförd process
	Förnuftig digitalisering, Kunskapsbaserad ledning	Antal avslutade Helpdesk-uppdrag	3000 / år
	Förnuftig digitalisering, Kunskapsbaserad ledning, Förbättrad servicenivå	Kundnöjdhet för IT-tjänster 1-5	3,6
	Förbättrad servicenivå Ansvarsfull ekonomi	På grund av vårdreformen bör man för staden skapa en ny organisationsstruktur	Uppdaterad organisationsstruktur

Bindande mål 2024-2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Målmedveten invånarkommunikation	Invånarbudgetering	Anslag i budgeten och genomförd process
	Förnuftig digitalisering, Kunskapsbaserad ledning	Antal avslutade Helpdesk-uppdrag	2200 / år
	Förnuftig digitalisering, Kunskapsbaserad ledning, Förbättrad servicenivå	Kundnöjdhet för IT-tjänster 1-5	3,8

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Stadsfullmäktige						
antal möten	7	6	7	7	7	7
antal behandlade paragrafer	131	125	125	125	125	135
Stadsstyrelsen						
antal möten	19	18	18	18	18	18
antal paragrafer	524	475	515	515	515	535
Antal servrar	73	100	90	90	90	90
Antal arbetsstationer, admin	1 855	1 700	1 050	1 050	1 100	1 100
Antal arbetsstationer, edu			1 450	1 450	1 450	1 450
Mobila enheter, admin	54	70	90	90	100	100
Mobila enheter, edu	3 511	3 850	2 500	2 500	2 500	2 500
Avslutade HelpDesk uppdrag	5 925	3 000	3 000	3 000	2 200	2 200
Användare	4 762	3 050	4 100	4 100	4 150	400
Besvarade samtal i växeln	35 196	36 000	27 000	27 000	29 000	27 000

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stadskansliet	12,7	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3
IT-enheten	15,0	14,6	16,0	13,6	14,0	14,0
Total	27,7	27,9	29,3	26,9	27,3	27,3

Stadskansliet

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	3 669 204	3 947 490	3 188 690	3 194 830	3 287 890	3 383 710
Personalkostnader	-1 957 812	-2 114 590	-1 993 830	-1 993 770	-2 053 600	-2 115 200
Köp av tjänster	-2 490 421	-2 967 550	-2 335 570	-2 340 570	-2 410 600	-2 482 800
Material och varor	-89 779	-30 250	-41 450	-41 450	-42 680	-43 970
Understöd	-113 192	-152 000	-135 000	-150 000	-154 050	-158 220
Övriga kostnader	-1 230 166	-1 356 270	-1 773 590	-1 773 590	-1 775 300	-1 777 030
Verksamhetskostnader	-5 881 369	-6 620 660	-6 279 440	-6 299 380	-6 436 230	-6 577 220
Verksamhetsbidrag	-2 212 165	-2 673 170	-3 090 750	-3 104 550	-3 148 340	-3 193 510
Förändring BU 2023-BU 2022		20,8 %	15,6 %	16,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 508 666	3 837 490	3 099 690	3 105 830	3 198 890	3 294 710

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Ekonomichef Jeanette Bäckström

Verksamhetsbeskrivning

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiförvaltningen och –planeringen, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, prognoser och statistik, rapportering, upphandling och riskhantering.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

- Effektiveringen och digitaliseringen av de administrativa processerna fortsätter, bland annat:
  - utöka användningen av elektroniska arkiv,
  - vidareutveckling av processen för rapportering av den lagstadgade finansstatistiken till Statskontoret,
  - vidareutveckling av processen för ledningens rapportering.
- Vidareutveckling av programvaran för budgetering, budgetuppföljning och prognostisering.
- Fortsätta arbetet med dokumenteringen av de administrativa processerna.
- Controllerteamet fortsätter jobbet med samordning av rutiner och vidareutveckling av processer.
- Implementering och uppföljning av stadens interna kontrolldirektiv fortsätter i samråd med stadens interna controller.
- Fortsätta arbetet med att utveckla den interna kontrollen och tillhörande riskhantering med syfte att utveckla och effektivera verksamheten samt hantera risker och möjligheter.
- Verksamheten anpassas och utvecklas enligt de förändringar som välfärdsområdet medför.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024 - 2025

- Utgående från dokumenterade processer fortsätta arbetet med digitalisering och effektivisering av administrativa processer.
- Ibruktagande av programvara för sammanställning av budget-, budgetuppföljnings- och bokslutsdokument.
- Fortsätta arbetet med att utveckla den interna kontrollen och tillhörande riskhantering med syfte att utveckla och effektivera verksamheten samt hantera risker och möjligheter.
- Verksamheten förbereder sig för samt anpassar och dimensionerar verksamheten enligt de förändringar som TE-byråernas överföring till kommunerna medför.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kunskapsbaserad ledning	Rapportering och prognostisering av verksamhet och ekonomi per kvartal till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.	Övergripande rapport kvartalsvis + bokslut. Månatliga uppföljningskriterier till stadsstyrelsen.
	Kunskapsbaserad ledning	Samordning av tvärssektoriella processer inom ramen för ekonomi-administration genom utbildning i användning av Rondo, Pro Economica och Opiferus.	Instruktionsvideon görs för användning av de olika programvarorna.

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Ekonomichef Jeanette Bäckström

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förnuftig digitalisering	Ökning av andelen elektroniska inköpsfakturer från nuvarande nivå (06/2022 81 %).	Andelen elektroniska fakturer = 85 %.
	Förnuftig digitalisering	Ökning av andelen elektroniska försäljningsfakturer från nuvarande nivå (06/2022 29 %).	Andelen elektroniska fakturer = 35 %.

Bindande mål 2024-2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kunskapsbaserad ledning	Samordning av tvärsektoriella processer genom utbildning i kommunal ekonomi och de direktiv och anvisningar som berör ekonomiadministrationen.	Utbildningarna hålls som webinarier och bandas in.
	Förnuftig digitalisering	Ökning av andelen elektroniska inköpsfakturer.	Andelen elektroniska fakturer = 90 %.
	Förnuftig digitalisering	Ökning av andelen elektroniska försäljningsfakturer.	Andelen elektroniska fakturer = 40 %.

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Inköpsverifikat Rondo	47 067	49 000	34 000	34 000	34 000	34 000
Beskattningskostnader till staten	643 102	605 000	286 000	286 000	294 600	303 400

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ekonomiavdelningen	9,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Total	9,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Ekonomichef Jeanette Bäckström

Driftsekonomi, euro

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	117 186	64 000	56 000	56 000	56 000	56 000
Personalkostnader	-499 060	-525 750	-493 920	-493 880	-508 700	-524 000
Köp av tjänster	-761 478	-717 080	-460 010	-460 010	-473 800	-488 100
Material och varor	-6 078	-13 410	-12 000	-12 000	-12 360	-12 730
Understöd						
Övriga kostnader	-51 398	-39 550	-42 460	-42 460	-43 700	-45 000
Verksamhetskostnader	-1 318 014	-1 295 790	-1 008 390	-1 008 350	-1 038 560	-1 069 830
Verksamhetsbidrag	-1 200 828	-1 231 790	-952 390	-952 350	-982 560	-1 013 830
Förändring BU 2023-BU 2022		2,6 %	-22,7 %	-22,7 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-79 351	-82 230	-83 570	-83 570	-86 000	-88 600

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

Verksamhetsbeskrivning

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, arbetarskydd, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering och ledarfortbildning. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultur- och lunchförmåner.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

- Upphandla nytt löneräkningsprogram och HR-programhelhet
- Förverkliga riktad motionskampanj
- Påbörja arbetshälsoprojekt
- Insatser för att befrämja arbetshälsa
- Utökat stöd till verksamheterna i rekrytering och kompetenshöjning
- En rekryteringskoordinator anställs för att stöda verksamheterna

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024-2025

- Tyngdpunkterna är kvalitativ företagshälsovård, personalförmåner, en frisk arbetsmiljö, ett bra ledarskap och projekt som stöder arbetshälsan och välmåendet.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Välmående personal	Kvalitativ företagshälsovård	250 hälsogranskningar
	Välmående personal	Första Hjälpen kurser	60 personer
	Förbättrad sysselsättning	Sommarjobbare	100 månader
	Kunskapsbaserad ledning	Intern utbildningshelhet för chefer	60 deltagare
	Förbättrad sysselsättning	Fler ansökningar till lediga arbetsplatser	10 ansökningar/ledig plats i genomsnitt
	Välmående personal	Resultatet från personalenkäten tillvaratas. Utvecklingsområden identifieras, genomgång av enkätsvaren med personalen och en åtgärdsplan jämte tidtabell för åtgärderna utarbetas.	inom april 2024

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

Bindande mål 2024-2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Välmående personal	Kvalitativ företagshälsovård	250 hälsogranskningar
	Välmående personal	Första Hjälp kursen	60 personer
	Förbättrad sysselsättning	Sommarjobbare	100 månader

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Antal löneutbetalningar per år	43 267	40 000	24 000	24 000	24 000	24 000
Hälsoundersökning av personal	496	600	250	250	250	250
Antal arbetsolyckor	198	0	0	0	0	0

Årsverken

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årsverken	15,6	13,6	15,5	14,0	14,0	14,0
Total	15,6	13,6	15,5	14,0	14,0	14,0

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	655 969	685 000	480 000	480 000	480 000	480 000
Personalkostnader	-1 112 028	-1 086 920	-1 101 200	-1 116 070	-1 099 200	-1 131 700
Köp av tjänster	-1 920 839	-1 977 390	-1 422 790	-1 422 790	-1 465 400	-1 509 300
Material och varor	-68 241	-96 200	-80 200	-80 200	-82 590	-85 080
Understöd				0		
Övriga kostnader	-76 164	-68 710	-84 740	-84 740	-87 300	-90 000
Verksamhetskostnader	-3 177 273	-3 229 220	-2 688 930	-2 703 800	-2 734 490	-2 816 080
Verksamhetsbidrag	-2 521 304	-2 544 220	-2 208 930	-2 223 800	-2 254 490	-2 336 080
Förändring BU 2023-BU 2022		0,9 %	-13,2 %	-12,6 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 407					
Interna kostnader	-142 067	-152 400	-164 830	-164 830	-169 700	-174 800

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Verksamhetsbeskrivning

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för näringslivs-, skärgårds- och landsbygdsfrågor, marknadsföring, kommunikation, kollektivtrafik, turismtjänster och projekthantering.

Näringsliv

Näringslivsfrågor – avdelningen samarbetar med sysselsättningen, TE-tjänster, företagen, företagarföreningarna, Västra Nylands handelskammare, Novago, Novia och Pomoväst. Tillsammans i olika sammansättningar arbetar man systematiskt med gemensamma näringslivs- och sysselsättningsfrågor. Staden bidrar med basfinansiering till Pomoväst, som utdelar projektfinansiering till företag och föreningar. Novago handhar rådgivning och stöd till företag gällande företagande, projektfinansiering och anställningar. Novago erbjuder också utbildningar och projekt till företag. Landsbygdstjänster är en gemensam tjänst med närkommunerna, som övervakar stadens intresse och erbjuder stöd och rådgivning lantbruksföretag. Staden understöder Novia med forskningsbidrag. Utvecklingschefen handhar torghandeln, höstmarknaden och långtidsavtal med föreningar som idkar verksamhet inom näringsliv.

Kommunikation och marknadsföring

Stadens marknadsföring och kommunikation utvecklas av utvecklingschefen tillsammans med kommunikations- och marknadsföringsteamet som består av informatören, marknadsföringskoordinatör samt kommunikations- och marknadsföringsassistenten. Dessutom stöder informatören stadens infoansvariga, leder och utvecklar somegruppen och tar hand om och utvecklar stadens webbkommunikation via raseborg.fi samt stadens mediekommunikation. Kommunikations- och marknadsföringsteamet fungerar som huvudansvarig för innehållet av stadens marknadsföringsplan. Denna grupp uppdaterar och följer upp årligen kommunikationsplanen och marknadsföringsplanen samt gör upp kommunikationens och marknadsföringens handlingsplaner.

Turism

Information om och marknadsföring av Raseborg som besöksmål följer turismens handlingsplan som baserar sig på stadens strategi. Fokuseringen är på dynamiska turismtjänster året om. Handlingsplanen identifierar tre huvudteman för turismen i regionen; naturupplevelser i en historisk miljö, matupplevelser och Raseborg som Finlands bästa bröllopsort.

För att försäkra tillgängligheten till information fortsätter samarbetet som började år 2019 med satellitinfopunkterna runt staden. Raseborgs museum sköter om stadens informationspunkt för turister i samarbete med turismtjänsterna. Även rörliga infopunkter används under högsäsong. Största delen av informationen sker digitalt via visitraseborg.com, Facebook och Instagram. Samarbetet med innehållsproducenter, medier, bloggare och kanaler som Retkipaikka fördjupas och planeras på längre sikt. Det ordnas mediaresor till området för att lyfta fram nya besöksmål, företag och positiva nyheter om området. Turisttjänsterna producerar även tryckmaterial som till exempel kartor och skyltar som gör det enklare för besökarna att hitta fram.

Nätverkssamarbetet kring turismnäringen förstärks genom kontakten till företagare inom besöksnäringar, grannkommunerna, Forststyrelsen, Nylands förbund, Fiskars Village och Visit Finland. Årligen ordnas två större träffar där turismnäringen kan diskutera aktuella ärenden inom branschen. Turismtjänsterna söker efter understöd för utveckling av turisminfrastrukturen i samarbete med stadens andra avdelningar och samarbetsparter enligt möjlighet. Turismtjänsterna samarbetar med sysselsättningsavdelningen, tekniska avdelningen, Forststyrelsen, Uuvi och lokala organisationer för att utveckla tillgängligheten till naturområden för invånare och turister.

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Dialogen och samarbetet med företagarna i staden utvecklas och möjligheterna för nyetableringar och sysselsättning stärks via diverse arbetsgrupper där intressenter inom sysselsättning, företagareföreningar, myndigheter, Novago, handelskammaren, utbildningsbjudare, Pomoväst och stadens representanter sammankommer regelbundet. Företagsbesök görs till företag i Raseborg.

Tillsammans med Novago, företagareföreningarna och staden anordnas 2-3 st. företagsträffar och ett årligt återkommande heldagsevenemang nationella företagardagen 5.9. Höstmarknaden, Ekenäs torgverksamhet, jul- och sommarmarknaden fortsätter sin verksamhet. Ett näringslivsprogram framtas under 2023. Inom turismen har resurseringen minskats 2022 till två personer och denna resurseringen är inte tillräcklig för att ombesörja de uppdrag som verksamheten ålagts och inom kollektivtrafiken behövs tilläggsresurser för att både säkerställa en ersättare och förbättra kommunikationen. Därför anställs en turism- och kollektivtrafikassistent.

Målsättningarna för marknadsföringsverksamheten, i enlighet med den godkända marknadsföringsplanen är att skapa, förtydliga och utveckla de interna och externa processerna kring marknadsföring samt att öka kändheten på ett riktat och tidsmässigt planerat sätt. Aktiviteterna specificeras i marknadsföringens handlingsplan. Marknadsföringsplanen gäller till slutet av 2023 vilket betyder att under året 2023 ska uppdateringen av marknadsföringsplanen påbörjas. Inom kommunikation och marknadsföring behövs kontinuerlig hjälp till det visuella upplägget och för att få ett enhetligt visuellt upplägg på stadens styrdokument och handlingsplaner anställs en tidsbunden grafiker.

Avdelningen har också ansvar för att kommunikationsplanen uppdateras. Detta görs genom att en koordinator anställs för projektet så att en grundlig genomgång av stadens kommunikationspraxis och guidelines kan göras. Kommunikationens ytterligare målsättningar är att fortsätta utveckla processerna kring och innehållet i våra viktigaste kanaler: webbplatsen raseborg.fi samt stadens Facebook-sida. Aktiviteterna specificeras i kommunikationens handlingsplan.

En resurs hållbarhetskoordinator (tidigare HINKU-koordinator) har anställts för att koordinera klimat- och energiprogrammet samt främja hållbar utveckling i Raseborg.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Stadsutvecklingsavdelningen fortsätter sitt arbete enligt de linjer och arbetsmönster som byggts upp. Verksamhetsmålen är delvis de samma för 2023 och följs upp med nya och delvis samma mätare för att se utvecklingen på lång sikt.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Välstånd invånare	Skicka välkomstbrev till nyinflyttade.	Välkomstbrev skickas ut till nyinflyttade.
	Välstånd invånare	Förse rådgivningen med Made in Raseborg-babybody som delas ut till alla nyfödda.	Alla nyfödda i Raseborg får en babybody.
	Välstånd invånare	Utredning av olika enkäter som staden utför görs och en plan skapas för framtida enkäter.	Utfört utredning och färdig plan.
	Målmedveten medborgarkommunikation	Uppgörandet av en ny kommunikationsplan för staden och skapandet av en plan för implementering.	Färdig kommunikationsplan.

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Målmedveten medborgarkommunikation	Följa kommunikationens handlingsplan	Kommunikationens handlingsplan uppdateras och följs.
	Målmedveten medborgarkommunikation	Somegruppen fortsätter sin verksamhet och deltar i utbildningar.	Minst 1 utbildning/workshop ordnas för somegruppen.
	Målmedveten medborgarkommunikation	Marknadsföringsplanen uppdateras	Uppdaterad marknadsföringsplan för 2024–2026
	Välmående företag och förbättrad sysselsättning	En näringslivsplan framtas.	Godkänd näringslivsplan
	Välmående företag och förbättrad sysselsättning	Tillsammans med företagen och intressenterna anordna program på företagardagen	Förverkligat evenemang
	Välmående företag och förbättrad sysselsättning	Anordna företagsbesök för förtroendevalda för att öka förståelsen för företagandet	1 Höstbesök(2-3 företag) 1 Vårbesök (2-3 företag)
	Välmående företag och förbättrad sysselsättning	Erbjud finansiering till småföretag, invånare och föreningar.	Finansiera Pomoväst leaderfinansiering
	Blomstrande turism och förlängd turistsäsong	Turismens handlingsplan 2023-2025	Uppdaterad handlingsplan
	Blomstrande turism och förlängd turistsäsong	Turismens handlingsplan 2023-2025	Ökad aktivitet på området under lågsäsong. Telia Crowd Insight + övernattningar
	Blomstrande turism och förlängd turistsäsong	Samarbete med turismföretagen och andra turismorganisationer	Staden deltar aktivt i de regelbundna sammankomsterna med intressenterna.
	Aktivare fritid	Arrangera höstmarknaden torghandeln, julmarknaden och sommarmarknaden.	Förverkligade evenemang, Torgverksamhet 2 ggr/vecka
	Ökad användning av förnybar energi och kolneutralitet 2030	Energi- och klimatprogrammet, koordinering, uppföljning, kommunikation och stöd till de olika verksamheterna inom områden.	Verkställande av handlingsplanen

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Bindande mål 2024–2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Välmående invånare	Undersökningar som mäter invånarnas livskvalitet, nöjdhet med stadens servicenivå, tjänsteutbud etc. samt hur invånarna upplever staden som boningsort genomförs enligt planen.	Utförda enkäter.
	Målmedveten medborgarkommunikation	Kommunikationsplanen	Kommunikationsplanen implementeras i organisationen
	Välmående företag och förbättrad sysselsättning	Näringslivsplanen	Företagsbesök Företagardagen Understöd
	Ökad användning av förnybar energi och kolneutralitet 2030	Energi- och klimatprogrammet	Verkställande av handlingsplanen
	Blomstrande turism och förlängd turistsäsong	Förlänga turism säsongen över hela året: -Följa turismverksamhetens handlingsplan -Uppdatering årligen av handlingsplanen	En ökning av övernattningar och särskilt under lågsäsong

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stadsutveckling	3	3	3	3	1	1
Turismenheten	3	3	2	2,5	2	2
Kulturenheten **)	3	3	0	0	0	0
Information			2	3	3	3
HINKU-koordinator/hållbarhets-koordinator	*) 0,5	0,5	1	1	1	1
Total	9,5	9,5	8,0	9,5	7	7

*) köptjänst

***) under bildning fr o m 2022

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	229 701	101 200	36 250	36 250	36 250	36 250
Personalkostnader	-493 650	-458 610	-560 020	-605 190	-481 680	-497 460
Köp av tjänster	-476 979	-498 940	-519 640	-474 520	-535 230	-551 300
Material och varor	-11 308	-10 600	-5 700	-5 700	-5 870	-5 050
Understöd	-686 007	-465 000	-467 000	-467 000	-481 010	-495 440
Övriga kostnader	-56 442	-26 070	-21 740	-21 740	-22 400	-23 000
Verksamhetskostnader	-1 724 386	-1 459 220	-1 574 100	-1 574 150	-1 526 190	-1 572 250
Verksamhetsbidrag	-1 494 685	-1 358 020	-1 537 850	-1 537 900	-1 489 940	-1 536 000
Förändring BU 2023-BU 2022		-9,1 %	13,2 %	13,2 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 369		1 000	1 000	1 000	1 000
Interna kostnader	-103 953	-72 210	-50 400	-50 400	-51 950	-53 490

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Verksamhetsbeskrivning

Raseborg fungerar som behörig myndighet inom vägtrafiken och övervakar, utvecklar och upphandlar både intern och regional kollektivtrafik samt arbetsresetrafik till Helsingfors och Åbo. Staden deltar i det regionala samarbetet i frågor som berör kollektivtrafiken.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Målet med verksamheten är att utveckla kollektivtrafiken så att staden ska vara en attraktiv boningsort också för dem som inte har egen bil. Dessutom måste det också finnas ett lockande alternativ till privatbilismen. Under år 2021 utarbetades en utredning om servicenivån för kollektivtrafiken i Raseborg. I den ingår en jämförelseanalys, i vilken verksamheten jämfördes med andra orter som fungerar som behöriga myndigheter inom kollektivtrafiken. Upphandlingen av kollektivtrafiken genomförs i enlighet med den fastställda servicenivån. Utredningarna i fråga om framtida biljettsystem fortsätter. Staden samarbetar regionalt för att få till stånd en fungerande kollektivtrafikhelhet för Västra Nyland. Raseborg samarbetar regionalt med andra kommuner och utför myndighetssamarbete med andra myndigheter och staten. Raseborgsbiljetten, den subventionerade biljetten för passagerare inom den interna trafiken i Raseborg, tas i bruk på nytt.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024-2025

Målet med verksamheten är att utveckla kollektivtrafiken så att staden ska vara en attraktiv boningsort också för dem som inte har egen bil. Dessutom måste det finnas ett lockande alternativ till privatbilism. Staden samarbetar regionalt för att få till stånd en fungerande kollektivtrafikhelhet för Västra Nyland. Raseborg samarbetar regionalt med andra kommuner och utför myndighetssamarbete med andra myndigheter och staten. Man följer med utvecklingen av systemen för anropstrafik och de möjligheter som systemen i framtiden kan erbjuda Raseborg undersöks.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Användningen av kollektivtrafiken görs lättare för passagerarna bl.a. genom att en reseplanerare tas i bruk och köpanDET av biljetter görs lättare.	Utredningen presenteras år 2022. Ett nytt biljettsystem tas i bruk år 2023.
	Ökad kollektivtrafik och cykling	En trafik- och tariffiplan görs upp tillsammans med skolväsendet (Raseborgsbiljetten, skolbiljetter, ev. andra biljettprodukter).	Antal kunder inom kollektivtrafiken: Raseborgsbiljetter 1600 st.
	Ökad kollektivtrafik och cykling	En gemensam stomtrafik med skoltransporterna, som uppfyller önskad servicenivå, tas i bruk.	Förverkligande av servicenivån
	Ökad kollektivtrafik och cykling	För kollektivtrafiken utarbetas en marknadsförings- och kommunikationsplan.	Marknadsförings- och kommunikationsplanen tas i bruk.

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Förbättrande av kommunikationen i fråga om kollektivtrafiken. Kollektivtrafikens webbsidor görs mera användarvänliga. Bland annat utreds hur tidtabeller och rutter kunde fås in på webbplatsen.	Webbsidornas innehåll förnyas.
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Om verksamheten under det föregående året utarbetas årligen en lagstadgad rapport.	Årsrapport
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Tågbiljetterna för arbetspendlare i riktning mot Helsingfors, Åbo och Hangö stöds.	Antal ePassi-tågbiljetter 1200 st
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Stadscyklar för uthyrning erbjuds vid tågstationerna i Ekenäs och Karis samt vid övriga stationer.	Antal användare 700 st

Bindande mål 2024-2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Kollektivtrafiken utvecklas.	Transporterna utvecklas inom budgetramen och en kundnöjdhetenkät genomförs
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Förbättrande av kommunikationen i fråga om kollektivtrafiken.	Webbplatsens innehåll förbättras. Den allmänna kommunikationen i fråga om kollektivtrafiken effektiveras.
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Man följer med utvecklingen av systemen för anropstrafik och de möjligheter som systemen i framtiden kan erbjuda Raseborg undersöks.	Anropstrafik tas på nytt i bruk för att komplettera utbudet av kollektivtrafik.
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Kollektivtrafik på kustbanan och Hangöbanan säkras	Utveckling av persontrafiken. Utökad antal hållplatser.
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Kampanjer för kollektivtrafiken.	Ökning av passagerarmängderna.

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Raseborgs biljett		1 600	800	800	800	800
VR (Easybreak)	219	1 200	1 000	1 000	1 000	1 000

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kollektivtrafik	1	1	1	1,5	1	1
Total	1	1	1	1,5	1	1

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	211 085	85 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Personalkostnader	-47 972	-50 030	-80 770	-80 760	-58 290	-60 040
Köp av tjänster	-53 869	-42 360	-141 350	-141 350	-145 600	-150 000
Material och varor	-9					
Understöd	-518 969	-427 000	-615 120	-615 120	-633 570	-652 570
Övriga kostnader	-29 510	-5 500	-5 500	-5 500	-5 700	-5 900
Verksamhetskostnader	-650 328	-524 890	-842 740	-842 730	-843 160	-868 510
Verksamhetsbidrag	-439 242	-439 890	-642 740	-642 730	-643 160	-668 510
Förändring BU 2023-BU 2022		0,1 %	46,1 %	46,1 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-3 014	-4 290	-6 050	-6 050	-6 200	-6 400

Sysselsättnings- och invandrantjänster

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör Raseborgs stads sysselsättnings- och invandrantjänster samt Raseborgs och Hangös kommunförsök inom sysselsättning.

Sysselsättnings- och invandrantjänster

Sysselsättningstjänster erbjuder tjänster åt arbetslösa- och långtidsarbetslösa i samarbete med välfärdsområdet i form av hälsogranskningar, socialarbete, rehabiliterande arbetsverksamhet, arbetet med stöd och bedömning av arbets- och funktionsförmågan. Invandrarbyrån erbjuder integrationsbefrämjande service och service för personer med invandrabakgrund samt koordinerar servicen för Hangös del genom avtal mellan kommunerna.

Verkstadsverksamheten utvecklas i samarbete med välfärdsområdet så att den erbjuder mångsidiga verksamhetsformer lokalt.

Kommunförsök

Raseborgs stad fungerar som ansvarig myndighet inom kommunförsöket samt står för arbetsledningen för området Raseborg- och Hangö. Kommunens myndighetsansvar stipuleras inom ramen för kommunförsökslagen och lagen om offentlig arbetskraft- och företagservice.

Från TE-tjänsterna har överförts personalresurser till kommunförsöket. Dessa lyder under den kommunala arbetsledningen. Till kommunförsökets målgrupp hör arbetssökanden som inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning, personer under 30 år samt alla invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Sysselsättningstjänster

Då välfärdsområdet startar sin verksamhet 1.1.2023 övergår flera av avdelningens uppgifter vilka hör under social- och hälsovårdslagen och därtill hörande personal till Västra Nylands välfärdsområde enligt följande: sysselsättningskoordinatorer, socialhandledare, ansvarig handledare, verkstadshandledare och handledare. Dessa jobbar med uppgörande av aktiveringsplaner, beviljande av rehabiliterande arbetsverksamhet, arbete med stöd samt arbetsträning för befrämjande av den mentala hälsan.

För att stärka ungdomsarbete inom staden flyttar det uppsökande ungdomsarbetet 1.1.2023 till bildningssektorn och kultur- och fritidsavdelningens ungdomsarbete. Även administrationen av sommarjobbsedeln för unga övergår till kultur- och fritidsavdelningen.

För att stävja kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet krävs sysselsättningsfrämjande åtgärder. Sysselsättningsfrämjande åtgärder som staden erbjuder är arbetsprövning, läroavtal eller arbete på lönesubvention. Kommuntillägg erbjuds för arbetsgivare som anställer långtidsarbetslösa och staden söker lämpliga arbetsplatser för personer inom sysselsättningsskyldigheten.

Bland långtidsarbetslösa finns många som inte klarar av en aktiveringsåtgärd på grund av nedsatt arbets- och funktionsförmåga. För denna grupp är det viktigt att samarbete med välfärdsområdet fungerar. Välfärdsområdet erbjuder behövliga utredningar och bedömningar av hälsovårdare, socialarbetare, psykologer, läkare samt andra sakkunniga enligt arbetssökandens behov.

Sysselsättnings- och invandartjänster

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Invandartjänster

Tyngdpunkten för invandartjänsten under år 2023 är att erbjuda integrationsfrämjande handledning och annan integrationsfrämjande service till personer i Raseborg och Hangö, vilka beviljats internationellt beskydd (flyktingar). Invandartjänstens service är dock tillgänglig för alla personer med invandrarbakgrund oberoende status.

Uppskattat antal kommuninvånare med flyktingstatus 1.1.2023 för vilka staden erhåller kalkylerade ersättningar är 33 personer. Dessa är alltså personer med flyktingstatus och integrationstid som redan vid årsskiftet befinner sig i staden. Raseborgs stad har ett avtal med NTM-centralen gällande kvotflyktingmottagning enligt vilket Raseborg ska ta emot ca 25 kvotflyktingar vart tredje år. År 2023 är kvotflyktingmottagningsår för Raseborg, men det är oklart huruvida flyktingar allokeras till staden. Raseborgs stad har ett avtal om att erbjuda inkvartering i stadens lägenheter åt ukrainska flyktingar som ansökt om tillfälligt skydd. Avtalspart är Röda Korsets mottagningscentral i Åbo och dess enhet i Halikko. Avtalet är i enlighet med Migrationsverkets kommunmodell. Avtalet är i kraft till den 4.3.2023. Utifrån detta avtal erbjuder Raseborgs stad boende åt ca 70 ukrainska flyktingar i ca 20 av stadens lägenheter. Förutom inkvartering erbjuder staden även handledning och information i ärenden som berör boendet, de kommunala tjänsterna, sysselsättning och utbildning. Hur situationen i Ukraina kommer att utvecklas och vilken boendemodell som kommer att vara aktuell från och med den 5.3.2023 är fortsättningsvis oklart, men ett antagande är att i alla fall en del av de ukrainska flyktingarna kommer att stanna i Raseborg och således också behöva invandartjänstens service. Oklarheten kring antalet klienter som behöver integrationsfrämjande service under 2023 gör det svårt att beräkna vilka resurser som kommer att behövas och storleken på de statliga intäkterna för år 2023.

Sysselsättningens kommunförsök innebär att alla arbetslösa invandrades sysselsättningstjänster flyttas från TE-byrån till kommunen. Invandartjänsten deltar i kommunförsöket med en handledarresurs som till 60 % arbetar inom försöket. Invandartjänstens personalresurser är under år 2022 är en (1) invandrarkoordinator, två (2) handledare 100% och en (1) handledare 40%.

Kommunförsöket

Ansvar för arbetssökanden, det vill säga de tjänster som TE-tjänster idag erbjuder, övergår till kommunerna från 1.1.2025. Som en viktig del av förberedelserna anställer Raseborg, Hangö och Ingå en gemensam projektkoordinator för TE24 förberedelserna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024-2025

Kommunförsöket samt stadens övriga verksamhet inom sysselsättningstjänster fortsätter med målet att bidra till ökade sysselsättningsmöjligheter och stävande av kostnaderna. Överföringen av TE-tjänsterna till kommunernas ansvarsområde förverkligas enligt nuvarande plan från och med 1.1.2025

Stadens integrationsprogram, vilket är gemensamt med Hangö stad, gäller för åren 2019–2023 och ska uppdateras under år 2023. Integrationsprogrammet ligger som grund för stadens integrationsarbete och är en förutsättning för de statliga ersättningarna för flyktingmottagning som staden erhåller. Programmet sammanställs av en arbetsgrupp där berörda enheter deltar och godkänns sedan av stadsstyrelsen.

Reformen gällande överföring av TE-tjänster till kommunen från 1.1.2025 kommer att påverka ekonomiplanen för 2025 men är inte beaktad pga att uppgifter kring ekonomin och resurser inte ännu finns att tillgå.

Sysselsättnings- och invandrantjänster

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Välmående företag och förbättrad sysselsättning	Stävja kostnader för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet	Nå en sänkning i kostnaderna i förhållande till BS 2021.
	Välmående företag och förbättrad sysselsättning	Arbetssökandes aktiveringsgrad %	Förbättring från läget 1.1.2021
	Välmående invånare	Långtidsarbetslösas aktiveringsgrad %	Förbättring från läget 1.1.2021
	Välmående invånare	Uppdatering av integrationsprogrammet	Uppdaterat integrationsprogram

Bindande mål 2024-2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Välmående företag och förbättrad sysselsättning	Minska antalet arbetslösa i staden	Under 8,5 % arbetslösa (NTM-centralen statistik)

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Arbetsmarknadsstödet €/år	2 836 515	2 125 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årsverk	24,0	29,2	28,0	25,0	25,0	25,0
Överförda tjänsteinnehavare i kommunförsöket		10,5	13,5	13,0	13,0	13,0
Total	24,0	39,7	41,5	38,0	38,0	38,0

Sysselsättnings- och invandrantjänster

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	666 508	841 930	608 340	608 340	608 340	608 340
Personalkostnader	-1 385 977	-1 752 970	-1 684 920	-1 684 970	-1 735 500	-1 727 600
Köp av tjänster	-269 151	-359 200	-223 120	-223 120	-229 900	-236 800
Material och varor	-45 205	-64 300	-52 700	-52 700	-54 270	-55 910
Understöd	-2 920 882	-2 827 500	-2 530 000	-2 530 000	-2 605 900	-2 684 070
Övriga kostnader	-388 133	-424 570	-370 180	-370 180	-381 300	-392 700
Verksamhetskostnader	-5 009 348	-5 428 540	-4 860 920	-4 860 970	-5 006 870	-5 097 080
Verksamhetsbidrag	-4 342 839	-4 586 610	-4 252 580	-4 252 630	-4 398 530	-4 488 740
Förändring BU 2023-BU 2022		5,6 %	-7,3 %	-7,3 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 820					
Interna kostnader	-451 791	-480 920	-424 450	-424 450	-437 200	-450 300

Sysselsättnings- och invandrantjänster överförs från social- och hälsovård till koncerntjänster fr o m 1.1.2022 i enlighet med fge beslut 15.11.2021

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Grundläggande information om sektorn

Bildningssektorn ansvarar för ordnandet och utvecklandet av småbarnspedagogik, utbildning samt fritidstjänster. Då social- och hälsovårdssektorn från och med 1.1.2023 övergår till välfärdsområdet kommer bildningssektorns roll i staden att bli mera synlig. Stadens välfärdskoordinator anställdes våren 2022 och hör under bildningen men ansvarar för välfärdsarbetet i hela kommunen och drar ett sektorövergripande välfärdsarbete. Välfärdskoordinatören har också en viktig uppgift då det gäller att vara kontaktperson till välfärdsområdet.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

"Raseborgs är en stad som är stolt över sin tvåspråkighet. staden utvecklas på ett kreativt sätt med mänska i centrum. Här är livet och vardagen trygg, smidig och tillgänglig. Invånarna får valuta för sina skattepengar. också kommande generationer tackar när vi tar hand om Raseborg och dess invånare, miljö och kulturhistoria på ett långsiktigt sätt" (Raseborgs stads strategi 2.6 2022)

Bildningens tyngdpunkter 2023

- Hållbar utveckling
- Hållbart ledarskap
- Elevernas och personalens välbefinnande

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Tyngdpunktsområdena förblir desamma men verksamhetsmålen granskas årligen.

Förankrande av strategin i bildningssektorns målsättningar

Verkställandet av den strategi som stadsfullmäktige fastställde 2.6.2022 beaktas i valet av tyngdpunktsområden och fastställandet av verksamhetsmål samt mätare för sektorn.

Bildningens tyngdpunkter 2023

- Hållbar utveckling
- Hållbart ledarskap
- Elevernas och personalens välbefinnande

Under år 2023 öppnas konstmuseet Chappe vilket kommer att bidra till att verksamheten i Västra – Nylands museum utvecklas.

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	4 578 071	5 252 910	6 422 230	6 328 590	6 384 280	6 498 680
Personalkostnader	-37 359 248	-39 344 720	-40 839 790	-41 178 390	-42 414 290	-43 686 670
Köp av tjänster	-12 669 739	-13 267 620	-14 964 050	-15 082 810	-15 497 820	-15 960 200
Material och varor	-1 452 169	-1 631 870	-1 850 620	-1 851 370	-1 981 980	-2 041 390
Understöd	-1 550 131	-1 894 000	-1 911 000	-1 951 000	-2 008 300	-2 068 490
Övriga kostnader	-12 313 241	-12 736 860	-13 438 500	-13 935 610	-14 230 910	-14 646 310
Verksamhetskostnader	-65 344 528	-68 875 070	-73 003 960	-73 999 180	-76 133 300	-78 403 060
Verksamhetsbidrag	-60 766 457	-63 622 160	-66 581 730	-67 670 590	-69 749 020	-71 904 380
Förändring BU 2023-BU 2022		4,7 %	4,7 %	6,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	255 143	635 090	631 500	627 860	650 760	670 380
Interna kostnader	-20 030 691	-20 747 470	-22 692 210	-23 293 730	-23 833 810	-24 535 110

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen övrig utbildning omfattar bildningssektorns administration, välfärdsarbetet, Raseborgs Kulturstudiet (den fria bildningen samt grundläggande utbildning i konst), skoltransporterna samt samarbete med övriga utbildningsanordnare. Avdelningen producerar administrativa tjänster, leder och koordinerar ekonomiplaneringen och -uppföljningen samt stöder avdelningarna i alla avdelnings- och sektorövergripande frågor.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

”Raseborgs är en stad som är stolt över sin tvåspråkighet. staden utvecklas på ett kreativt sätt med mänska i centrum. Här är livet och vardagen trygg, smidig och tillgänglig. Invånarna får valuta för sina skattepengar. också kommande generationer tackar när vi tar hand om Raseborg och dess invånare, miljö och kulturhistoria på ett långsiktigt sätt” (Raseborgs stads strategi 2.6 2022)

Bildningens tyngdpunkter 2023

- Hållbar utveckling
- Hållbart ledarskap
- Elevernas och personalens välbefinnande

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Tyngdpunktsområdena förblir desamma men verksamhetsmålen granskas årligen.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Välmående invånare	Synliggöra stadens välfärdsarbete för våra invånare.	Välfärdsarbetet synliggörs på stadens hemsida och sociala medier Ordna 2 – 3 invånartillfällen för olika målgrupper gällande välfärdsarbetet. Stadens välfärdsberättelse för 2023 – 2025 är uppgjord och godkänd av stadsfullmäktige senast maj 2023.
	Välmående personal	Resultaten i personalenkäten och utvecklingssamtalen används för att utveckla verksamheten. Personalmöten hålls i alla enheter Förbättrande av arbetsergonomi (Kulturstudiet)	Enhetschefen kan identifiera de centrala utvecklingsbehov som finns God mötespraxis delas inom bildningen och sammanställs på bildningens Intra-sidor Besök av fysioterapeuten vid verksamhetsställena och anskaffning av möbler vid behov

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Värnande om naturens mångfald och miljön	Alla enheter inom bildningen sparar el och vatten	Enhetsvisa planer på vilka åtgärder man planerar genomföra och hur de uppföljs uppgörs.
Högklassig utbildning	Kompetenshöjning för personalen; kartläggning av fortbildningsbehovet vintern 2023. Hållbart ledarskap inom bildningssektorn; gemensam utbildning för bildningssektorns enhetschefer Förbättra barns och ungas välbefinnande och stärka det kreativa tänkandets och kompetensens roll i samhället Bildningssektorns verksamhet synliggörs regelbundet för invånare	Personalens fortbildningsbehov har kartlagts och en fortbildningsplan är uppgjord juni 2023 Tre gemensamma utbildningar för bildningssektorns enhetschefer har ordnats Den grundläggande konstundervisningen synliggörs bl.a. i stadens strategi och välfärdsberättelse. Ökning av antalet elever inom den grundläggande konstundervisningen. Processbeskrivningen är godkänd senast i december 2023.
Förnuftig digitalisering	Utbildning i användningen av elektroniska registerprogram för hela personalen (Kulturinstitutet) Fortsatt digitalisering av bildningens administrativa funktioner och maximerad användning av bildningens program	Alla blir bekanta med användningen av elektroniska dagböcker. Andelen elektroniska beslutsblanketter har ökat.
Kunskapsbaserad ledning	Processbeskrivningarna har implementerats inom bildningens enheter. Vi erbjuder regelbunden utbildning i de IT-program vi använder	Behovet av nya processbeskrivningar har kartlagts Utbildning ordnas inom två månader enligt behov.
Ansvarsfull ekonomi	Budgeteringsprogrammet Opiferus tas i bruk och utbildning ordnas för cheferna	Budgeten 2024 görs i Opiferus och cheferna har fått utbildning i programmet
Förbättrad servicenivå	Bildningens Intra och hemsidor uppdateras. Styrdokumenterna uppdateras och publiceras på digitala plattformar.	Bildningens Intra och hemsidor är uppdaterade senast i juni 2023. De uppdaterade styrdokumenterna har publicerats på digitala plattformar
Högklassig utbildning	Utredningen av samgång mellan Västra Nylands folkhögskola och Kulturinstitutet uppdateras till situationen år 2023	Den uppdaterade utredningen behandlas i bildningsnämnden i maj 2023.

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Bindande mål 2024–2025

Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
Välmående invånare	Fortsätta med att utveckla välfärdsarbetet i staden.	Nya tillvägagångssätt har utvecklats och implementerats.

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Skjutskostnad/skjutselev	2 477	2 220	2 406	2 406	2 551	2 696
Antal undervisningstimmar/Mbi	12 415	16 900	16 900	16 900	16 900	16 900
Antal deltagare/Mbi	4 653	6 800	6 800	6 800	6 800	6 800
Antal veckotimmar/Musikinst.	480	482	482	482	482	482

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Administration	7,3	7,3	7,6	8	8	8
Morgon- och eftermiddagsverks.	21,0	18,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Medborgarinstitut	26,6	25,1	25,1	25,1	25,1	25,1
Musikinstitut	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5
Total	78,4	73,9	67,2	67,6	67,6	67,6

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Verksamhetsintäkter	1 352 663	1 406 050	1 602 360	1 602 360	1 630 880	1 660 250
Personalkostnader	-3 562 239	-3 668 060	-3 067 610	-3 038 550	-3 128 700	-3 222 570
Köp av tjänster	-4 362 458	-4 108 390	-4 499 860	-4 499 860	-4 634 800	-4 773 800
Material och varor	-55 452	-82 130	-84 460	-84 460	-86 990	-89 600
Understöd	-176 923	-262 000	-262 000	-262 000	-269 860	-277 945
Övriga kostnader	-624 856	-621 200	-627 430	-625 380	-646 200	-665 600
Verksamhetskostnader	-8 781 928	-8 741 780	-8 541 360	-8 510 250	-8 766 550	-9 029 515
Verksamhetsbidrag	-7 429 265	-7 335 730	-6 939 000	-6 907 890	-7 135 670	-7 369 265
Förändring BU 2023-BU 2022		-1,3 %	-5,4 %	-5,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	101 524	93 230	90 230	90 230	92 910	95 700
Interna kostnader	-852 826	-887 420	-977 610	-975 560	-1 006 900	-1 037 100

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Nina Aartokallio

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområdet småbarnspedagogik består av småbarnspedagogisk verksamhet och förskoleundervisning.

Målet inom den småbarnspedagogiska verksamheten är att stöda barnets uppväxt, utveckling och lärande samt att främja barnets välbefinnande. Småbarnspedagogiken är en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård av barn och i vilken i synnerhet pedagogiken betonas.

I förskoleundervisningen erbjuds barnen möjlighet att bli inspirerade, experimentera och att lära sig nytt. Barnens utveckling inom de olika kunskaps- och färdighetsområdena breddas på ett lekfullt sätt i mångsidiga lärmiljöer. De kommunikativa och sociala färdigheterna stärks och barnet lär sig att värdesätta sig själv och andra. Förskoleundervisningen har stor betydelse när det gäller att på ett tidigt stadium upptäcka behov av stöd för växande och lärande, att ge stöd och samtidigt förebygga svårigheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Verksamhetens målsättning:

"Raseborgs är en stad som är stolt över sin tvåspråkighet. Staden utvecklas på ett kreativt sätt med människan i centrum. Här är livet och vardagen trygg, smidig och tillgänglig. Invånarna får valuta för sina skattepengar. Också kommande generationer tackar när vi tar hand om Raseborg och dess invånare, miljö och kulturhistoria på ett långsiktigt sätt" (Raseborgs stads strategi 2.6 2022).

Tyngdpunkter:

- Hållbar utveckling
- Hållbart ledarskap
- Barnens och personalens välbefinnande

Dagvårdsplatserna i Karis-Pojo-Svartå är färre än antalet inkomna ansökningar. Det tvunget att anskaffa ett moduldaghem med tre avdelningar till Karisområdet under tiden som planeringen och byggandet av ett nytt daghem pågår.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Tyngdpunktsområdena förblir desamma men verksamhetsmålen granskas årligen.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Högklassig utbildning	Kompetenshöjning för personalen. Kartläggning av fortbildningsbehovet vintern 2023. Hållbart ledarskap inom bildningssektorn; gemensam utbildning för bildningssektorns enhetschefer.	Personalens fortbildningsbehov har kartlagts och en fortbildningsplan är uppgjord i juni 2023. Tre gemensamma utbildningar för bildningssektorns enhetschefer har ordnats.
	Förnuftig digitalisering	Raseborgs stads plan för användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen 2021–2024 utvecklas.	Den uppdaterade planen för 2025 – 2028 godkänns av bildningsnämnden hösten 2024. Programmen används mångsidigt.

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Nina Aartokallio

		Fortsatt digitalisering av bildningens administrativa funktioner och maximerad användning av bildningens program.	Andelen elektroniska beslutsblanketter har ökat.
Målmedveten medborgarkommunikation		En plan för samarbetet mellan skolan och vårdnadshavarna uppgörs. Verksamheten synliggörs regelbundet för invånarna.	Planen är godkänd i bildningsnämnden senast i december 2023. Processbeskrivningen är godkänd senast i december 2023.
Välstående personal		Resultaten av personalenkäten och utvecklingssamtalen används för att utveckla verksamheten. Personalmöten ordnas i alla enheter	Enhetschefen kan identifiera de centrala utvecklingsbehov som finns. God mötespraxis delas inom bildningen och sammanställs på bildningens intrasidor
Kunskapsbaserad ledning		Processbeskrivningarna har implementerats inom bildningens enheter. Vi erbjuder regelbunden utbildning i de IT-program vi använder.	Behovet av nya processbeskrivningar har kartlagts. Utbildning ordnas inom två månader efter behov.
Ansvarsfull ekonomi		Budgeteringsprogrammet Opiferus tas i bruk och utbildning ordnas för förmännen.	Budgeten 2024 görs i Opiferus och förmännen har fått utbildning i programmet.
Förbättrad servicenivå		Bildningens intra och hemsidor uppdateras. Styrdokumenterna uppdateras och publiceras på digitala plattformar.	Bildningens intra och hemsidor är uppdaterade senast i juni 2023. De uppdaterade styrdokumenterna har publicerats på digitala plattformar.
Värnande om naturens mångfald och miljön		Alla enheter inom bildningen sparar el och vatten.	I läsårsplanen beskrivs vilka åtgärder man planerar genomföra och hur de uppföljs.

Bindande mål 2024-2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förnyande av infrastruktur	Katarinaskolans renovering	Renoveringen är klar hösten 2025
	Förnyande av infrastruktur	Nytt daghem byggs i Karis	Det nya daghemmet är klart 2024-2025

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Nina Aartokallio

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Barn födda mellan åren 2016-2021	1 375	1 388	1 331	1 331	1303	1264
av vilka i kommunal dagvård	869	843	876	876	819	800
Barn födda 2016:						
av vilka i kommunal förskola	246	314	292	292	297	283
Stöd för vård av barn (FPA)	279	295	264	264	243	243
Nettoutgift/dagvårdsbarn	13 335	13 692	14 305	15 080	16 108	17 097

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årsverk	278,0	275,0	289,0	307,5	307,5	307,5
Total	278,0	275,0	289,0	307,5	307,5	307,5

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Verksamhetsintäkter	1 848 003	1 591 030	1 922 530	1 772 530	1 764 750	1 817 680
Personalkostnader	-11 759 870	-12 258 830	-13 056 630	-13 283 960	-13 683 140	-14 093 590
Köp av tjänster	-2 303 841	-2 467 600	-2 811 640	-2 871 610	-2 942 900	-3 029 800
Material och varor	-266 533	-275 510	-278 510	-278 510	-286 860	-295 460
Understöd	-1 223 620	-1 335 000	-1 285 000	-1 285 000	-1 323 530	-1 363 200
Övriga kostnader	-2 426 988	-2 518 780	-2 518 490	-2 986 490	-2 950 000	-3 027 900
Verksamhetskostnader	-17 980 852	-18 855 720	-19 950 270	-20 705 570	-21 186 430	-21 809 950
Verksamhetsbidrag	-16 132 849	-17 264 690	-18 027 740	-18 933 040	-19 421 680	-19 992 270
Förändring BU 2023-BU 2022		7,0 %	4,4 %	9,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	266	240	240	240	260	260
Interna kostnader	-4 490 212	-4 696 070	-5 085 780	-5 607 750	-5 635 200	-5 792 400

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Verksamhetsbeskrivning

I utbildningen främjas kontinuiteten i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra barnen och de unga till sund självkänsla och medmänsklighet, samt ge dem goda kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och ett kvalitativt liv. Den grundläggande utbildningen i Raseborg genomförs i skolor med årskurserna 1–6 (14), 7–9 (3) samt i enhetsskola med årskurserna 1-9 (2) i enlighet med gällande läroplan.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Verksamhetens målsättning:

"Raseborgs är en stad som är stolt över sin tvåspråkighet. staden utvecklas på ett kreativt sätt med mänska i centrum. Här är livet och vardagen trygg, smidig och tillgänglig. Invånarna får valuta för sina skattepengar. också kommande generationer tackar när vi tar hand om Raseborg och dess invånare, miljö och kulturhistoria på ett långsiktigt sätt" (Raseborgs stads strategi 2.6 2022)

Bildningens tyngdpunkter 2023

- Hållbar utveckling
- Hållbart ledarskap
- Elevernas och personalens välbefinnande

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Tyngdpunktsområdena förblir desamma men verksamhetsmålen granskas årligen.

Bindande mål 2023

Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
Välmående invånare	Implementering av SkolSkick-projektets verktyg för att öka elevernas skolnärvaro	Ökad skolnärvaro
Högklassig utbildning	Kompetenshöjning för personalen; Kartläggning av fortbildningsbehovet vintern 2023. Hållbart ledarskap inom bildningssektorn; Gemensam utbildning för bildningssektorns enhetschefer Processerna kring tre-stegsstödet uppdateras och personalen utbildas	Personalens fortbildningsbehov har kartlagts och en fortbildningsplan är uppgjord juni 2023 Tre gemensamma utbildningar för bildningssektorns enhetschefer har ordnats Processerna kring tre-stegsstödet har uppdaterats och fortbildning för personalen har ordnats
Förnuftig digitalisering	Raseborgs stads plan för användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen 2021-2024 utvecklas. Fortsatt digitalisering av bildningens administrativa funktioner och maximerad användning av bildningens program	Den uppdaterade planen godkänns av bildningsnämnden 2024 Programmen används mångsidigt Andelen elektroniska beslutsblanketter har ökat.

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Målmedveten medborgarkommunikation	En plan för samarbetet mellan skolan och vårdnadshavarna uppgörs. Verksamheten synliggörs regelbundet för invånarna	Planen är godkänd i bildningsnämnden senast i december 2023. Processbeskrivningen är godkänd senast i december 2023
Välmående personal	Resultaten av personalenkäten och utvecklingssamtalen används för att utveckla verksamheten Personalmöten ordnas i alla enheter.	Enhetschefen kan identifiera de centrala utvecklingsbehov som finns God mötespraxis delas inom bildningen och sammanställs på bildningens Intra-sidor
Aktivare fritid	Erbjuda ett mångsidigt utbud av klubbar enligt Finlandsmodellen	Antalet deltagare i klubbverksamheten enligt Finlandsmodellen har ökat.
Kunskapsbaserad ledning	Processbeskrivningarna har implementerats inom bildningens enheter. Vi erbjuder regelbunden utbildning i de IT-program vi använder	Behovet av nya processbeskrivningar har kartlagts Utbildning ordnas inom två månader efter behov.
Ansvarfull ekonomi	Budgeteringsprogrammet Opiferus tas i bruk och utbildning ordnas för förmännen	Budgeten 2024 görs i Opiferus och förmännen har fått utbildning i programmet
Förbättrad servicenivå	Bildningens Intra och hemsidor uppdateras. Styrdokumenterna uppdateras och publiceras på digitala plattformar	Bildningens Intra och hemsidor är uppdaterade senast i juni 2023. De uppdaterade styrdokument har publicerats på digitala plattformar
Värnande om naturens mångfald och miljön	Alla enheter inom bildningen sparar el och vatten	I lärsplanen beskrivs vilka åtgärder man planerar genomföra och hur de uppföljs.

Bindande mål 2024–2025

Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
Förnyande av infrastruktur	Katarinaskolans renovering	Renoveringen är klar hösten 2025

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
elevantal totalt åk 1-9	2 555	2 510	2 449	2 449	2 379	2 319
nettoutgift/elev, totalt inkl. skjutsk.	11 751*	11 955*	12 911*	12 911*	13 778*	14 556*
nettoutgift/elev för undervisning	7 308*	7 586*	8 246*	8 246*	8 742*	9 240*
timresurs/elev	2,21*	2,22*	2,33*	2,33*	2,40*	2,46*
placering i andra stadiets utb. %	100	100	100	100	100	100

*förberedande undervisning och sjukhusundervisning ingår inte

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årsverk	328,9	327,7	327,3	334,3	334,3	334,3
Total	328,9	327,7	327,3	334,3	334,3	334,3

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Verksamhetsintäkter	895 789	738 880	738 880	738 880	745 470	777 630
Personalkostnader	-17 234 628	-17 873 130	-18 676 410	-18 675 820	-19 236 700	-19 813 800
Köp av tjänster	-4 439 183	-4 618 300	-5 254 440	-5 254 440	-5 412 100	-5 574 400
Material och varor	-706 246	-646 350	-667 320	-667 320	-687 330	-707 930
Understöd	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-6 349 791	-6 264 680	-6 471 380	-6 471 380	-6 665 500	-6 865 500
Verksamhetskostnader	-28 729 848	-29 402 460	-31 069 550	-31 068 960	-32 001 630	-32 961 630
Verksamhetsbidrag	-27 834 059	-28 663 580	-30 330 670	-30 330 080	-31 256 160	-32 184 000
Förändring BU 2023-BU 2022		3,0 %	5,8 %	5,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	108 500	154 760	154 760	154 760	146 530	163 420
Interna kostnader	-10 560 312	-10 569 520	-11 397 360	-11 397 360	-11 739 300	-12 091 500

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Verksamhetsbeskrivning

Gymnasieutbildningen ger allmänbildande utbildning av hög kvalitet och goda förutsättningar för fortsatta studier i högskolor och universitet. I utbildningen främjas kontinuiteten i ett livslångt lärande. Verksamheten fostrar de unga till sund självkänsla och medmänsklighet, samt ger goda kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och ett kvalitativt liv. Ekenäs gymnasium, Karis-Billnäs gymnasium och Karjaan lukio ordnar gymnasieutbildning i Raseborg.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Verksamhetens målsättning:

"Raseborgs är en stad som är stolt över sin tvåspråkighet. Staden utvecklas på ett kreativt sätt med mänska i centrum. Här är livet och vardagen trygg, smidig och tillgänglig. Invånarna får valuta för sina skattepengar. Också kommande generationer tackar när vi tar hand om Raseborg och dess invånare, miljö och kulturhistoria på ett långsiktigt sätt" (Raseborgs stads strategi 2.6 2022)

Bildningens tyngdpunkter 2023

- Hållbar utveckling
- Hållbart ledarskap
- Elevernas och personalens välbefinnande

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024-2025

Tyngdpunktsområdena förblir desamma men verksamhetsmålen granskas årligen.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Välmående invånare	Välfungerande studerandevårdstjänster	Skolnärvaron har ökat
	Högklassig utbildning	Kompetenshöjning för personalen; Kartläggning av fortbildningsbehovet vintern 2023. Hållbart ledarskap inom bildningssektorn; Gemensam utbildning för bildningssektorns enhetschefer Ökat samarbete mellan gymnasierna inom staden och med andra stadens utbildningsanordnare i regionen	Personalens fortbildningsbehov har kartlagts och en fortbildningsplan är uppgjord juni 2023 Tre gemensamma utbildningar för bildningssektorns enhetschefer har ordnats Gemensamma möten har ordnats tre gånger
	Förnuftig digitalisering	En plan för gymnasieutbildningens informations- och kommunikationsteknik i undervisningen utarbetas.	En uppdaterad plan för 2025–2028 godkänns av bildningsnämnden hösten 2024.

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

		Fortsatt digitalisering av bildningens administrativa funktioner, maximerad användning av de program bildningen använder	Samtliga program har genomgåts och programmen används mångsidigt Andelen elektroniska beslutsblanketter har ökat.
	Målmedveten medborgarkommunikation	En plan för samarbetet mellan skolan och vårdnadshavarna uppgörs Verksamheten synliggörs regelbundet för invånarna	Planen är godkänd i bildningsnämnden i december 2023. Processbeskrivningen är godkänd i december 2023
	Välmående personal	Resultaten av personalenkäten och utvecklingssamtalen används för att utveckla verksamheten Personalmöten ordnas i alla enheter.	Enhetschefen kan identifiera de centrala utvecklingsbehov som finns. God mötespraxis delas inom bildningen och sammanställs på bildningens Intrasidor.
	Kunskapsbaserad ledning	Processbeskrivningar har implementerats inom bildningens enheter. Vi erbjuder regelbunden utbildning i de IT-program vi använder	Behovet av nya processbeskrivningar har kartlagts Utbildning ordnas inom två månader efter behov.
	Ansvarsfull ekonomi	Budgeteringsprogrammet Opiferus tas i bruk och utbildning ordnas för enhetscheferna.	Budgeten 2024 görs i Opiferus och enhetscheferna har fått utbildning
	Förbättrad servicenivå	Bildningens Intra och hemsidor uppdateras. Styrdokumentet uppdateras och publiceras på digitala plattformar	Bildningens intra och hemsidor är uppdaterade senast juni 2023. Uppdaterade styrdokument har publicerats på digital plattform
	Värnande om naturens mångfald och miljön	Alla enheter inom bildningen sparar el och vatten	I läsårsplanen beskrivs vilka åtgärder man planerar genomföra och hur de uppföljs.

Bindande mål 2024-2025

Tyngdpunktsområdena förblir desamma men verksamhetsmålen granskas årligen.

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
antal studerande totalt	427	441	414	414	388	379
nettoutgift/stud.i gymnasiet	9 680	10 097	11 572	11 572	12 917	13 627
gymnasiebenägenhet totalt, %	50	50	51	51	50	50
gymnasiebenägenhet, andel av årskullen som inleder studier i egna gymnasier, stud.examen och avgångsbetyg inom 3 år, %	44	50	44	44	45	45
	78	90	85	85	85	85

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årsverk	43,8	44,4	44,4	44,4	44,4	44,4
Total	43,8	44,4	44,4	44,4	44,4	44,4

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Verksamhetsintäkter	123 613	79 030	79 030	79 030	79 250	79 250
Personalkostnader	-2 807 263	-2 924 680	-3 011 840	-3 011 670	-3 102 200	-3 195 300
Köp av tjänster	-555 141	-589 050	-652 340	-652 340	-671 900	-692 100
Material och varor	-204 611	-343 710	-380 710	-380 710	-467 000	-481 000
Understöd	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-689 776	-682 880	-825 070	-825 070	-849 800	-875 300
Verksamhetskostnader	-4 256 791	-4 540 320	-4 869 960	-4 869 790	-5 090 900	-5 243 700
Verksamhetsbidrag	-4 133 178	-4 461 290	-4 790 930	-4 790 760	-5 011 650	-5 164 450
Förändring BU 2023-BU 2022		7,9 %	7,4 %	7,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 119	3 030	3 030	3 030	3 250	3 250
Interna kostnader	-1 175 437	-1 163 420	-1 368 900	-1 368 900	-1 410 000	-1 452 300

Muséer

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Lassi Patokorpi/Bildningsdirektör Tina Nordman

Verksamhetsbeskrivning

Undervisnings- och kulturministeriet har utsett Västra Nylands museum till regionalt ansvarsmuseum i västra Nyland. Geografiskt omfattar museets mandat åtta kommuner: Raseborg, Hangö, Vichtis, Högfors, Kyrkslätt, Lojo, Sjundeå och Ingå. I enlighet med museilagen (314/2019) fungerar Västra Nylands museum som sakkunnig på kulturarvet genom att främja museiverksamheten i regionen samt som sakkunnig på kulturmiljöer, i synnerhet i fråga om den bebyggda miljön och det arkeologiska kulturarvet. I denna verksamhet ingår sakkunniguppdrag och inspektioner i anslutning till stadsplanering och markanvändning, skrivande av myndighetsutlåtanden i ärenden som gäller det byggda och arkeologiska kulturarvet, myndighetsförhandlingar samt rådgivning och tillsyn när det gäller renovering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Till verksamheten hör dessutom samordning av museiverksamheten inom verksamhetsområdet och rådgivning till andra museer i museitekniska frågor.

Till verksamheten vid Västra Nylands museum hör kulturhistorisk utställnings- och publikverksamhet vid Raseborgs museum samt konstmuseiverksamhet vid Chappe, Konstens hus vid havet. Raseborgs museum och Chappe är belägna i kulturkvarteret Ekenäs. Till Raseborgs museum hör också de historiska museibygnaderna Blombergska huset, Lindbladska huset samt Borgargården och uthuslängan i kulturkvarteret samt Forngårdens museum i Snappertuna.

Västra Nylands museum har sina rötter i Ekenäs museum, som grundades år 1906. Västra Nylands museums samlingar är omfattande och består av föremål, fotografier, konst och arkivmaterial. Samlingarna förvaras vid Västra Nylands gemensamma samlingsmagasin Leira i Ekenäs, där också museets kontor ligger.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

År 2023 sker stora förändringar i museets samtliga verksamhetsformer. Chappe – konstens hus vid havet, som fokuserar på nutidskonst, inleder ett helt nytt kapitel för kulturutbudet i Västra Nyland. Chappe är det första professionella konstmuseet i Raseborg och hela regionen. Inledandet av ny museiverksamhet och ibruktagandet av en ny museibygnad innebär mycket förberedelser för både befintlig och ny personal. Marknadsföringen av konstmuseet inleds nästa år i syfte att locka många nya besökare till hela Raseborgsområdet.

Vid sidan av konstmuseet sker många andra reformer vid museet. I och med att det nya konstmuseet färdigställs öppnas vid Raseborgs museum också en uppdaterad museishop och ett nytt kafé och ett nytt museiloungekoncept för utställningsverksamheten lanseras. Regelbunden guidningsverksamhet i museets egen regi inleds. Museet gör ett stort digisprång genom att ta i bruk två nya och länge önskade informationssystem: ett samlingshanteringssystem och ett system för hantering av kulturmiljödata.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förnuftig digitalisering	Kulturmiljöhanteringsprogrammet tas i bruk för regionala ansvarsmuseet. Rekrytering av en projektanställd arkeolog som deltar att ta i bruk det nya systemet.	Projektanställd arkeolog har anställts under första kvartalet. Överföring av data till kulturmiljöhanteringsprogrammet är påbörjat. En plan och tidtabell för digitalisering av kulturmiljöinformation är färdig.
	Förnuftig digitalisering	Samlingshanteringsprogrammet tas i bruk. Rekrytering av en projektanställd till Fagerdigitaliseringsprojektet. Gemensam planering av samlingsmagasin Leira	Samlingshanteringsprogrammet har tagits i bruk. Fager-fotografisamlingen har publicerats i Finna-portalen.

Muséer

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Lassi Patokorpi/Bildningsdirektör Tina Nordman

		med samarbetsmuseer fortsätter.	
	Aktivare fritid	Chappes konstutställningsverksamhet påbörjas och evenemangsårsklockan fastställs. Utställningarna behandlar bl.a. hållbarhet.	Två utställningar har förverkligats; invigningsutställningarna och höstutställningen.
	Högklassig utbildning	Museipedagogisk verksamhet påbörjas igen med tidsresor i Blombergska huset enligt planen för kulturfostran. Chappes guideverksamhet fås igång.	Tidsresor har ordnats efter Chappes öppning. Nya guideverksamheten är i gång våren 2023.
	Aktivare fritid	Utställningsverksamhet får en regional betoning enligt de nya målsättningarna överenskomna med Museiverket. Skapas ett nytt museiloungekoncept för utbytliga utställningar som ska presentera aktuella teman och öppna dialog med publiken.	Museiloungen är färdig och öppnar för allmänheten i mars. Loungens verksamhet påbörjas hösten 2023. Sex multimediala utställningsmoduler har tillverkats.
	Förbättrad servicenivå	Utveckla ett välfärdsfrämjande kundservicekoncept för museets verksamhetsställen. Rekrytering av kundservicepersonal.	Ny kundservicepersonal börjar i februari. Ett kundservicekoncept har skapats.
	Kunskapsbaserad ledning	Det finns en marknadsföringsstrategi samt aktivitetsplan vars uppgift är att styra aktiviteter till att öka kännedomen, image av museerna och få besökare.	En marknadsföringsstrategi är färdig i mars. Kännedom och imageundersökning har gjorts för Chappe.
	Värnande om naturens mångfald och miljön	Alla enheter inom bildningen sparar el och vatten	En plan uppgörs och i den beskrivs vilka åtgärder man planerar genomföra och hur de uppföljs.
	Välståndande personal	Resultaten av personalenkäten och utvecklingssamtalen används för att utveckla verksamheten. Personalmöten ordnas i alla enheter.	Enhetschefen kan identifiera de centrala utvecklingsbehov som finns God mötespraxis delas inom bildningen och sammanställs på bildningens Intra-sidor

Muséer
Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd
Ansvarsperson: Museichef Lassi Patokorpi/Bildningsdirektör Tina Nordman
Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Bildningens verksamheter förbereder sig för samt anpassar och dimensionerar verksamheten enligt de förändringar som välfärdsområdet medför.

Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
Aktivare fritid	Museerna är de mest attraktiva besöksdestinationer i västra Nyland. Museets verksamheter är lättåtkomliga och deltagandet har en låg tröskel.	Verksamheten marknadsförs ändamålsenligt och kommuniceras aktivt. Chappe- museet är känt i Finland.

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Utställningsbesökare totalt	6 724	25 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Guidningar totalt			200	200	200	200
Utlåtanden totalt	452	300	300	300	300	300
Shop och caféförsäljning per besökare			3,35	3,35	3,35	3,35
Följare på Facebook / Raseborgs museum			1 500	1 500	1 650	1 750
Följare på Instagram / Raseborgs museum			1 500	1 500	1 650	1 750
Följare på Facebook / Chappe			2 000	2 000	2 500	3 000
Följare på Instagram / Chappe			2 000	2 000	2 500	3 000
Besökare på webbsidan / Raseborgs museum			10 000	10 000	10 000	10 000
Besökare på webbsidan / Chappe			100 000	100 000	100 000	100 000

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årsverk	11,4	10,4	11,5	18,5	18,5	18,5
Total	11,4	10,4	11,5	18,5	18,5	18,5

Muséer

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Lassi Patokorpi/Bildningsdirektör Tina Nordman

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	85 776	451 090	1 093 190	1 093 190	1 093 190	1 093 190
Personalkostnader	-643 472	-834 190	-1 095 180	-1 095 290	-1 128 000	-1 161 800
Köp av tjänster	-106 815	-379 480	-606 330	-606 330	-624 500	-643 200
Material och varor	-31 281	-80 720	-186 480	-186 480	-192 070	-197 830
Understöd	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-333 406	-422 410	-629 530	-629 530	-648 400	-667 800
Verksamhetskostnader	-1 114 974	-1 716 800	-2 517 520	-2 517 630	-2 592 970	-2 670 630
Verksamhetsbidrag	-1 029 198	-1 265 710	-1 424 330	-1 424 440	-1 499 780	-1 577 440
Förändring BU 2023-BU 2022		23,0 %	12,5 %	12,5 %		
Därav:						
Interna intäkter	0	0	0	0	0	0
Interna kostnader	-362 990	-477 260	-697 450	-697 450	-718 400	-739 900

Bibliotek

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

Verksamhetsbeskrivning

Biblioteket utformar sin verksamhet enligt bibliotekslagen, vars syfte är att främja befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgång till och användning av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheter till livslångt lärande och utveckling av kompetensen, ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Välmående invånare, välmående personal och förbättrad servicenivå är tre av bildningens gemensamma målsättningar för 2023. Målsättningarna går dels in i varandra. Upprätthållandet och förbättrandet av servicen på biblioteket samt en välmående personal bidrar till invånarnas välmående.

Karis bibliotek och Svartå filialbibliotek fick nya utrymmen hösten 2022 och blev samtidigt meröppna bibliotek. Kompetensdiskussioner har förts med personalen och till följd av dessa, samt de nya utrymmena, fortsätter omorganiseringen av verksamheten under året. Målet är en förbättrad service till invånarna.

Pojo biblioteksverksamhet och utrymmen är för stora för att kunna skötas av en person och därför anställs en biblioteksfunktionär till Pojo. Lånematerialanslaget höjs för att förbättra tillgången till nytt lånematerial.

En ny låneautomat skaffas till Ekenäs bibliotek, som därefter har två automater och en till Pojo bibliotek, som inte har automat från tidigare. Målet är att göra betjäningen smidigare samtidigt som personalresurs frigörs för andra uppgifter.

Kunskapsbaserad ledning är även en gemensam målsättning inom bildningen, och biblioteket förbättrar verksamheten inom detta område genom att skaffa nya besöksräknare till Karis bibliotek. De nya besöksräknarna ger mera information än tidigare använda räknare och kan bättre utnyttjas i planerandet av verksamheten.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

RFID-teknik skaffas till hanteringen av bibliotekets samlingar. I praktiken betyder det att lånematerialet förses med RFID-taggar, vilket underlättar för användarna vid cirkulationen av materialet (utlåning, återlämning, inventering) Det nyaste materialet förses först med RFID-taggar och efter hand fortsätter arbetet med att förse äldre material med taggar. Målsättningen att förse det nya materialet med RFID-taggar är gemensam för Helle-biblioteken.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Välmående invånare	Välfungerande service	Mera nya böcker och tidskriftsprenumerationer
	Förbättrad servicenivå	Mera självbetjäningsteknik	Låneautomat till Ekenäs och Pojo bibliotek
	Förbättrad servicenivå	Förbättra tillgängligheten och tryggheten i Pojo bibliotek.	En ny biblioteksfunktionär till Pojo bibliotek

Bibliotek

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

Kunskapsbaserad ledning	Mera informativ besöksstatistik	Nya besöksräknare till Karis bibliotek
Välmående personal	Resultaten av personalenkäten och utvecklingssamtalen används för att utveckla verksamheten Personalmöten ordnas i alla enheter.	Enhetschefen kan identifiera de centrala utvecklingsbehov som finns God mötespraxis delas inom bildningen och sammanställs på bildningens Intra-sidor
Värnande om naturens mångfald och miljön	Alla enheter inom bildningen sparar el och vatten	En plan uppgörs och i den beskrivs vilka åtgärder man planerar genomföra och hur de uppföljs.

Bindande mål 2024-2025

Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
Förbättrad servicenivå	Mera självbetjäningsteknik	RFID-teknik skaffas till hanteringen av bibliotekets samlingar

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Öppettimmar	8 055	10 300	11 000	11 000	11 000	11 000
Fysiska besök	90 206	200 000	180 000	180 000	180 000	180 000
Besök till hemsida	16 816	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Anskaffning	6 126	6 100	6 700	6 700	6 700	6 700
Lån totalt	249 376	280 000	280 000	280 000	280 000	280 000

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årsverk	16,4	15,4	16,4	17,4	17,4	17,4
Total	16,4	15,4	16,4	17,4	17,4	17,4

Bibliotek

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	23 067	53 000	53 000	53 000	53 500	53 500
Personalkostnader	-663 748	-740 270	-782 110	-782 010	-805 600	-829 800
Köp av tjänster	-156 014	-184 880	-181 100	-181 100	-186 600	-192 100
Material och varor	-155 594	-153 500	-168 500	-168 500	-173 550	-178 750
Understöd	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-419 216	-411 300	-476 750	-476 750	-491 100	-505 900
Verksamhetskostnader	-1 394 572	-1 489 950	-1 608 460	-1 608 360	-1 656 850	-1 706 550
Verksamhetsbidrag	-1 371 505	-1 436 950	-1 555 460	-1 555 360	-1 603 350	-1 653 050
Förändring BU 2023-BU 2022		4,8 %	8,2 %	8,2 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 120	7 000	7 000	7 000	7 490	7 490
Interna kostnader	-499 803	-481 320	-521 110	-521 110	-536 800	-552 900

Fritid

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

**Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö, Kulturchef Lotta Lerviks
/Bildningsdirektör Tina Nordman**

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för idrotts- och hälsomotionsverksamhet, ungdomsverksamhet, kulturverksamhet, biblioteksverksamhet och museiverksamhet i staden.

Fritidsavdelningen erbjuder meningsfull fritidsverksamhet till alla invånare och ökar trivseln och välfärden i Raseborg. Avdelningen stöder de föreningar och organisationer som idkar idrotts-, ungdoms- och kulturverksamhet i staden. Genom understödsverksamheten stöder man även föreningarnas och invånarnas egna engagemang. Stadens kulturtjänster, idrottstjänster och ungdomstjänster söker aktivt möjligheter till samarbete och fungerande samarbetslösningar med föreningar och kulturaktörer.

Idrottstjänster erbjuder och övervakar en mångsidig verksamhet, med tyngdpunkt på simundervisning och ledd verksamhet i Ekenäs simhall, samt sköter stadens motionsrådgivning till personer med förhöjd hälsorisk.

Fritidsavdelningen fördelar användningstureorna till idrottsanläggningarna och upprätthåller bokningssystemet för dessa. Tekniska sektorn har hand om idrottsanläggningsskötseln och underhåll av idrottsanläggningar tillsammans med fritidsavdelningen.

Ungdomsverksamheten i Raseborg är förebyggande och hälsofrämjande och strävar till att erbjuda ungdomar intressant och rusmedelsfri verksamhet. Ungdomsverksamheten erbjuder tjänster i form av specialungdomsarbete, ungdomsgårdsverksamhet, smågruppsverksamhet, utfärder och rastaktiviteter i skolorna. Rusmedelsförebyggande lektioner ordnas för alla elever i åk 5–8. Samarbetet med uppsökande ungdomsarbete utvecklas. Arbetet med stadens ungdomsfullmäktige fortsätter och handledningen utvecklas.

Kulturtjänsterna utgör en långsiktig investering i kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Kulturväsendets uppgift är att erbjuda stadens invånare likvärdiga förutsättningar för kulturverksamhet samt en aktiv och meningsfull fritid.

Trivseln i det offentliga rummet förbättras genom konst i stadsbilden. Kulturtjänsterna upprätthåller stadens konstregister och köper in konst till samlingen. Kulturtjänsterna sköter även stadens galleriverksamhet. I och med välfärdsområdet når kulturtjänsterna även den äldre befolkningen.

Kulturtjänsterna arrangerar eller bidrar till följande större evenemang för allmänheten: Bokkalaset, Ekenäs Sommarkonserter, Kirjakekkerit samt firandet av självständighetsdagen. Kulturtjänsterna samarbetar med och handleder föreningar och kulturaktörer för att stöda dem i bl.a. projekthantering och medelsanskaffning.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Målet med idrotts-, kultur- och ungdomstjänsternas verksamhet är att stärka det sociala kapitalet i Raseborg, att få invånarna mer engagerade i sitt närsamhälle och öka deras välbefinnande. Verksamheterna har låg tröskel, är tillgängliga och man strävar till att erbjuda alla grupper i samhället olika upplevelser och möjligheter, samt skapa verksamhetsförutsättningar för ett mångsidigt föreningsliv. Det i sin tur leder till mer trygghet och ökad jämlikhet.

Värderingarna i stadens strategi tas i beaktande genom att verksamheten är öppen, uppmuntrar till delaktighet och jämlikhet då alla kan delta.

Kultursatsningar 2023

Kulturtjänsterna fokuserar under året på stadens plan för kulturfostern samt hälsofrämjande verksamhet i samarbete med välfärdsområdet. Skärmar och vitriner till galleriverksamheten i Fokus måttbeställs enligt de behov som uppstår under det första verksamhetsåret. Stadens konstregister uppdateras i samband med att stadens konstverk flyttas från välfärdsrådets verksamheter till stadens utrymmen. Samtidigt överförs konstarkivet till ett nytt system genom ett digitaliseringsprojekt. Ett nytt procentprincip-projekt påbörjas.

Fritid

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

**Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö, Kulturchef Lotta Lerviks
/Bildningsdirektör Tina Nordman**

Idrottssatsningar 2023

Kraft i åren-projektet startade 2022 och är ett treårigt projekt. Det är en satsning på seniorerna i Raseborg. Staden deltar i Äldreinstitutets Kraft i åren-program, som främjar rörelse, funktionsförmåga och psykiskt välbefinnande genom att aktivera och koordinera föreningar och frivilliga. Staden är huvudman för projektet och har en personalresurs tillsatt. I kombination med motionsrådgivningen leder det till möjligheten att ha en heltidsanställd idrottsledare anställd som är nödvändigt för att klara av arbetet. Det är en satsning på förebyggande arbete som är högsta prioritet i och med kommunens nya roll som ansvarig för det förebyggande arbetet.

Inventarieanslaget höjs så att det är möjligt att hålla simhallens, konditionssalar och idrottshallars utrustning i skick. Anläggningsskötsel utvidgas med en fjärde anläggningsskötare, för att kunna upprätthålla välfungerande idrottsanläggningar.

Seniorkonditionssalarna med all utrustning som finns i Villa Anemone och Mariahemmet som hört under social- och hälsovårdssektorn överförs till bildningssektorn från och med 1.1.2023. Idrott- och hälsomotionsverksamheten övertar ansvaret för dessa och för det hälsofrämjande och hälsoförebyggandet arbetet.

Ungdomssatsningar 2023

Ungdomsverksamheten fortsätter att växa med två nya ungdomsledarbefattningar. Det är en viktig förebyggande satsning som möjliggör att stadens ungdomstjänster kan ha sina ungdomsgårdar mera öppet och också kan bidra till en ökad närvaro i skolorna. En förflyttning av stadens tre uppsökande ungdomsledare till bildningen innebär att ungdomstjänster kan utvecklas och mera fokus kan läggas på att handleda och vägleda enskilda ungdomar och unga vuxna. Ansvaret för stadens sommarjobbssedlar som delas ut varje år flyttar över till ungdomsenheten.

Fritidsavdelningens verksamheter anpassar och dimensionerar verksamheten enligt de förändringar som välfärdsområdet medför.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Verksamheten utvecklas enligt de förändringar välfärdsområdet medför.

Kultur- och fritidsväsendet satsar på social, hållbar utveckling genom förebyggande verksamhet, friskvård och meningsfull fritid. På grund av social- och hälsovårdsreformen blir detta arbete allt viktigare. En givande fritidssysselsättning höjer välbefinnandet och har en förebyggande effekt mot utslagning.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Välstånd invånare	Anpassar verksamheten enligt de förändringar som välfärdsområdet medför	Verksamheten är anpassad för de förändrade behov som välfärdsområdet medför
	Välstånd invånare	Kraft i åren-projektet inom idrottsverksamheten, som är ett treårigt projekt för att främja hälsa bland seniorer, erbjuder ett bredare utbud av hälsofrämjande program för målgruppen	Nya grupper startas upp av frivilliga under 2023 och projektet får en utvecklingsplan som godkänns i kultur- och fritidsnämnden
	Välstånd invånare	Plan för kulturen inom äldresektionen genomförs som planerat inom alla enheter i samarbete med välfärdsområdet.	Uppföljning av de uppgjorda nyckeltalen. Målet är 18 programpunkter / 350 besökare

Fritid

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö, Kulturchef Lotta Lerviks
/Bildningsdirektör Tina Nordman

Välmående invånare	Planen för kulturförstran genomförs inom alla involverade enheter.	Uppföljning av de uppgjorda nyckeltalen. Målet är 316 programpunkter / 4 060 deltagare
Aktivare fritid	Den fortlöpande verksamheten gällande evenemang för allmänheten, kulturträffar och handledning av kulturaktörer utvecklas och utvärderas.	Uppföljning av de uppgjorda nyckeltalen. Målet är 215 programpunkter / 13 000 besökare
Aktivare fritid	Utställningsverksamheten i Galleri Centrum, Galleri Promenade och Galleri Perspektivet pågår året runt.	Uppföljning av de uppgjorda nyckeltalen. Målet är 30 utställningar / 10 000 besökare sammanlagt för alla gallerier
Välmående invånare	Genom kulturplanering utvecklas stadsbilden på lång sikt för att öka trivsel och engagemang bland stadens invånare. Digitaliseringsprojekt.	Ett projekt påbörjat enligt procentprincipen. Digitaliseringsprojektet genomfört
Välmående invånare	Ungdomsarbetet utvecklas då uppsökande ungdomsarbetet blir en del av stadens ungdomstjänster	En ny organisationsmodell för ungdomstjänster görs upp tillsammans med personalen och tas i bruk
Välmående invånare	Kvalitativ simundervisning till stadens skolor garanteras i Ekenäs simhall.	Alla elever får 30 timmar simundervisning i grundskolan, besöken fördelas enligt följande: åk 1–2 5gg/år, åk 3–4 4 gg/år, åk 5–6 3 gg/år, åk 7–9 2 gg/år.
Välmående personal	Resultaten av personalenkäten och utvecklingssamtalen används för att utveckla verksamheten Personalmöten ordnas i alla enheter.	Enhetschefen kan identifiera de centrala utvecklingsbehov som finns God mötespraxis delas inom bildningen och sammanställs på bildningens Intra-sidor
Värnande om naturens mångfald och miljön	Alla enheter inom bildningen sparar el och vatten	En plan uppgörs och i den beskrivs vilka åtgärder man planerar genomföra och hur de uppföljs.

Bindande mål 2024–2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Välmående invånare	Avdelningen är en stor, stark och viktig aktör inom stadens förebyggande välfärdsarbete, och aktiv samarbetspart till det nya välfärdsområdets social- och hälsovårdstjänster	Fungerande samarbetsmodeller har byggts upp tillsammans med social- och hälsovården och är i bruk för att garantera ett framgångsrikt förebyggande arbete för välbefinnande

Fritid

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö, Kulturchef Lotta Lerviks
/Bildningsdirektör Tina Nordman

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Simhallsbesök/år	32 141	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000
Simundervisning för skolor/antal deltagare per år	2 284	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200
Ungdomsgårdsbesök/år	12 064	14 500	14 500	14 500	14 500	14 500
Ledd verksamhet/antal deltagare (vattenaktiviteter, gym, ej skolor)	5 269	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000
Motionsrådgivning/antal deltagare			90	90	90	90
Ledd ungdomsverksamhet/antal deltagare	3 243	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Specialungdomsverksamhet/ antal deltagare per år	37	100	100	100	100	100
Kulturupplevelser i vården/ antal besökare		300	350	350	350	350
Kulturupplevelser i vården/ antal programpunkter		15	18	18	18	18
Evenemang för allmänheten/ antal besökare		13 000	13 000	13 000	13 000	13 000
Evenemang för allmänheten/ antal programpunkter		300	215	215	215	215
Utställningar/antal besökare		5 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Utställningar/antal utställningar		16	30	30	30	30
Plan för kulturföstran/ antal deltagande elever		5 700	4 060	4 060	4 060	4 060
Plan för kulturföstran/ antal programpunkter		380	316	316	316	316
Kulturtjänsternas facebooksidor/ antal följare		3 800	4 000	4 000	4 400	4 800

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ungdomsverksamhet	7,3	7,3	7,3	14,0	14,0	14,0
Idrottsverksamh. o. hälsomotion	13,7	8,7	9,1	10,4	10,4	10,4
Kultur	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Total	24,0	19,0	19,4	27,4	27,4	27,4

Fritid

Förtroendeorgan: Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö, Kulturchef Lotta Lerviks
/Bildningsdirektör Tina Nordman

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	249 161	933 830	933 240	989 600	1 017 240	1 017 180
Personalkostnader	-688 028	-1 045 560	-1 150 010	-1 291 090	-1 329 950	-1 369 810
Köp av tjänster	-746 287	-919 920	-958 340	-1 017 130	-1 025 020	-1 054 800
Material och varor	-32 451	-49 950	-84 640	-85 390	-88 180	-90 820
Understöd	-149 588	-297 000	-364 000	-404 000	-414 910	-427 350
Övriga kostnader	-1 469 208	-1 815 610	-1 889 850	-1 921 010	-1 979 910	-2 038 310
Verksamhetskostnader	-3 085 562	-4 128 040	-4 446 840	-4 718 620	-4 837 970	-4 981 090
Verksamhetsbidrag	-2 836 401	-3 194 210	-3 513 600	-3 729 020	-3 820 730	-3 963 910
Förändring BU 2023-BU 2022		12,6 %	10,0 %	16,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	42 614	376 830	376 240	372 600	400 320	400 260
Interna kostnader	-2 089 111	-2 472 460	-2 644 000	-2 725 600	-2 787 210	-2 869 010

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Grundläggande information om sektorn

Tekniska sektorn är på fullmäktiges bindningsnivå indelad i åtta bindningsnivåer: (fullmäktiges bindningsnivåer) 1) Administration 2) Samhällsteknik 3) Mätning och fastighetsbildning 4) Planläggning 5) Bygg och miljö 6) Utrymmesförvaltning 7) Städning och kosthåll 8) Avfallsnämnden.

Tekniska sektorn består av följande verksamhetsavdelningar: 1) Administration 2) Samhällsteknik 3) Planläggning och miljö 4) Utrymmesförvaltning och 5) Avfallsnämnden

Tekniska nämnden ansvarar för hela sektorns funktioner, budgeten och personalen förutom för byggnads- och miljövårdens myndighetsverksamhet samt planläggningsverksamheten. Planläggningsnämnden är en expertnämnd i planläggningsfrågor, miljö- och byggnadsnämnden sköter byggnads- och miljötillstånd och Nylands avfallsnämnd är en myndighetsnämnd för 12 kommuner i Nyland. Planläggningsnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden behandlar budgeten för sitt verksamhetsområde.

Huvudsakliga uppgifter:

- Främja tillväxt och trivsel i Raseborgs stad
- Ansvara för markpolitiken, fastighetsförsäljning och områdesplanering
- Ansvara för de allmänna områdenas skötsel och underhåll
- Främja och upprätthålla en trygg infrastruktur och goda trafikförbindelser
- Koordinera planeringen och förverkligandet av investeringar tillsammans med övriga sektorer
- Ansvara för underhållet av stadens byggda fastighetsbestånd/lokaliteter och verkställandet av fastighetsstrategin
- Ansvara för produktionen av stadens kosthålls- och städtjänster i enlighet med sektorernas behov.
- Ansvara för myndighetsverksamheten, byggnadstillsynen och miljöenheten som en del av sektorn

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

- De viktigaste målsättningarna för tekniska sektorn:
  - för kommuninvånarnas bästa; målet är en nöjd kund
  - tillsammans med övriga sektorer; målet är en nöjd beställare
  - sektorn internt; målet är fungerande interna arbetssätt
- Ett bra och tydligt ledarskap i den tekniska sektorn, tydliga befattningsbeskrivningar och ansvarsområden
- Ett nära samarbete mellan tekniska sektorn och stadens övriga sektorer
- En till det ekonomiska läget rätt dimensionerad, motiverad och kunnig personal
- Rätt dimensionerad kundservice på avdelningarna och på stadens hemsida
- Tydlig planläggning, snabba bygglov samt marknadsföring och försäljning av tomter i rätt tid
- Förmåga att reagera på snabbt uppdykande behov och efterfrågan
- Fortlöpande projektutveckling, effektivt genomförande av utvecklingsprojekt
- Schemaläggning för genomförande av projekt och planering av arbetsmoment
- Verkställande av fastighetsstrategin och fungerande fastighetsutvecklingsåtgärder
- Gott samarbete med tekniska centralen, Raseborgs Vatten, Raseborgs Energi och övriga nätverksbyggare:
  - Förverkligande av investeringar samtidigt med övriga aktörer då det är möjligt
  - Utvecklande av gemensamma upphandlingsförfaranden
- Gott samarbete med regionala och statliga myndigheter
- Personalens arbetshälsa i fokus
- Överförandet av de s.k. social- och hälsovårdsfastigheterna till välfärdsområdet för övergångsperioden inverkar på inflödet av interna hyror inom utrymmesförvaltningen, då den tidigare s.k. interna kapitalhyran omvandlas till s.k. extern hyresinkomst.
- Anpassning av servicenätet med tanke på framtiden, prioriteringar:
  - granskning av servicenätet i fråga om projekten under den kommande investeringsperioden, uppdatering som en del av ändringarna i servicenätet (skolnätet, daghemsnätet och produktion av stadens tjänster i egna lokaler)

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

- samordning av servicenätet, utvecklingsbilden för markanvändningen och planläggningen
- fastigheter som överförts till välfärdsområdet, åtgärder för fortsatt uthyrningsverksamhet under övergångsperioden:
  - god hyresvärd för välfärdsområdet
  - social- och hälsovårdsbyggnader är i ändamålsenliga (fastighets)portföljer och fastslagen hyra
  - rätt dimensionerat servicenätverk för välfärdsområdet

Ekåsenområdet spelar fortfarande en central roll när det gäller placeringen av stadens förvaltning. Användningen av de 16 byggnaderna upprätthålls som en del av granskningen av servicenätet genom att stadens och andra aktörers verksamhet koncentreras till området. Användningsgraden för byggnaderna på området är relativt god, då endast två av dessa står oanvända. Detaljplanen för Ekåsenområdet bör godkännas under 2023.

Ändringarna i fråga om de s.k. social- och hälsovårdsverksamheterna inom det kommande välfärdsområdet förutsätter att den (externa) hyresnivån för stadens fastigheter är korrekt och konkurrenskraftig. Från ingången av år 2023 hyrs de lokaler som används av social- och hälsovården ut till välfärdsområdet. Den princip för fastställande av hyran som iakttas i budgeten för år 2023 motsvarar beräkningsmodellen i statsrådets förordning. Överföringen av vissa uppgifter som hör till tekniska sektorn (bl.a. kosthåll och städning) till välfärdsområdet inleds vid ingången av år 2023 och ändringarna i verksamheten har beaktats i budgeten.

Planlägningsprogrammet och genomförandeplanerna för byggandet uppdateras till att motsvara det aktuella behovet. Inom planläggningen koncentrerar man sig på att genomföra de prioriterade planprojekt som ingår i planlägningsprogrammet.

Den uppdaterade servicenätsutredningen, planlägningsprogrammet, bostadspolitiska programmet och utvecklingsbilden för markanvändningen bildar ett enhetligt mål för tekniska sektorns verksamhet och genomförande. Den utvecklingsbild för markanvändningen som inleddes under år 2021 baserar sig på verkställandet av servicenätsutredningen och fungerar som styrmateriel för general- och detaljplanläggningen. Utvecklingsbilden för markanvändningen färdigställs under år 2023.

Boende och markanvändning – servicenätsutredningen och utvecklingsbilden för markanvändningen ska stå i linje med stadens strategi och andra styrdokument. Servicenätsutredningen uppdateras så att den motsvarar nuläget och beaktar framtidsprognoserna. Överförandet av social- och hälsovårdsfastigheterna till välfärdsområdet, framtida investeringar i skolor och daghem samt förändrade behov förutsätter att servicenätet granskas. Det föregående beslutet om servicenätet (fmge 8.6.2020 § 60) har i regel verkställts och de ändringar som kommer att ske under kommande verksamhetsår ska granskas. Som ett resultat av servicenätsutredningen uppgörs en strategi för social- och hälsovårdsfastigheter under övergångsperioden och för tiden efter övergångsperioden.

Under verksamhetsåret 2023 ligger tyngdpunkten på planläggning av tomtmark för företagsverksamhet. Generalplanen för området mellan Karis och Ekenäs främjar detaljplaneringen av arbetsplatsområden. Områdena Skogby och Horsbäck utvecklas när efterfrågan på arbetsplatser och behovet förutsätter det. Förutsättningarna för utvecklingen av Läppområdet är gynnsamma i och med att trafikarrangemangen i området har slutförts år 2022. Enligt erfarenheter från tidigare år ska tyngdpunkten i tomtbildningen (planläggningen) ligga på att öka reserven av bostadstomter i Ekenäs och Karis samt på planläggning av arbetsplats- och industritomter. Den förhärskande boendetrenden är att människor vill bo i centrum av tätorter nära service.

Fastighetsförsäljningen av såväl obbyggda markområden som byggnader har koncentrerats till mättnings- och fastighetsbildningsavdelningen. Försäljningsprocessen förbereds så, att för försäljningen av ett objekt bör vid beslutsfattandet finnas nödvändig information, tillräckliga bakgrundsuppgifter både för säljbeslut och för köpkandidaten. Ett smidigt samarbete mellan anskaffning av råmark (markpolitik) – planläggning – tillståndshandling och fastighetsförsäljning är viktigt och det är kopplat till hela sektorns gemensamma verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar. Försäljningsvinsten från fastighetsförsäljningen har för år 2023 satts till 0,5 miljoner euro. Försäljningen av fastigheter genererar både direkta försäljningsinkomster och å andra sidan inbesparingar i underhållskostnader och den kalkylmässiga reparationsskulden minskar när fastighetsmassan krymper. Fastighetsförsäljningens operativa och ekonomiska mål hänger i praktiken samman med hela tekniska sektorns verksamhet.

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Under verksamhetsåret 2023 rivs byggnader i dåligt skick som en del av utvecklingen av hyresbostadsbeståndet (Billnäs och Solgläntan) och skolnätet (Svartå skola). Anslaget för rivningen av dessa reserveras ur driftsutgifterna. (ingår i utrymmesförvaltningens budget). I början av år 2023 överförs fyra separata bostadsobjekt, sammanlagt 54 hyresbostäder, till stadens hyresbostadsbolag.

Målet är att byggnadstillsynen och miljöbyrån verkar i nära samarbete med det övriga tekniska väsendet och hela sektorn försöker därmed utnyttja synergifördelarna mellan avdelningarna.

Ägandet och underhållet av gatubelysningen har överförs till Raseborgs Energi och staden köper belysningen som köptjänst från ingången av verksamhetsåret 2021, köptjänstens funktionalitet och effekterna av köptjänsten följs upp under året.

Raseborg fungerar som värdkommun för Nylands avfallsnämnd. Nya 'Nylands avfallsnämnds' verksamhet har beskrivits närmare i ett eget avsnitt under nämnda avdelning.

Betydande utvecklingsprojekt för staden är elektrifieringen av och förbättringen av säkerheten på banavsnittet Hangö–Hyvinge samt förbättringen av den nuvarande kustbanans kapacitet. Utvecklandet av persontågstrafiken på banavsnittet Hangö–Ekenäs–Karis–Helsingfors tillsammans med de övriga s.k. kustbanekommunerna är aktuellt. Trafikarrangemangen i Läppområdet färdigställdes i september 2022, så det finns alltså förutsättningar för kommersiell utveckling av Läppområdet.

Upphandlingen av el för avtalsperioden har gjorts fr.o.m. 1.1.2022. Elpriset steg kraftigt hösten 2021, vilket fortfarande inverkar på tekniska sektorns budget. I budgeten för år 2023 har det avtalsenliga (2022–2024) elpriset beaktats.

Investeringarna 2023

Investeringarna finns presenterade i budgetens investeringsdel.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Situationen i fråga om Raseborgs stads servicenät förändras fram till år 2025 och bl.a. överförandet av vissa verksamheter till välfärdsområdet påverkar kommunens servicenät på lång sikt. I Raseborgs stads långsiktiga investeringsplan ingår flera skolinvesteringar, daghem osv. och i samband med planeringen av dessa ska projektets konsekvenser för servicenätet granskas.

Det är aktuellt att regelbundet uppdatera det nuvarande servicenätet; en effektiv och fungerande planering av stadens verksamheter förutsätter planering av det framtida servicenätet samt hur och var närservice ska produceras. Centrala teman för servicenätsutredningen är i fortsättningen:

- Inventering och kartläggning av servicenätets nuläge, skolor, daghem samt social- och hälsovårdens fastigheter
- Servicekapacitet
- Utvecklingen av servicebehovet
- Befolkningsutveckling och befolkningsstrukturutveckling, prognoser i fråga om elevantal
- Trender (bl.a. boende)
- Servicenätsmodeller och utvecklingsbilden för markanvändningen
- Ekonomisk analys, analys av investerings- och livscykelkostnader

Raseborgs stad strävar efter att aktivt medverka till att järnvägs- och landsvägsförbindelserna i Västnyland bevaras och utvecklas. Upprätthållandet och utvecklandet av servicenivån på kustbanan prioriteras i diskussionerna kring trafiksystemplanen. Det elektrifierade banavsnittet Hangö–Hyvinge öppnar (färdigt 2024) en ny möjlighet att utveckla persontågstrafiken via Hangö–Ekenäs–Karis i riktning mot huvudstadsregionen och Åbo. Stationen i Karis erbjuder goda och fungerande transportkedjor mellan olika trafikformer. Anslutningsparkeringen i Karis administreras av staden och är avgiftsfri. Raseborgs stad och de övriga kustbanekommunerna i Västra Nyland deltar aktivt i diskussioner med centrala aktörer för att få till stånd en förbättring av kustbanans kapacitet.

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Grundförbättringen av kosthållens produktionsutrymmen fortsätter under år 2023, verkställandet baseras på den kosthållsutredning som godkändes i STDS 20.8.2018 § 315. Besluten om de kommande årens saneringar av tillverkningskök och de utdelningskök som berörs av besluten fattas senare. De lösningar som hänför sig till det s.k. välfärdsområdet kan inverka på kosthållet i Raseborg (vilken roll sjukhusets tillverkningskök har som en del av nätet av tillverkningskök). Till dessa delar följer man med vad välfärdsområdet beslutar.

Städverksamheten upprätthålls och utvecklas fortsättningsvis. Man strävar efter att beakta ändringarna i stadens funktioner i städningens och kosthållens serviceproduktion.

För hela sektorn centrala tyngdpunkter:

- Personalens arbetshälsa i fokus
- Befrämja ett gott arbetsgivarlykte

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	36 458 459	35 466 710	32 841 960	33 389 890	33 933 170	34 805 310
Personalkostnader	-11 359 195	-11 824 870	-10 813 840	-10 885 190	-11 137 450	-11 469 450
Köp av tjänster	-8 823 641	-10 780 350	-8 565 700	-8 845 700	-8 322 520	-8 490 800
Material och varor	-6 524 479	-6 834 010	-6 225 150	-6 238 220	-6 411 910	-6 604 290
Understöd	-233 013	-231 990	-251 200	-251 200	-251 200	-251 200
Övriga kostnader	-5 240 328	-5 845 830	-4 889 020	-5 151 020	-5 358 150	-5 480 750
Verksamhetskostnader	-32 180 657	-35 517 050	-30 744 910	-31 371 330	-31 481 230	-32 296 490
Verksamhetsbidrag	4 277 802	-50 340	2 097 050	2 018 560	2 451 940	2 508 820
Förändring BU 2023-BU 2022		-101,2 %	-4265,8 %	-3,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	27 405 295	28 039 750	22 455 990	23 055 670	23 556 860	24 222 460
Interna kostnader	-2 111 272	-2 140 710	-2 336 690	-2 336 690	-2 379 150	-2 423 150

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

---

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn samt för den avdelningsvisa administrationen inom sektorns avdelningar. Avdelningen leder och koordinerar ekonomiplaneringen samt ansvarar för sektorns totala ekonomiuppföljning. Avdelningen ansvarar också för det sektoröverskridande samarbetet.

Kansliet ansvarar för ärendehantering, kundservice, sektorns ekonomiförvaltning inklusive fakturering och inköpsreskontra, prognoser och statistik samt controllerfunktion. Kansliet driver för hela sektorn gemensamma administrativa funktioner. De övriga avdelningarna har för sina egna och närstående kanslifunktioner egen administrativ personal.

Investeringsplaneringsenheten ansvarar för investeringarna för stadens alla sektorer. Detta innebär ansvar för uppgörande av budget samt koordinering och verkställande av stadens investeringsbudget i sin helhet.

Fordonsadministrationsenheten ansvarar för administrationen av stadens fordonspark. Bistår vid anskaffning, upprätthåller register samt följer upp kostnader för fordonsanvändningen.

Stadens småbåtshamnar drivs som en nettoenhet underställd avdelningen.

Miljöhälsovård

Stadspetsens miljöhälsönämnd i Hangö stad fungerar som kommunens hälsoskyddsmyndighet och anordnar lagstadgad veterinärvård. Verksamheten administreras av avdelningen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Personalstyrkan anpassas fortlöpande utgående från arbetsuppgifterna. Genom en kontinuerlig genomgång av arbetsprocesser effektiveras arbetsrutinerna och fördelningen av arbetsuppgifter blir optimal och heltäckande. En jämn fördelning av arbetsuppgifter möjliggör i högre grad välbefinnandet hos den enskilda arbetstagaren och arbetsteamet.

Budgeten för tekniska sektorn innehåller ett anslag för anställandet av en projektansvarig, som har till uppgift att tillsammans med de olika avdelningarna (t.ex. centralförvaltningen, utrymmesförvaltningen, samhällstekniken och miljöbyrå) ansöka om projektfinansiering och också delta i genomförandet av hela projektet. Den nya resursen skulle bland annat ansvara för uppgörandet och förverkligandet av ett arbetsprogram för det investeringsanslag som årligen reserveras för energieffektiveringsåtgärder samt för att utarbeta en plan för hantering av dagvatten. De ökade lönekostnaderna som gäller investeringsprojekt skulle belasta investeringsbudgeten.

Arbetet med att effektivera verksamheten för småbåtshamnarna fortsätter. En omstrukturering av småbåtshamnens verksamhet i sin helhet bör göras med målsättningen att förbättra verksamheten. En målsättning är att förbättra ekonomin så att småbåtshamnens intäkter täcker alla kostnader, inklusive investeringarna. Arbetet pågår och påverkas av kommande förändringar i hamnstrukturen.

För Stallörsparkens och gästhamnens vidare utveckling är målet att på lång sikt hitta en investeringsmodell för området och att områdets attraktivitet och tillgänglighet för invånare och turister ytterligare höjs. Stallörsparken utvecklas som en gästhamn och småbåtshamnens verksamhet koncentreras till Norra hamnen, Ormnäs/Jägarbacken och Södra viken. I Gammelboda planeras en småbåtshamn som skulle drivas av en utomstående aktör. Ett planeringsanslag för gästhamnens planering är medtaget i budgeten.

Målsättningen för verksamheten i småbåtshamnarna är att utöka uthyrningsgraden för båtplatser. Under 2023 framskrider byggnadsarbetena i Södra vikens område, där uthyrningsgraden är lägst. Byggnadsarbetena kommer att påverka uthyrningen i Södra viken och vid Barckens udde, 89 småbåtplatser kan inte hyras ut medan arbetena pågår. Av dessa är 57 uthyrda och ersättande båtplatser anvisas under tiden för byggnadsarbetena.

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

Verksamheten anpassar och dimensionerar verksamheten enligt de förändringar som välfärdsområdet medför. Anpassningarna inkluderar bland annat en utvärdering av fordonsadministrationens framtida behov. Ansvar för räddningsväsendets verksamhet överförs till det nya välfärdsområdet, medan miljöhälsovårdens verksamhet fortsättningsvis administreras av staden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

En fortsatt uppföljning och utvärdering av personalstyrkan, arbetsuppgifter och processer. Verksamheten utvecklas enligt de förändringar välfärdsområdet medför. Klargörande av projekthanteringen och projektledningskunnandet samt utökande och tryggande av resurserna. Staden deltar själv i förverkligandet av investeringsprojekt, dvs. projektledningen förverkligas i egen regi.

Arbetet med att effektivisera småbåtshamnarna fortsätter. Målsättningen är att intäkterna ska täcka såväl driftskostnader som investeringar. Planeringen av gästhamnens utveckling fortsätter och ett anslag för rivning av nuvarande bryggor reserveras.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik	Investeringsprojekten genomförs inom utsatt tidtabell och håller sig inom givet budgetanslag	Andel projekt som förverkligats inom utsatt tid och som hållit sig inom givet budgetanslag
	Förbättrad servicenivå	Servicenätsutredningen beaktas i planeringen av kommande investeringar	Uppdaterat investeringsprogram där servicenätsutredningen har beaktats

Bindande mål 2024–2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik	Investeringsprojekten genomförs inom utsatt tidtabell och håller sig inom givet budgetanslag	Andel projekt som förverkligats inom utsatt tid och som hållit sig inom givet budgetanslag
	Förbättrad servicenivå	Servicenätsutredningen beaktas i planeringen av kommande investeringar	Investeringsprogrammet uppdateras årligen och servicenätsutredningen beaktas i uppdateringen

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
TN antal sammanträden / år	11	11	11	11	11	11
TN antal behandlade ärenden	248	250	250	250	250	250
Antal hanterade inköpsverifikat	17 953	19 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Antal fakturor	15 236	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Antal registrerade fordon	169	170	140	140	140	140
Småbåtshamnar						
Antal småbåtsplatser	847	857	774	774	863	863
Andel uthyrda platser %	81	85	88	88	90	90
Miljöhälsovård						
Nettokostnader för miljöhälsovård	162 781	230 000	213 000	213 000	220 000	230 000
Veterinärvård						
Nettokostnader för veterinärvård	273 777	255 000	267 000	267 000	275 000	285 000

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kansliet	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
Investeringsplaneringsenheten	2,9	2,9	2,9	4,8	4,8	4,8
Fordonsadministrationsenheten	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Småbåtshamnar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Total	8,2	8,1	8,1	10,0	10,0	10,0

2023: Ökningen beror på en överföring av en projektchef från samhällstekniken till administrationen och på anställningen av en projektansvarig för olika energieffektiverings- och utvecklingsprojekt

Administration

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	365 730	410 200	432 200	432 200	438 600	438 600
Personalkostnader	-530 389	-573 230	-727 030	-727 020	-701 800	-722 900
Köp av tjänster	-2 499 385	-2 568 830	-639 240	-639 240	-638 400	-657 500
Material och varor	-23 909	-20 600	-22 850	-22 850	-23 540	-24 250
Understöd						
Övriga kostnader	-54 167	-62 140	-45 880	-45 880	-47 200	-48 600
Verksamhetskostnader	-3 107 850	-3 224 800	-1 435 000	-1 434 990	-1 410 940	-1 453 250
Verksamhetsbidrag	-2 742 120	-2 814 600	-1 002 800	-1 002 790	-972 340	-1 014 650
Förändring BU 2023-BU 2022		2,6 %	-64,4 %	-64,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	26 240					
Interna kostnader	-62 395	-56 000	-70 980	-70 980	-73 100	-75 300

Fr.o.m. 1.1.2023 utgår anslaget för räddningsväsendet, vilket minskar verksamhetskostnaderna.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Fredrik Bäcklund

---

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsteknikens verksamhetsområde omfattar:

- gator, vägar och allmänna områden, parker, simstränder, hamnar samt avstjälningsplatser och jordtippar samt deltagande i förverkligande av investeringar i anslutning till dessa
- koordinering av skötseln av närområdena för stadens fastigheter som en del av övrigt underhåll
- teknisk skötsel och underhåll av idrottsområdena i enlighet med bildningsväsendets nivådefinition
- skötsel av ekonomi- och parkskogar
- administrering av gatu- och grävstillståndsregister
- koordinering av tekniska verkets dejourverksamhet
- aktiv kundservice

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Verksamhetsområdets verksamhet anpassas i enlighet med anslaget, vilket påverkar nivån på underhållet och projekt på ett konkret sätt. I budgeten har lagstadgade arbeten, arbeten som inletts genom kommunala beslut samt arbeten som utförs genom avtal mellan avdelningarna utvärderats och prioriteringar gjorts. Produktionsmetoderna för underhåll utvecklas dock också och lönsamheten följs aktivt upp.

Avdelningen är aktivt med i de projekt som NTM-centralen och Trafikledsverket har startat på området, bl.a. Hangö-Hyvinge järnvägsplan, utvecklingen av trafikarrangemangen för rv 25 samt planeringen av genomförandet av de gång- och cykelleder som genomförs som gemensamma projekt.

Gatubelysningen har överförts till Raseborgs Energi och anslag för användning och underhåll reserveras i enlighet med avtalet. Entreprenadpriserna för vinterunderhåll steg inför den nya perioden 2022–2026 med ca 50 % i förhållande till den föregående avtalsperioden. Priset på el och flytande bränsle samt byggnadsmaterialen inom markbyggnad steg kraftigt under år 2022 och de höga kostnaderna beräknas kvarstå år 2023.

I personalresursen ingår årligen sysselsatta och arbetstagare med läroavtal.

Rekryteringen av teknisk personal har visat sig vara utmanande. Avsikten är att tjänsten som chef för samhällsteknik tillsätts från och med ingången av år 2023.

Trafikleder

Vinterunderhållet av trafikleder är den mest betydande utgiftsposten för samhällsteknikens serviceproduktion. Vinterunderhåll produceras både som egen produktion och som köptjänster. Verksamheten samordnas och jöuren ordnas i samarbete med utrymmesförvaltningen. Enhetskostnaderna för entreprenaderna inom vinterunderhållet har stigit under de senaste åren, vilket medför en kostnadsrisk under snörika vintrar. I och med den nya avtalsperioden för vinterunderhållet har kostnadsnivån stigit och efter första anbudsfrågan lyckades man inte få anbud på alla entreprenadområden för den nya avtalsperioden. Om maskinentreprenörernas marknadsläge fortsätter så här, kan det hända att staden i fortsättningen blir tvungen att ansvara för vinterunderhållet med egen personal och materiel.

Inom skötseln av trafiklederna produceras under sommarsäsongen underhållsarbeten enligt olika årstider genom en kombination av egna resurser och köptjänstresurser. Personalen och stadens egen maskinpark deltar också i genomförandet av investeringarna.

Skötsel av grönområden och parker

Underhållet av parker och grönområden har som uppgift att upprätthålla Raseborgs stads tilltalande stadsbild med vackra och välskötta allmänna områden, parker och badstränder.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Fredrik Bäcklund

---

Parkpersonalen underhåller parkinventarier och maskinparken samt kvistar träd längs gatorna. Arbetsledarna för skötseln av parkerna har dessutom hand om vissa myndighetsuppgifter inom miljövärden som en del av sin arbetsuppgift.

Avtalsperioden för områdesentreprenaderna fortsätter år 2023 och utifrån utvärderingen av denna följer man upp kvaliteten på produktionen.

Skötsel och underhåll av motionsområden

Kostnaderna för skötsel av motionsanläggningar uppkommer inom tekniska sektorn och fritidsväsendet reserverar motsvarande anslag i sin egen budget.

Gällande skötseln av motionsanläggningarna har man fått till stånd en avtalsbas med de lokala föreningsaktörerna. Anpassningsåtgärderna under de senaste åren har i betydande grad påverkat personalens arbetsinsats och för verksamhetsåret 2023 föreslås att antalet idrottsplatskötare ökas med en (sammanlagt fyra personer år 2023). Parkenheten deltar i skötseln av idrottsområdena.

Anpassning och effektivisering

Inom gatuunderhållet förlängs i och med personalminskningen svarstiderna för underhållet och nivån på underhållet sänks bl.a. i fråga om vinterunderhåll. Då sparåtgärderna riktas mot underhållet, sänks nivån på skötseln av grönområden där det inte skapar orimlig olägenhet och parkerna i centrum av stadsområdena prioriteras. I fråga om lekparkar och badstränder med låg nyttjandegrad görs en bedömning av underhållsbehovet och söks inbesparingar.

Antalet områden och objekt som ska underhållas ökar sakta. Nya objekt som ska skötas är bl.a gång- och cykelleder (bl.a. utvidgning av nätet för lättrafikleder, Åsen) och parkeringsområdena vid tågstationen i Karis. På motsvarande sätt bör anslaget för underhåll ställas i proportion till den ökade mängden skötselområden. Resurserna för jourverksamheten är utmanande; det är svårt att få tillräckligt med jourhavande för verksamheten.

Skogsbruk

Stadens skogar sköts i enlighet med skogsbruksplanen på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Det ekonomiska utfallet av ekonomiskogarnas verksamhet torde ungefär motsvara det resultat som man väntar sig av motsvarande privatägda skogar. Avverkningsvolymerna i ekonomiskogarna anpassas till förslaget i skogsbruksplanen för planperioden. Den preliminära avverkningsmängden inför verksamhetsår 2023 är 8 700 m³ för ekonomiskogar och 800 m³ i parkskogar. Planen gäller för perioden 2024 – 2033 och avverkningarna utförs enligt den uppdaterade skogsbruksplanen. Arbetet med en ny skogsbruksplan inleddes 2022 och slutförs under 2023.

I skötseln av parkskogar betonas trygghet, estetik och biodiversitet. Åtgärder i enlighet med skötselplanen för parkskogarna.

Enskilda vägar

Tekniska nämnden har i samband med budgetbehandlingen för 2023 slagit fast att nivån på bidragen till enskilda vägar ska vara 400 euro/km. I Raseborg finns totalt 628 km bidragsberättigade enskilda vägar och de årliga bidragen för 2023 är 251 200 euro.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Klargörande av projekthanteringen och projektledningskunnandet samt utökande och tryggande av resurserna. Staden deltar själv i förverkligandet av investeringsprojekt, dvs. projektledningen förverkligas i egen regi. Utveckling av hanteringen av lovprocesserna.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Fredrik Bäcklund

Tyngdpunkten i verksamheten flyttas från underhåll till styrning av underhåll och på motsvarande sätt till styrning av investeringar.

Utvecklande och utnyttjande av elektronisk uppföljning av arbetstid och -insats. Produktion och utveckling av geodata.

Förnyande av den föråldrade maskin- och fordonsparken vid behov.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förbättrad servicenivå	Områdesentreprenader inom fastighetsskötsel och skötsel av grönområden	Kvaliteten på skötseln, dvs. om arbetets kvalitet motsvarar den nivå som fastställts i anbudsförfrågan, bedöms.
	Förbättrad servicenivå	Utvecklingsobjekt för avtalsperiodens vinterunderhåll (2022–2026), uppföljning av den sk. arbetstidsbanken	Dimensionering/minskning av jouren så att arbetsmängden inte är oskälig – uppföljning av övertidstimmar
	Förbättrad servicenivå	Säsongbetoning och resursering av skötseln av trafikleder	Personalrotation inom den samhällstekniska avdelningen i enlighet med arbetsuppgifter enligt årsklockan
	Ökad kollektivtrafik och cykling	Fungerande trafikarrangemang inom verkningområdet för rv 25 och bantrafiken (kustbanan och Hangö–Helsingfors -banan i framtiden), utvecklande av fungerande resekedjor	Utveckling av persontrafiken på kustbanan och genomförande av förbättringsåtgärder (den regionala arbetsgruppen för kustbanan). Cykling utgör en verklig möjlighet till exempel för den interna arbetspendlingen.
	Värnande om naturens mångfald och miljön	Stadens skogar sköts ekologiskt, ekonomiskt och på ett socialt hållbart sätt	Avverkningar utförs i enlighet med den uppdaterade skogsbruksplanen Eventuella nya skyddsområden utvärderas
	Värnande om naturens mångfald och miljön	Uppföljning av tidigare års utvecklingsprojekt (samprojekt med NTM-centralen och Västra Nylands vatten och miljö rf)	Vattenkvaliteten i vattendragen Genomförande av våtmarksprojekt och uppföljning av vidtagna åtgärder
	Värnande om naturens mångfald och miljön	Projekt för bekämpning av invasiva arter	Antalet åtgärder för att öka naturens mångfald på stadens område. Anslag som reserverats för åtgärderna är 10 000 euro. Under år 2023 fortsätter projektet i Flyets alkärr med nämnda projektanslag.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Fredrik Bäcklund

Bindande mål 2024–2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Värnande om naturens mångfald och miljön	Deltagande i vattendragsvisionen för Svartån 2022–2029	Miljötilstånd för fiskvägar: Åkerfors och Svartåfors Konkreta åtgärder som syftar till att genomföra fiskvägarna och därigenom förverkliga vattendragsvisionen

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Gatunät						
Gatunätets längd (km)	253,8	253,5	254,5	254,5	255,0	255,5
Lättrafiknätets längd (km)	61,8	61,8	62,5	62,5	63,0	63,5
Gatunät (€/km)	8 554	11 482	10 736	10 736	10 702	10 667
Enskilda vägar, stöd (€/km)	365	370	400	400	400	400
Antal belysningspunkter (st)	10 006	9 900	10 243	10 243	10 400	10 500
Gatubelysning (€/ljuspunkt)	76,18	95,48	80,70	80,70	80,70	80,70
Parker						
Skötta grönområden (ha)	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0
Skötta gångstigar (km)	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Lekparker (st)	36	36	36	36	36	36
Simstränder (st)	19	19	19	19	19	19
Skogsbruk						
Skogsareal (ha)	3 384	3 384	3 384	3 384	3 384	3 384
Parkskogar (ha)	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Såld virkesmängd skog+park m ³	8 400	10 800	10 800	9 500	9 500	9 500

Antalet belysningspunkter har kontrollräknats av Raseborgs Energi

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik Fredrik Bäcklund

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Samhällsteknik, månadsavlönade	6,85	6,8	6,8	6,5	6,5	6,5
Idrottsanläggningar	5,0	4,0	4,0	4,5	4,5	4,5
Timavlönade, trafikleder	8,9	6,9	6,9	7,4	7,4	7,4
Timavlönade, park	10,2	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
Timavlönade, skogsbruk	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Total	32,95	28,9	28,9	29,6	29,6	29,6

2023: Ändringarna beror på en överföring av en projektchef från samhällstekniken till administrationen. 0,2 årsverken reserveras för arbete med fiskvägarna och omfördelas från planläggningen. För idrottsanläggningarna föreslås en tilläggsresurs och för underhållet av trafikleder 0,5 nya årsverken.

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	1 388 193	1 097 410	1 193 000	1 193 000	1 209 800	1 223 700
Personalkostnader	-1 549 982	-1 535 000	-1 649 210	-1 649 180	-1 673 700	-1 723 900
Köp av tjänster	-1 966 064	-3 249 820	-2 941 860	-2 991 860	-3 080 100	-3 171 000
Material och varor	-839 015	-590 780	-556 550	-556 550	-573 250	-590 450
Understöd	-233 013	-231 990	-251 200	-251 200	-251 200	-251 200
Övriga kostnader	-351 727	-440 090	-476 230	-476 230	-490 500	-505 200
Verksamhetskostnader	-4 939 802	-6 047 680	-5 875 050	-5 925 020	-6 068 750	-6 241 750
Verksamhetsbidrag	-3 551 609	-4 950 270	-4 682 050	-4 732 020	-4 858 950	-5 018 050

Förändring BU 2023-BU 2022

39,4 % -5,4 % 1,1 %

Därav:

Interna intäkter	406 943	387 410	450 000	450 000	463 500	477 400
Interna kostnader	-273 401	-262 900	-261 960	-261 960	-269 800	-277 900

2022 blev elkostnaderna för gatubelysningen en del av avtalet med Raseborgs Energi och är en del av köptjänsterna.

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

Verksamhetsbeskrivning

Ansvara för stadens markpolitik, förvaltning av stadens markegendom, mättningsverksamhet, fastighetsbildning och kartservice. Tillhandahålla en tillräcklig och ändamålsenlig råmarksreserv för planläggning. Utföra fastighetsförrättningar och föra fastighetsregister på detaljplanerat område med bindande tomtindelning. Ansvara för uppgörande av avtal för inledande och förverkligande av detaljplanering och markanvändningsavtal. Utarbeta kartprodukter samt upprätthålla stadens kartverk. Utföra terrängmätningar. Ansvara för inköp av markområden och försäljning av bebyggda och obebyggda fastigheter.

En del av stadens reserv för småhus, radhus och våningshus ligger på gamla detaljplaneområden ytterom centrumområdena där intresset för byggande på dessa områden har varit lågt under många år. Marksaneringsarbeten kräver ekonomiska resurser, vilket föranleder behov av reserveringsanslag. I bokslut 2021 återstår 138 118,84 euro av avsättningen för marksanering genom soptippar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Under 2023 ligger vikten på att fortsättningsvis vidareutveckla fastighetsinnehavet och skapa förutsättningar för företagsetableringar och bostadsbyggande. Försäljning av bebyggda objekt har varit en del av fastighetsstrategin, försäljningarna har resulterat i att servicenätsutredningens anpassningsåtgärder långt är genomförda. Andra tyngdpunkter är att effektivisera sektorövergripande samarbete för att kunna koncentrera verksamhet, sälja fastigheter och minska driftskostnaderna. Att uppnå det uppsatta målet för fastighetsförsäljningen är utmanande och det krävs att speciella utvecklingsprojekt kan säljas årligen. En förutsättning är att stadens markområden förädlas genom detaljplanering så att staden kan erbjuda attraktiva tomter. Höga byggkostnader och det allmänna ekonomiska läget inverkar negativt på efterfrågan av tomter. Utvecklingsprojekt 2023 är Horsbäck och Läpp företagsområden.

Stadsstyrelsen har den 7.5.2022 § 179 beslutat att man genom avsättningen för marksaneringar ska täcka kostnaderna för behandlingen av förorenad marksubstans. Därmed höjs avsättningarna med 250 000 euro i samband med budgetberedningen för år 2023, så att avsättningen täcker kostnaderna för behandlingen av de förorenade marksubstanser som uppstår under arbetet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Vidareutveckla fastighetsinnehavet samt gynna företagsetableringar och bostadsbyggande. En fortsatt effektiv försäljning av byggnader som staden inte behöver för eget bruk för att uppnå inbesparingar, minska renoveringsskulden och minska driftskostnaderna. Fortsätta effektivisera det sektorövergripande samarbetet för att kunna koncentrera verksamhet, sälja fastigheter och minska driftskostnader. För att uppnå det uppsatta målet för fastighetsförsäljningen krävs att speciella utvecklingsprojekt kan säljas årligen. En förutsättning är att objekten kan förädlas genom detaljplaneändring och infrainvesteringar.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Aktiv anskaffning av råmark och iståndsättande av egen mark för detaljplanering.	Inköp av markområden 500 000 euro / år i enlighet med markpolitiska programmet. Marksanering för byggnadsändamål.
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Införskaffande av råmark för byggande i Karis	Mark anskaffad

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Utveckling av Horsbäck, Läpp och Skogby företagsområden. Utvecklingen ger nya arbetsplatser och affärsmöjligheter.	Utökande av tomtreserven
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Konsekvent markpolitik och en tillräcklig tomtreserv	Uppdatering och efterföljande av dokument som styr markanvändningen i utvecklandet av markanvändningen
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik	Fastighetsförsäljning, verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt. Vidare utveckla processerna för fastighetsförsäljning.	500 000 euro försäljningsvinst. Försäljningsinkomster består av utvecklingsprojekt, egen tomtproduktion samt objekt ur försäljningsportföljen.
	Ansvarsfull ekonomi	Bistå byggnadstillsynen i granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter	Initiera projektet med uppgörande av projektplan och förberedande arbete för grundutredningar och utgångsdata.

Bindande mål 2024–2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Aktiv anskaffning av råmark och sanering av markområden för detaljplanering	Inköp av markområden 500 000 euro / år. Marksanering för byggnadsändamål.
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Utveckling av Horsbäck, Läpp och Skogby företagsområden. Utvecklingen ger nya arbetsplatser och affärsmöjligheter.	Utökande av tomtreserven
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Detaljplanering av tomter på stadens mark	Antal skapade nya bostadstomter
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik	Fortsättningsvis efterfölja fastighetsstrategin	Det egna byggnadsbeståndet används och onödig egendom som orsakar kostnader realiserar.

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Överlåtna tomter och områden (arrende+sålda)	15	8	10	10	10	10
Tomtreserv, småhustomter	93	110	110	110	110	110
Tomtreserv, våningshustomter	12	12	12	12	12	12
Tomtreserv, företagstomter	32	30	25	25	25	25
Antal bildade tomter, förrätn./antal bildade	58/60	40/20	30/50	30/50	30/50	30/50
Tomter i tomtindelningar	55	25	25	25	25	25
Utmärkning av byggnader	71	50	50	50	50	50
Försäljning av registerutdrag	876	800	800	800	800	800
Försäljning av kartor	854	800	800	800	800	800
Stadens markegendom (ha)	5 744	5 587	5 330	5 330	5 330	5 330
Bruttoinkomst av markegendom (€/ha)	725	504	475	475	443	443
Vinst på försäljning av anläggningstillgångar (€)	2 379 444	1 000 000	670 000	670 000	500 000	500 000

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mätningen, personal	8,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Total	8,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	4 162 046	2 816 460	2 532 650	2 532 650	2 362 650	2 362 650
Personalkostnader	-412 422	-414 760	-426 970	-427 100	-439 800	-453 000
Köp av tjänster	-91 449	-140 170	-414 400	-414 400	-176 800	-182 100
Material och varor	-2 177	-5 200	-5 300	-5 300	-5 460	-5 620
Understöd						
Övriga kostnader	-46 254	-40 740	-35 150	-35 150	-36 200	-37 300
Verksamhetskostnader	-552 302	-600 870	-881 820	-881 950	-658 260	-678 020
Verksamhetsbidrag	3 609 745	2 215 590	1 650 830	1 650 700	1 704 390	1 684 630
Förändring BU 2023-BU 2022		-38,6 %	-25,5 %	0,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	818 448	858 460	914 650	914 650	914 650	914 650
Interna kostnader	-72 149	-72 110	-81 750	-81 750	-84 200	-86 800

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Verksamhetsbeskrivning

Till utrymmesförvaltningsavdelningen hör fastighetsförvaltning, lokalvård och kosthåll. I budgetstrukturen utgör fastighetsförvaltningen en egen helhet, medan städning och kosthåll tillsammans utgör den andra helheten. Utrymmesförvaltningen ansvarar för stadens 149 byggnader omfattande 160 253 m², inkluderat leasingobjekt, idrottsbyggnader och 114 hyresbostäder (efter överföring och rivning).

Utrymmesförvaltningen svarar för den tekniska och ekonomiska planeringen av husbyggnadsinvesteringar och för organiseringen och uppföljningen av projekten. Resultatområdet svarar centraliserat för och utvecklar driften och underhållet av de för stadens verksamhet nödvändiga fastigheterna, tekniken och gårdsplaner.

Utrymmesförvaltningen har som målsättning att med de övriga sektorerna så effektivt som möjligt använda stadens byggnader, underhålla dem i enlighet med fastighetsportföljsindelning samt att förverkliga ändamålsenliga utrymmen åt användarna och påbörja försäljningsprocessen med de byggnader som inte är i optimal användning. Verksamheten styrs i hög grad av de övriga sektorernas beställningar till enheten och verksamhetspunkternas placering.

Med hjälp av det interna prissättningsystemet överförs de verkliga och faktiska kostnaderna som staden har för utrymmena till användaren. Avsikten är att kostnaderna överförs till användarna av utrymmen på ett så rättvist och tydligt sätt som möjligt. Den interna hyran består av driftshyra, kapitalhyra och markhyra.

Utrymmesförvaltningen har tagit i bruk arbetsprogrammet Optimaze för att utveckla och förbättra fastighetsförvaltningen. Samtliga av stadens ägda fastigheters kvadratmeter för uthyrning har granskats, digitaliserats och uppdaterats under år 2022. Som ett resultat av arbetet uppdagades bland annat trapphus och korridorer som inte inkluderats hyran i samtliga byggnader. En uppdatering av användarnas hyresavtal, kvadratmeter för uthyrning, digitalisering av ritningar och arbetsmetoder har gjorts.

Den växande reparationsskulden i fastigheter är en betydande framtida kostnad som inte direkt framgår av balansräkningen, men som belastar stadens egendom. En omfattande fastighetsmassa, och begränsade budgetmedel för renoveringar har lett till att en reparationsskuld byggts upp under en lång period. Hanteringen av reparationsskulden i fastighetsmassan bygger nu delvis på en effektivisering av användningsgraden av fastighetsmassan. De byggnader som har en stor reparationsskuld och som lämpar sig dåligt för sitt avsedda ändamål ska avvecklas genom fastighetsportföljbyte. Avyttring av obehövlig fastighetsmassa genererar ekonomisk nytta i form av försäljningsvinst, minskade driftskostnader samt minskande av reparationsskulden som ger den mest betydande ekonomiska nyttan. Försäljning av bebyggda objekt har varit en del av fastighetsstrategin, försäljningarna har resulterat i att servicenätsutredningens anpassningsåtgärder långt är genomförda.

Den årligen återkommande listan över större drifts- och reparationsinvesteringar i byggnader är en del av arbetsprogrammet och den utgår från reparationsbehov som kommit fram i fastighetsbesiktningarna, användarnas önskemål och långsiktplanerna för stadens fastigheter. När arbetsprogrammet, enligt den godkända budgeten görs upp, övervägs genomförandehelheter och tidpunkter för genomförandet i syfte att åstadkomma bl.a. förnuftiga fastighetsspecifika renoveringar eller för stadens fastighetsmassa fördelaktiga teman, varvid entreprenader kan kopplas ihop.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Fastighetsskötseln sköts med fem pooler. Underhållets upplägg baserar sig på dimensioneringsprogrammet för fastighetsunderhåll. Områdena Bromarv – Tenala, Fiskars – Svartå och Snappertuna sköts med områdesentreprenad. En kontinuerlig uppföljning av servicebegäran och utfört arbete görs.

I arbetsprogrammet reserveras för 2023 ett öronmärkt anslag på 0,1 miljoner euro för åtgärder och utredningar gällande inomhusluft.

Vid nybyggnation och renovering eftersträvas enkla ytsnåla och klimatsmarta lösningar som effektiviseringsåtgärd med fokus på energieffektivitet. Stadens strategi utgör en CO₂-neutral kommun före 2030.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Eftersträvan är att i så hög grad som möjligt använda sig av stadens egna byggnader. En servicenätsutredning över verksamheterna i stadens byggnader har gjorts 2020. I servicenätsutredningen presenteras olika effektiviseringsalternativ, där verksamheter kunde flyttas inom befintliga byggnader eller ersättas med nya. Servicenätsutredningarna uppdateras för aktuella verksamhetsändringar, t.ex. skolprojekt och daghemsprojekt mm.

Grundandet av välfärdsområdet påverkar utrymmesförvaltningen, en fastighetsmassa på ca 35 000 m² hyrs ut till välfärdsområdet för en tidsperiod på tre år och 1 optionsår. Seniorgymmen i Villa Anemone och Mariahemmet överförs från social- och hälsovårdssektorn till bildningssektorn och verksamhetsutrymmena kvarstår i stadens regi. Fastighetsunderhållet kvarstår i stadens regi. Ändringarna i fråga om de s.k. social- och hälsovårdsverksamheterna inom det kommande välfärdsområdet förutsätter att den (externa) hyresnivån för stadens fastigheter är korrekt och konkurrenskraftig. Från ingången av år 2023 hyrs de lokaler som används av social- och hälsovården ut till välfärdsområdet. Den princip för fastställande av hyran som iaktas i budgeten för år 2023 motsvarar beräkningsmodellen i statsrådets förordning.

I budgeten för år 2023 har beaktats att det nya konstmuseet Chappe är färdigställt, nybygget orsakar ingen flyttrotation. Tenala nya brandstation färdigställs sommaren 2023, verksamheten flyttar från sina tillfälliga hyrda utrymmen. Renovering och tillbyggnad av Katarinas skolan startar 2023 och verksamhet flyttar efter vårterminen till tillfälliga utrymmen, Klinkbacka skola samt externt hyrt utrymme. Svartå svenska skola rivs sommaren 2023, den återstående verksamheten flyttar in i Askers. Ett nytt moduldaghem med tre avdelningar anskaffas till Karisområdet.

Hyresbostadsobjekten som ägs av Raseborgs stad säljs till Fab Karis hyresbostäder. I enlighet med fullmäktiges beslut den 6.6.2022 § 60 överförs de s.k. pensionärsbostäderna i Fiskars, Svartå och Österby samt Kila radhus under år 2023. Hyresbostadsbyggnaderna (41 bostäder) i Billnäs och Solgläntan rivs 2023, hyresgästerna kan anvisas bostad ur Fab Karis hyresbostäders bostadsbestånd. Efter överföringen och rivningen av nämnda bostäder disponerar staden fortsättningsvis över 114 bostäder. Enligt bostadspolitiska programmet föreslås antalet hyresbostäder utökas via stadens hyreshusbolag.

Anpassningsåtgärder 2023

Fastighetsmassan har anpassats genom att avyttra fastigheter med låg användningsgrad. I fastighetmassan kvarstår byggnader som har hög användning och de byggnader som fastighetsunderhållet riktat sina resurser till i högre grad. Underhållet koordineras endast till centrala byggnaderna/ansvarningsportföljen, övriga byggnadernas skick försämras och fastighetsskötselns nivå sjunker. Byggnader med leasingavtal kommer att underhållas i enlighet med leasingavtal och ansvarsfördelningstabell. Fastighetsskötarens uppgifter koncentreras till lagstadgade rutinuppgifter i byggnaderna.

Användarna behöver informeras väl gällande fastighetsenhetens anpassningsåtgärder och dess konsekvenser, detta beaktas i den interna beställningen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Användning av utrymmen effektiveras genom sam användning av utrymmen. Vid nybyggnation och renovering eftersträvas enkla ytsnåla och klimatsmarta lösningar som effektiviseringsåtgärd med fokus på energisnålhet. Stadens strategi utgör en CO₂-neutral kommun före 2030.

Kommunen har ett antal byggnader som fortsättningsvis värms upp med olja eller direkt elvärme som primär uppvärmningsform. Enligt regeringen Marins regeringsprogram ska man i kommunala byggnader senast år 2024 avstå från oljeuppvärmning. Målsättningen är i första hand att avveckla fossila bränslen som huvudsaklig uppvärmningsform och i andra hand åtgärda hus med elvärme och stor förbrukning. Största delen av de återstående byggnaderna som har oljeuppvärmning finns på Pojo-området. Före avvecklingen kan ske behöver servicenätsutredningen vara klar för området.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Parallellt med att distansarbetet ökar bland kommunens anställda, minskar även behovet av kontorsutrymmen som vi känner utrymmena idag. Vid framtida planering av kommunala fastigheter, vid ombyggnationer eller renoveringar, bör man ta i beaktande hur stora de faktiska behoven av traditionella kontorsutrymmen är.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik	Vidare utveckla processerna för fastighetsförsäljning tillsammans med mätningen.	Det egna byggnadsbeståndet används och onödig egendom som orsakar kostnader realiserar.
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik	Utvecklandet av hyresbostäder på stadens område via stadens hyresbostadsbolag	I enlighet med bostadspolitiska programmet kunde antalet hyresbostäder ökas via stadens hyresbostadsbolag. Nämnda ärende tas till behandling i hyresbostadsbolaget.
	Ökad användning av förnybar energi och kolneutralitet 2030	Energi- och klimatprogrammet beaktas i planeringen av grundrenoveringsarbeten	Beaktas i arbetsprogrammet
	Förbättrad servicenivå	Deltar i verkställandet och uppdaterandet av servicenätsutredningen	Uppdaterad servicenätsutredning
	Förbättrad servicenivå	Anpassar verksamheten till grundandet av välfärdsområdet och på en överföring av berörd verksamhet	Ett rätt dimensionerat internt hyressystem, som kan användas i de utrymmen som hyrs ut till välfärdsområdet
	Förbättrad servicenivå	Förbättrat samarbete med byggnadstillsynen	Försnabbad behandling av bygglov

Bindande mål 2024–2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik	Fortsättningsvis efterfölja fastighetsstrategin	Det egna byggnadsbeståndet används och onödig egendom som orsakar kostnader realiserar.
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik	Utvecklandet av hyresbostäder på stadens område via stadens hyresbostadsbolag	Förverkligande av hyresbostäder och koncentrerande av uthyrningen till stadens hyresbostadsbolag
	Förbättrad servicenivå	Fortsätter anpassa verksamheten till välfärdsområdet	Ett rätt dimensionerat internt hyressystem, som kan användas i de utrymmen som hyrs ut till välfärdsområdet
	Ökad användning av förnybar energi och kolneutralitet 2030	Arbetar för att vara koldioxidneutralt före 2030	Beaktas i arbetsprogrammet, energieffektivisering beaktas i saneringsutförande

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Fastighetsmassa, egen (m ²)	146 884	147 000	144 000	144 000	143 500	143 000
Externt upphyrda utrymmen (m ²)*	15 100	16 870	11 400	11 950	11 950	11 950
Leasade utrymmen (m ²)	15 730	15 730	15 730	15 730	19 600	19 600
Fastighetskostnader (€/m ² /mån)	5,82	6,14	6,12	6,32	6,17	6,36
Verksamhetsbidrag (€/m ² /mån)	3,60	3,23	3,66	3,64	3,83	3,97
Avskrivningar (€/m ² /mån)	1,58	1,59	1,74	1,74	1,74	1,75
Fastighetskostnader (€/inv/mån)	37,61	39,83	38,23	39,64	39,46	40,53

*Omfattar bl.a. Knipnäs snickeri (660 m²), Fiskars skola + eftis (3948 m²), Landskapsmuseum (2100 m²), Sisu-hallarna (506 m²), Fokus (808,5 m²), Chappe (970 m²) och Labyrintens daghem (230 m²).

2023: Hyresavtalen för Lyckebo (528 m²), VNS G-huset (716 m²), Sophiahemmet (1025,5 m²), Hagahemmet (2073 m²) och Brukets vårdhem (2264 m²) överförs till välfärdsområdet.

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Månadslöner	27,5	26,5	23,5	23,5	23,5	23,5
Timlöner	7,0	5,0	3,5	3,5	3,5	3,5
Total	34,5	31,5	27,0	27,0	27,0	27,0

2021: Ett årsverke (hallmästare) övergick från bildningen till utrymmesförvaltningens personal.

2022: Ändringarna i årsverkerna beror på genomförda samarbetsförhandlingar 2020 och pensioneringar under perioden 2021–2022.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	20 073 726	20 202 590	20 075 020	20 518 680	21 008 730	21 626 660
Personalkostnader	-1 411 152	-1 436 330	-1 473 130	-1 473 130	-1 517 300	-1 562 800
Köp av tjänster	-2 818 069	-3 073 830	-3 352 060	-3 552 060	-3 156 620	-3 251 300
Material och varor	-3 990 439	-4 122 290	-3 959 640	-3 959 640	-4 078 430	-4 200 800
Understöd						
Övriga kostnader	-4 183 763	-4 607 720	-3 781 690	-4 043 690	-4 217 750	-4 306 250
Verksamhetskostnader	-12 403 422	-13 240 170	-12 566 520	-13 028 520	-12 970 100	-13 321 150
Verksamhetsbidrag	7 670 304	6 962 420	7 508 500	7 490 160	8 038 630	8 305 510
Förändring BU 2023-BU 2022		-9,2 %	7,8 %	-0,2 %		
Därav:						
Interna intäkter	17 307 511	17 537 560	14 341 260	14 836 670	15 154 910	15 598 010
Interna kostnader	-1 122 626	-1 131 660	-1 207 410	-1 207 410	-1 216 150	-1 225 150

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Verksamhetsbeskrivning

Till utrymmesförvaltningsavdelningen hör fastighetsförvaltning, lokalvård och kosthåll. I budgetstrukturen utgör fastighetsförvaltningen en egen helhet, medan lokalvård och kosthåll tillsammans utgör den andra helheten.

Lokalvård

Utrymmesförvaltningsavdelningen ansvarar för 121 000m² städyta. Städningen styrs av verksamhetens hygiennivå. Lokalvårdens produktion är anknuten till verksamheten i fastigheterna och sektorernas beställningar.

Lokalvårdsverksamheten omfattar två olika lokalvårdspaket;

Lokalvårdspaket 1 omfattar städservice från måndag till fredag till priset av 22,85 euro/timme. Paketet används i alla skolor, daghem, kansliutrymmen mm. Det innehåller även service av tvätt-linnekläder och köksuppgifter gemensamt med kosthållet.

Lokalvårdspaket 2 innehåller städservice från måndag till söndag, d.v.s. sju gånger per vecka. Paketet omfattar helgtillägg, grundstädning, allt material så som soppåsar, wc-handpapper, tvål, maskinservice, handledning mm. Priset är 25,00 euro/timme.

Vid flytt utförs specialstädning av möbler som stödåtgärd för att främja god inomhusluft.

Kosthåll

Raseborgs stads kosthållsenhet har för närvarande 1 centralkök, 4 tillverkningskök och 30 utdelningskök av varierande storlek, vilka årligen tillsammans producerar ca 1 100 000 portioner. Huvudmålsättning är att tillreda näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris där personalkostnadernas andel i kosthållsenhetens totala budget inte överskrider 50 %. Målsättningen är att köken i mån av möjlighet använder närproducerade råvaror. Raseborgs stad har leveransavtal med Kuntahankinnat.

Kosthållsenheten tillreder all mat i Raseborg i egen regi. Samma måltidskostnader tillämpas oberoende av produktionskostnad. Det betyder att variationen i produktionskostnaderna som finns inom Raseborg inte beaktas i den interna faktureringen. Budgeten för år 2023 är anpassad till bildningens beställning, då Vålfärdsområdet tar hand om Social- och hälsovårdens kunder och portioner.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Lokalvård

Lokalvårdens tyngdpunkt ligger på effektivisering av städarbetstid, vilket omfattar städning på rätt tidpunkt med rätta redskap och metoder. Genom en rätt dimensionerad städning förvaltas fastigheten väl och materialens livslängd förlängs. Städdimensioneringen har utarbetats i enlighet med användarnas behov.

Lokalvårdens mål är att skapa en säker, hälsosam och trivsamt miljö i stadens lokaler samt att använda och öka användningen av miljövänliga städmedel. Av städmedel som används är målsättningen att ca 90 % ska vara svanmärkt.

Lokalvården påverkas av förändringar i servicestrukturen. Städdimensioneringen uppdateras regelbundet. Inomhusluften och dess kvalitet påverkar lokalvården verksamhetsmässigt och ekonomiskt.

Städdimensioneringen anpassas enligt servicenätsutredningens beslut. Nya fastigheter som tillkommer under 2023 är nya brandstationen i Tenala samt konstmuseet Chappe. Ett nytt moduldaghem med tre avdelningar anskaffas till Karisområdet.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Städytan minskar med 22 000 m² och personalstyrkan med 17,8 årsverken som en följd av att ansvaret för produktion av social- och hälsovårdstjänster överförs från kommunerna till välfärdsområdet 1.1.2023. I de objekt där staden uppgör användarrättighetsavtal sköter staden städningen också i fortsättningen. Seniorgymmen i Villa Anemone och Mariahemmet överförs från social- och hälsovårdssektorn till bildningssektorn och verksamhetsutrymmena kvarstår i stadens regi.

Nattarbetet ökar för lokalvården då Ekenäs och Karis bollhall skall vara färdigt städade tidig morgon.

Kosthåll

Målsättningen är att tillreda näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris, men även att tillreda maten med så få tillsatssämnen som möjligt samt välja ekologiska alternativ när det möjliggörs. Centrala förändringar inom kosthållet förverkligas i enlighet med stadsstyrelsens beslut gällande kosthållsstrukturen den 20.8.2018 § 315.

Stadsfullmäktige godkände kosthållspolicyn den 3.6.2019 § 67. Matsvinnet vägs dagligen i stadens alla skolor, målsättningen är att minska matsvinnet och koldioxidfotavtrycket i miljön. Dialogen med matgästerna betonas och utvecklas i form av kontinuerliga responsmöten och matråd.

Andelen vegetariska luncher på enhetens matsedel är 1–3 per vecka. Ett vegetariskt lunchalternativ serveras i samtliga skolor där det finns elever som vill välja mellan traditionell och vegetarisk kost. Raseborgs stad är en HINKU kommun med målsättning att minska CO₂ utsläpp och köttkonsumtionen påverkar CO₂ utsläppen negativt. Nya vegetariska rätter utvecklas och serveras och på basen av responsen införs de på matlistorna. Ekologiska produkter används och målet är att andelen ekologiska produkter utökas kontinuerligt.

Råvaruavtal är uppgjort 2020 med Kuntahankinnat Oy. Kött och köttprodukter upphandlades skilt vid upphandlingen 2020, med samma kriterier som gäller för de finländska bönderna vid djurhushållningen. Kött-% enheten har specificerats vid upphandlingen. Halvfabrikat används i liten skala.

Ekenäs högstadieskolas tillredningskök färdigställs våren 2023. Renoveringen möjliggör en ökning av antalet portioner från 500 till 800 portioner. Utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken.

Portionsantalet sjunker från 1 383 000 portioner till ca 1 100 000 portioner och antalet årsverken sjunker från 65 till 49 år 2023 som en följd av att ansvaret för produktion av social- och hälsovårdstjänster överförs från kommunerna till välfärdsområdet 1.1.2023.

Kosthållsverksamhetens volym minskar med cirka 25% pga. överförandet av verksamhet till välfärdsområdet. En konsekvens av att tillverkningsvolymen minskar, är att måltidernas enhetspriser påverkas. Orsaken till att måltidspriserna stiger är att den allmänna kostnadsstegringen för löner och it samt fastigheternas interna hyra (inkl. el och vatten) fördelas på färre antal portioner och på att köksutrustningens underhålls- och kapitalkostnad fördelas på färre antal portioner. Alla fasta kostnader kan inte anpassas till den minskade 'beställningen'. Dessutom är de förhöjda råvarupriserna och transportkostnaderna beaktade i prissättningen för måltidspriserna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Lokalvård

Utveckling av nya metoder med fokus på att bidra till en god inomhusluft i lokaliteterna samt att genom materialkännedom bibehålla befintliga ytors hållbarhet genom ett korrekt underhåll. Målsättningen är även att utveckla användningen av ekologiska städmedel. Nya arbetsmetoder kräver mera resurser i form av maskiner och externa tjänster för specialarbeten och specialkunskande, vilket utgör ekonomiska utmaningar för lokalvården.

Ändringar i servicenätsstrukturen beaktas inom lokalvården.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Kosthåll

I enlighet med stadsstyrelsens beslut från den 20.8.2018 § 315 ska befintliga tillverkningskök samt utdelningskök i Ekenäsområdet saneras och förnyas inom kommande 10 års period. Sanering och förnyande av befintliga tillverkningskök är beräknats att förverkligas enligt följande tidtabell; preliminärt Ekenäs högstadieskola 2022–2023, Höjdens skola 2025 och Seminarieskolan 2026. Utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken så, att utdelningslogistiken är beaktad i dimensioneringen av de förnyade tillverkningsköken. Investeringarna föreslås omfattas i kommande investeringsförslag.

Nuvarande köksstruktur kan effektivieras på basen av servicenätsstrukturen med separata beslut gällande enstaka kök. Ändringar i köksstrukturen kan förorsakas av ändringar i skol- eller daghemsstrukturen samt eventuellt kommande ändringar i landskapsförvaltningen, som berör kosthållets produktion.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Välmående personal	Nya arbetsmetoder och specialkunnande införs i lokalvården	5 % av personalen utbildas inom kunnande av högre hygiennivå
	Ökad användning av förnybar energi och kolneutralitet 2030	Matsvinnet mäts i alla stadens skolor	Matsvinnet i stadens skolor är max 10% av produktionen
	Förbättrad servicenivå	Anpassar verksamheten till grundandet av välfärdsområdet och på en överföring av berörd verksamhet	Verksamheten är anpassad till de förändrade förutsättningar som uppstått i och med grundandet av välfärdsområdet

Bindande mål 2024–2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Förbättrad servicenivå	Nya metoder, teknologier och trender inom städbranschen tas i bruk	Ibrukttagandet av ett nytt verktyg eller lösning introduceras i verksamheten.
	Välmående personal	Arbets- och produktionsmetoder effektiveras regelbundet	Utökad ledarutbildning och personalteamwork
	Värnande om naturens mångfald och miljön	Öka användning av miljövänliga städmedel med en ny produktgrupp	1 st standardproduktgrupp ersätts med 1 st miljövänlig inom lokalvården
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik	Implementering av kosthållsutredningen sker genom sanering av befintliga kök	Den egna produktionen ökar och anslagen för köptjänster minskar

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Lokalvård						
Städpaket 1 (€)	22,15	22,40	22,85	22,85	23,30	23,80
Städpaket 2 (€)	24,25	24,50	25,00	25,00	25,50	26,00
Antal städtimmar	168 634	175 050	118 360	118 360	118 360	118 360
Kostnader (€/inv/mån)	11,08	11,96	8,94	9,20	9,37	9,64
Kosthåll						
Kostnader (€/inv/mån)	15,94	17,61	12,68	12,79	13,12	13,51
<i>Portionsantal (st)</i>						
Daghem	436 762	440 233	461 200	461 200	461 200	461 200
Skolor	525 907	551 124	557 000	557 000	557 000	557 000
Övriga	107 971	105 388	81 800	81 800	81 800	81 800
Totalt	1 070 640	1 096 745	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
<i>Måltidspriser (€)</i>						
Daghem/heldagsvård*	5,60	5,60	6,66	6,66	6,79	6,92
Daghem/heldagsvård diet*	6,18	6,18	7,23	7,23	7,37	7,52
Skolor/lunch, lågstadier	3,46	3,45	4,17	4,17	4,25	4,34
Skolor/lunch, högstadies/gymnasier	3,66	3,66	4,40	4,40	4,49	4,58

*I priset ingår morgonmål, lunch och mellanmål

2023 Lokalvård: Städytan minskar med 22 000 m² och antalet städtimmar minskar med 56 690, som en följd av att ansvaret för produktion av social- och hälsovårdstjänster överförs från kommunerna till välfärdsområdet 1.1.2023.

2023 Kosthåll: Portionsantalet sjunker från 1 383 000 portioner till ca 1 100 000 portioner som en följd av att ansvaret för produktion av social- och hälsovårdstjänster överförs från kommunerna till välfärdsområdet 1.1.2023.

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lokalvård	74,0	71,0	75,5	57,7	57,7	57,7
Kosthåll	67,0	65,0	65,0	49,0	49,0	49,0
Total	141,0	136,0	140,5	106,7	106,7	106,7

2023 Lokalvård: Personalstyrkan minskar med 17,8 årsverken som en följd av att ansvaret för produktionen av social- och hälsovårdstjänster överförs från kommunerna till välfärdsområdet 1.1.2023.

2023 Kosthåll: Antalet årsverken sjunker från 65 till 49 som en följd av att ansvaret för produktion av social- och hälsovårdstjänster överförs från kommunerna till välfärdsområdet 1.1.2023.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	9 050 921	9 508 980	7 105 940	7 210 210	7 390 240	7 609 950
Personalkostnader	-5 739 874	-5 906 730	-4 481 640	-4 552 880	-4 687 300	-4 825 800
Köp av tjänster	-991 493	-1 193 500	-547 650	-567 650	-564 000	-581 000
Material och varor	-1 656 883	-2 048 640	-1 634 310	-1 647 380	-1 683 340	-1 733 850
Understöd						
Övriga kostnader	-523 978	-613 460	-442 340	-442 340	-455 600	-469 300
Verksamhetskostnader	-8 912 228	-9 762 330	-7 105 940	-7 210 250	-7 390 240	-7 609 950
Verksamhetsbidrag	138 693	-253 350	0	-40	0	0
Förändring BU 2023-BU 2022		-282,7 %	-100,0 %	#DIV/0!		
Därav:						
Interna intäkter	8 830 583	9 256 320	6 750 080	6 854 350	7 023 800	7 232 400
Interna kostnader	-404 420	-447 230	-493 850	-493 850	-508 600	-523 900

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

Verksamhetsbeskrivning

Planläggningens huvudmålsättning är att enligt de i budgeten uppställda måtetalen förverkliga det godkända planläggningsprogrammet, med strävan till ett tillräckligt stort och attraktivt tomtutbud i staden, såväl för bostäder, service som för företagsetablering. En ekonomiskt hållbar bostads- och näringslivspolitik förutsätter en långsiktig och tillräcklig produktion av tomter på stadens egen mark. Planläggningen deltar aktivt i projekt som berör bostads- och näringslivspolitik.

För att uppnå målen bör staden arbeta med att uppgöra en generalplan för hela Raseborg. Detta ger bättre möjligheter för staden att själv kunna styra sin markanvändning helhetsmässigt, samt påverka den detaljerade planeringen. I områden med rättsverkande generalplan kan staden planera utan direkt styrning från landskapsplanen och på så sätt effektivare utnyttja sitt planläggningsmonopol. Eventuella besvärprocesser blir kortare, då besvärsrätten till högre rättsinstans är begränsad inom områden med rättsverkande generalplan.

En central målsättning är att i planeringsprocessen fördjupa samarbetet inom planeringen över sektor- och avdelningsgränserna. Avsikten är att i ett så tidigt skede som möjligt utreda planers totalekonomiska verkningar med beaktande av utbyggnad av infrastruktur och annan kommunal service.

Enheten ansvarar förutom för allmänna planläggningsuppgifter, som till exempel uppgörande av general-, delgeneral- och detaljplaner också för lov enligt MBL 171 §, 137 § och 137a §.

Enheten bevakar stadens intressen inom landskapsplaneringen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Under budgetår 2023 fortsätter arbetet med att uppgöra en utvecklingsbild för markanvändningen för Raseborgs hela geografiska område (arbetet har inletts under 2021). Projektet är inskrivet i stadens strategi 2018–2021 och ska enligt strategibeslutet basera sig bl.a. på en servicenätsutredning. Utvecklingsbilden ska fungera som vägledande grunddokument för kommande generalplan för Raseborgs stad.

Strukturplanen för Österby område (som beställdes för att utarbeta en strukturplan som stöd för trafikutredningen på generalplanenivå och utredning för detaljplaneringens möjligheter på området) slutförs.

I Skogby påbörjas en detaljplaneändring för att möjliggöra byggande av fritidsboende och tillhörande verksamheter.

På Ekenäs-området slutförs planändringen för Stallörsparken. Planändringarna för Stora Kyrkogatan 20, Ystadsgården, Björknäs solkraftsområde, Ekåsens område och Båssastranden förs vidare. Målsättningen är också att inleda en detaljplaneändring som möjliggör äldreboende på Ekenäs område för föreningen Alfa Omega.

Detaljplaneringen av Horsbäck-Kärrby industriområde (Horsbäck II) fortsätter med planering av tomter för företagande och affärsverksamhet i enlighet med Horsbäck-Läpp delgeneralplan.

I Karis –området utförs en parkeringsplats- och grönområdesutredning för centrumområdet för att säkerställa tillräckliga parkeringsplatser och grönområden i samband med att förutsättningarna för främjandet av detaljplanen för Karis centrumområde i ursprunglig utsträckning utreds.

Detaljplaneändringarna för Tryckeriteaterns, Köttkontrollens kvarter förs vidare. Stationsbackens detaljplan förs vidare enligt gjorda utredningar (naturinventering 2022).

Utvecklingen av området Äminnegård-Råbacka (Nordcenter) fortsätter som ett utredningsområde och främjas i samarbete med markägarna.

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

Planändringen av Billnäs bruk II fortskrider med uppgörande och framläggande av planförslag. En arkeologisk inventering uppgörs på området.

Insatser för att säkerställa tomtutbudet på kortare sikt sker genom att föra vidare och färdigställa lämpliga planeringsobjekt.

Anslag för köp av planläggningstjänster på 160 000 euro reserveras för att stöda resurseringen.

Undantagslov och avgörande av planeringsbehov

Beredningen av undantagslov och planeringsbehov fortsätter enligt gällande praxis och med ökad resurs sedan mars 2022.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Målet på längre sikt är att genomföra planläggningsprogrammet och framför allt de strategiska målen som hör ihop med beredningen av en generalplan för hela Raseborg.

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Målmedveten medborgarkommunikation	Växelverkan i enlighet med MBL:s krav för general- och detaljplaneprocesser	7 planer till påseende
	Målmedveten medborgarkommunikation	Växelverkan i enlighet med MBL:s krav för general- och detaljplaneprocesser	Ökat antal informationstillfällen för invånare
	Förbättrad servicenivå	Utveckling av kommunikation och växelverkan	Uppdaterade hemsidor för planläggning
	Förbättrad servicenivå	Deltar i verkställandet och uppdaterandet av servicenätsutredningen. Servicenätsutredningen fungerar som vägledande grunddokument för utvecklingsbilden 2050.	Uppdaterad servicenätsutredning
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Uppföljning av megatrender och ändringar i boendeformer. Dessa tas i beaktande i beredningen av nya planer.	Slutförande av utvecklingsbilden 2050 för markanvändning, som även tar i beaktande det bostadspolitiska programmet.
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Skapande av nya företagstomter	Utveckling av företags- och affärsområden i Horsbäck, Läpp, Bäljars samt övriga områden i enlighet med planläggningsprogrammet.
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Utökning av bostadstomter genom beredande av detaljplaneändringar i Ekenäs, Karis och Svartå.	Ökat antal skapade nya bostadstomter och ökade bestämmelser för träbyggnande

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

Bindande mål 2024–2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Målmedveten medborgarkommunikation	Växelvekan i enlighet med MBL:s krav för general- och detaljplaneprocesser	7 planer till påseende
	Målmedveten medborgarkommunikation	Växelvekan i enlighet med MBL:s krav för general- och detaljplaneprocesser	Ökat antal informationstillfällen för invånare
	Förbättrad servicenivå	Växelvekan i enlighet med MBL:s krav för general- och detaljplaneprocesser	Ökade digitala tjänster enligt nya markanvändnings- och bygglagen
	Målmedveten markpolitik och tillräcklig tomtreserv i alla delar av staden	Uppföljning av megatrender och ändringar i boendeformer, trafiklösningar, näringsliv och miljöfrågor. Dessa tas i beaktande i beredningen av nya planer.	Påbörjande av beredningen av en generalplan för hela Raseborg

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Anhängiggjorda planer	5	7	7	7	7	7
Delgeneral- och generalplaner, framlägningsperioder	0	0	0	0	0	0
Detaljplaner, framlägningsperioder	11	7	7	7	7	7
Godkända delgeneral- och generalplaner	0	0	0	0	0	0
Godkända detaljplaner	10	6	6	6	6	6
Nya byggplatser/tomter i planer	56	30	30	30	30	30
Undantagslov	85	125	125	125	125	125

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Planläggningsbyrån, personal	7,20	7,20	8,70	8,50	8,50	8,50
Total	7,20	7,20	8,70	8,50	8,50	8,50

Ändringen 2022 berodde på att 0,5 årsverken justerades inom avdelningen, en ny sekreterare för undantagslov och en ny tilläggsresurs.

Ändringen 2023 beror på en omfördelning av 0,2 årsverken till samhällstekniken.

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	91 609	98 000	98 000	98 000	98 000	98 000
Personalkostnader	-483 838	-559 140	-551 490	-551 430	-568 000	-585 000
Köp av tjänster	-143 824	-235 370	-257 330	-257 330	-265 000	-273 000
Material och varor	-445	-3 700	-3 700	-3 700	-3 810	-3 920
Understöd						
Övriga kostnader	-27 259	-26 440	-31 380	-31 380	-32 300	-33 200
Verksamhetskostnader	-655 366	-824 650	-843 900	-843 840	-869 110	-895 120
Verksamhetsbidrag	-563 757	-726 650	-745 900	-745 840	-771 110	-797 120
Förändring BU 2023-BU 2022		28,9 %	2,6 %	0,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 654					
Interna kostnader	-76 737	-74 140	-94 110	-94 110	-96 900	-99 800

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

---

Verksamhetsbeskrivning

Miljöenheten

Miljöenheten sköter myndighetsuppgifter i enlighet med lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning och speciallagar (t.ex. miljöskyddslagen, avfallslagen, vattenlagen, naturvårdslagen, marktäktslagen, lagen om vattentjänster, terrängtrafiklagen samt markanvändnings- och bygglagen). Miljövårdsmyndigheten beviljar tillstånd (miljö- och marktäkttillstånd), registrerar verksamheter (t.ex. bränsledistributionsstationer, asfaltstationer, energiproducerande anläggningar), behandlar anmälningar (t.ex. bulleranmälan och klagomål) och besluter om avvikelser från krav på behandling av hushållsavloppsvatten samt övervakar många olika typer av verksamheter (produktionsanläggningar, djurstall, bränsledistributionsstationer, stenbrott, behandling av avfall mm). Miljövårdsmyndigheten ger även utlåtanden gällande planer, bygg- och åtgärdstillstånd, undantagstillstånd, miljöstillstånd mm.

Rådgivning, uppföljning av miljöns tillstånd och att främja och utveckla miljövården utgör en viktig del av uppgifterna. Miljömyndigheten samarbetar även med andra instanser, såsom NTM-centralen, räddningsverket, Sydspetsens miljöhälsa, polisen, Nylands avfallsnämnd, Västra Nylands vatten och miljö rf m.fl.

Byggnadstillsynen

Enheten handhar byggnadstillsynsmyndighetens uppgifter enligt markanvändnings- och bygglagen. Byggnadstillsynsenhetens uppgifter omfattar rådgivning och övervakning för att styra byggandet enligt gällande planer, förordningar och byggnadsordning. Den svarar för hantering av bl.a. bygglov, åtgärdstillstånd, anmälningsärenden och utlåtanden i frågor som gäller byggande. Byggnadstillsynen förrättar syner i hela Raseborg i enlighet med beviljade beslut.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Miljöenheten

Målsättningen är att trygga en hälsosam, trivsamt och stimulerande samt naturekonomiskt hållbar livsmiljö för kommunens invånare. Miljöenheten satsar i enlighet med stadens strategi på att främja hållbar utveckling i samarbete med stadens övriga sektorer. Det görs bl.a. genom att ge utlåtanden till planläggningen och byggnadstillsynen för att miljöaspekter ska beaktas tillräckligt.

Miljöbyrån arbetar för att beakta och främja biodiversiteten bl.a. genom att aktivt söka extern finansiering för olika projekt och genom att delta i det interkommunala samarbetsnätverket Luontokunnat. Restaurering av betesmarker i Hagalund och på Gåsören i Ekenäs planeras för år 2023 med statligt Kunta-Helmi bidrag. Miljöbyrån fungerar också som samarbetspart (information, koordination) gällande bekämpning av invasiva arter i Raseborg.

Övervakning och förebyggande verksamhet samt tillståndsbehandling prioriteras. Övervakningen är riskbaserad och sköts i enlighet med tillsynsplanen. Avgifter tas ut för planerade inspektioner och för kontroll av rapporter i enlighet med miljöskyddslagen, avfallslagen och miljövårdsmyndighetens taxa. Ansökningar gällande miljöstillstånd och marktäkttillstånd behandlas inom 6 månader från att ansökan är komplett, registrering av verksamheter behandlas inom 90 dagar. Buller-anmälan behandlas inom 30 dagar. Ärenden gällande avloppssystem på glesbygden kommer fortsättningsvis att belasta enheten mycket i och med att tidsfristen att förnya gamla avloppssystem gick ut 31.10.2019. Med nuvarande resurser kan inte avloppssystem övervakas i den omfattning som skulle krävas.

Inspektioner av nedskräpade områden, med påföljande städningssupplanering är tidskrävande. Svåra fall och grundvattenområden prioriteras.

Övervakning av småbåtshamnarnas avfallshantering kräver fortsatt arbetsinsats 2023 till följd av en lagändring 2021.

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

---

Projekt Raseborgs å är en del av miljöministeriets program för effektiviserat vattenskydd. Projektet startade 2018. Projektet har fått fortsatt extern finansiering på sammanlagt 244 000 euro av NTM-centralen i Nyland för åren 2022–2023 och fortsätter med konkreta åtgärder. Syftet är att förbättra tillståndet i havsområdet utanför Raseborgs å (Barösunds kustvattenområde), som hör till de sämst mående havsområdena i Finland. Staden ansöker om finansiering för utvidgning av projektet i Snappertuna inre skärgård för åren 2023–2025.

Staden deltar i Västra Nylands vatten och miljö rf:s projekt glesbygdens avloppsvatten 2023 samt vattenvårdsvision och strategi under perioden 2023–2028 för att gemensamt med andra kommuner restaurera våra kustvatten. I Raseborg är Dragsviksfjärden ett pilotområde där restaureringsarbeten görs.

Kontinuerliga förändringar i lagstiftningen och krav på digitalisering leder till att en betydande arbetsinsats och utbildning krävs.

Byggnadstillsynen

Byggnadstillsynens målsättning är att i enlighet med stadens strategi upprätthålla en rätt resurserad och smidig lovhantering med korta behandlingstider. Under år 2018 har en ny byggnadsordning vunnit laga kraft, som möjliggör ett enklare lovförfarande än tidigare. Markanvändnings- och bygglagen kommer inom de kommande åren att uppdateras/förnyas. Revideringen av nya byggnadsordningen borde således utföras först när nya Markanvändnings- och bygglagen trätt i kraft.

Antalet lovärenden ökade markant år 2020 och 2021 i och med coronapandemin. Detta resulterade till i längre behandlingstider. Förändringar i världsläget har medfört förhöjda materialkostnader, höjda räntor samt en energikris. Detta medförde att lovansökningarna började minska år 2022, vilket troligtvis kommer att fortsätta även under år 2023. Bygglov som beviljats under coronapandemin är nu i byggnadsskede vilket leder till att arbetet kring övervakningen ökar.

Byggnadstillsynsmyndigheten strävar även år 2023 att minska på syneförrättningarna som utförs på byggnadsplatsen för att prioritera behandling av lovärenden. Det olovliga byggandet upptar även alltmera av byggnadsinspektörens tid idag än tidigare. Därtill har stadsstyrelsen den 2.3.2020 § 79 beslutat att ge miljö- och byggnadsnämnden i uppgift att utgående från befintliga personalresurser genomföra granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter utgående från det levererade materialet och via terrängbesök. Detta är ett stort projekt som kräver mycket resurser och som inte enbart kan utföras med befintliga personalresurser. Byggnadstillsynen har under dom senaste åren kämpat med personalbrist och långa behandlingstider. Stadsstyrelsen beslutar om eventuella tilläggsresurser för fastighetsskatteprojektet.

Under år 2023 kommer enheten fortsättningsvis att satsa på skolning av personalen, därtill kommer byggnadstillsynen fortsätta med arbetet med att skanna in arkivhandlingarna. I budgeten för 2023 har reserverats ett anslag för arbetet med digitaliseringen av byggnadstillsynens gamla bygglov/tillståndshandlingar, arbetet bör fortsätta 2024.

Raseborg har gått med i Topten, byggnadstillsynernas gemensamma samarbetsforum som utarbetar gemensamma tolkningar och förfarandesätt inom byggnadslagstiftningen.

Byggnadstillsynen och miljöbyrån verkar i nära samarbete med det övriga tekniska väsendet och hela sektorn försöker därmed utnyttja synergieffekterna mellan avdelningarna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Miljöenheten

Kommunerna får en allt större roll i arbetet att motverka att livsmiljöer för olika växter och djur minskar och försvinner. Större fokus sätts på hållbar utveckling och biodiversitet. Övervakning av avloppsvatten på grundvattenområden och

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

strandområden får större fokus, med målsättning att förbättra vattenkvaliteten. Utan tilläggsresurser är det inte möjligt att övervaka avloppsvattensystem på glesbygden. Stora förändringar i lagstiftningen och den statliga miljöförvaltningen ställer krav på utveckling av verksamheten och personalens kunskande.

Byggnadstillsynen

Enligt strategin ska lovhanteringen ske smidigt, vilket betyder tex. tillräckliga resurser, satsningar på skolning samt samarbete inom sektorn. Delegeringarna ska vara ändamålsenliga med tanke på kort behandlingstid/besvärstid.

Förnyandet av Markanvändnings- och bygglagen ställer nya krav på utveckling av verksamheten och personalens kunskande. Beroende på vilka förändringarna det blir i Markanvändnings- och bygglagen kan det resultera till att byggnadsordningen måste revideras.

Bindande mål 2023

Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
Förbättrad servicenivå	Miljöenheten Miljötillstånd och marktåktstillstånd behandlas utan dröjsmål	Tillstånd beviljas inom 6 månader från att ansökan är komplett
Värnande om naturens mångfald och miljön	Förbättra tillståndet i havsområdet utanför Raseborgs å (Barösunds kustvattenområde), som hör till de sämst mående havsområdena i Finland. Delta i Västra Nyland vatten och miljö rf:s vattenvårdsvision och strategi under perioden 2023–2028 för att gemensamt med andra kommuner restaurera våra kustvatten	Mängden näringsämnen som belastar havsområdet utanför Raseborgs å och Dragsviksfjärden minskas
Värnande om naturens mångfald och miljön	Betesmark inrättas på naturskyddsområden i Hagalund och på Gåsören med hjälp av finansiering från livsmiljöprogrammet HELMI.	Hotade biotoper restaureras. Vadare och insekter ökar i Hagalund och på Gåsören.
Förbättrad servicenivå	Byggnadstillsynen Bygglov, åtgärdstillstånd samt anmälningsärenden behandlas utan dröjsmål.	Behandlingstiden för bygglov och åtgärdstillstånd behandlas inom 6 veckor beräknat från att ansökan är komplett.
Förnuftig digitalisering	Inskanning av byggnadstillsynens arkiv fortsätter	Påbörja digitaliseringen av byggnadstillsynens pappersarkiv
Ansvarsfull ekonomi	Granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter. Projektet görs tillsammans med mätningen.	Initiera projektet med uppgörande av projektplan och förberedande arbete för grundutredningar och utgångsdata.
Förbättrad servicenivå	Tillämpa tolkningarna från Topten i större utsträckning.	Tydligare tolkningar
Förbättrad servicenivå	Förbättrat samarbete med Utrymmesförvaltningen	Kompleta handlingar från utrymmesförvaltningen vid ansökan om lov.

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

Bindande mål 2024–2025

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Värnande om naturens mångfald och miljön	Förbättra tillståndet i havsområdet utanför Raseborgs å (Barösunds kustvattenområde), som hör till de sämst mående havsområdena i Finland. Delta i Västra Nyland vatten och miljö rf:s vattenvårdsvision och strategi under perioden 2023–2028 för att gemensamt med andra kommuner restaurera våra kustvatten	Mängden näringsämnen som belastar havsområdet utanför Raseborgs å och Dragsviksfjärden minskas
	Värnande om naturens mångfald och miljön	Betesmark inrättas på naturskyddsområden i Hagalund och på Gåsören med hjälp av finansiering från livsmiljöprogrammet HELMI.	Hotade biotoper restaureras. Vadare och insekter ökar i Hagalund och på Gåsören.
	Förnuftig digitalisering	Inskanning av byggnadstillsynens arkiv fortsätter	Byggnadstillsynens pappersarkiv digitaliseras
	Ansvarsfull ekonomi	Granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter	Projektet framskrider i enlighet med de personalresurser som finns till förfogande.

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Byggnadstillsyn						
Beviljade byggnadslov	415	320	300	300	300	300
Bruttokostnad/beviljat byggnadslov	1 440,63	2 127,28	2 664,00	2 664,00	2 812,59	2 614,06
Bruttokostnad/invånare	21,76	24,58	29,18	29,18	30,81	28,63
Åtgärdstillstånd	311	320	270	270	270	270
Anmälningar	326	250	200	200	200	200
Utförda syner	711	670	670	670	670	670
Miljövård						
Miljöstillståndsinspektioner enligt tillsynsplanen	15	10	10	10	10	10
Marktäktsinspektioner	14	10	10	10	10	10
Inspektioner enligt avfallslagen	15	30	15	15	15	15
Övriga inspektioner enligt miljöskyddslagen	56	50	50	50	50	50
Miljövårdsinspektioner, totalt	100	100	85	85	85	85
Behandlade tillstånd för miljöåtgärder	32	15	15	15	15	15
Utlåtanden	112	90	90	90	90	90
Beslut och registreringar	63	30	30	30	30	30
Utlåtanden och beslut, totalt	175	120	120	120	120	120
Behandlade anmälningar	100					
Sakkunnigtjänster*		350	350	350	350	350

*rådgivning, behandlade anmälningar och rapporter

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Byggnadstillsyn**	7,50	7,50	8,00	8,25	8,25	8,25
Miljövård*	6,25	6,05	6,25	6,50	6,50	6,50
Total	13,75	13,55	14,25	14,75	14,75	14,75

*2021 6,05: 4,80 årsverken miljöbyrån, 1 årsverke Raseborgs å, 0,25 årsverken parkavdelningen (trädfällningar).

*2022 6,25: 5 årsverken miljöbyrån, 1 årsverke Raseborgs å, 0,25 årsverken parkavdelningen (trädfällningar).

**Ändringen 2022 inom byggnadstillsynen på 0,5 årsverken beror på en justering inom avdelningen.

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas/ Miljöchef Maria Eriksson/ Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	847 483	732 070	737 150	737 150	737 150	737 150
Personalkostnader	-826 748	-902 840	-948 300	-948 320	-976 750	-1 006 050
Köp av tjänster	-301 521	-294 330	-390 660	-400 660	-418 400	-351 000
Material och varor	-11 560	-42 800	-42 800	-42 800	-44 080	-45 400
Understöd	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-53 180	-55 140	-76 250	-76 250	-78 500	-80 800
Verksamhetskostnader	-1 193 008	-1 295 110	-1 458 010	-1 468 030	-1 517 730	-1 483 250
Verksamhetsbidrag	-345 525	-563 040	-720 860	-730 880	-780 580	-746 100
Förändring BU 2023-BU 2022		63,0 %	28,0 %	1,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	12 916					
Interna kostnader	-99 544	-96 670	-126 630	-126 630	-130 400	-134 300

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallshanteringsschef Christine Perjala

Verksamhetsbeskrivning

Nylands avfallsnämnd är en samnämnd för tolv kommuner (Askola, Borgnäs, Borgå, Hangö, Högfors, Ingå, Lojo, Lovisa, Raseborg, Sibbo, Sjundeå och Vichtis). Den ansvarar för myndighetsuppgifter som berör avfallshantering i medlemskommunerna. Nämnden har ansvaret för över 228 000 invånares avfallshantering i västra och östra Nyland. Avfallsnämndens alla kostnader täcks med den grundavgift som det kommunala avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab inkasserar. För Raseborgs stad uppkommer det inga kostnader av avfallsnämndens verksamhet.

Nämnden gör upp avfallshanteringsföreskrifter, ger allmänna anvisningar som grundar sig på avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna, fastställer avfallstaxan och avgifter för hushåll samt ger utlåtanden i avfallsärenden till andra myndigheter. Avfallsnämnden sköter om avfallshanteringens myndighetsärenden som enligt avfallslagen är på kommunernas ansvar och som kommunerna har gett över till avfallsnämnden att sköta. Avfallsnämnden övervakar att dess beslut följs och avfallshantering fungerar. Verksamheten sker i ett nära samarbete med avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab samt kommunernas miljövårdsenheter.

Raseborgs stad fungerar som ansvarskommun för avfallsnämnden, verksamheten är definierad i avtalet om den gemensamma avfallsnämnden. Personalen är stationerad i både västra- och östra Nyland och består av fem tjänstemän och tre befattningar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Det viktigaste målet är att avfallshantering i Nyland fungerar på ett ändamålsenligt sätt.

Syftet med avfallslagen är att främja cirkulär ekonomi och en hållbar användning av naturresurserna, minska avfallsmängd och skadlighet, förebygga den fara och skada för hälsan och miljön som avfall och avfallshantering orsakar, säkerställa en fungerande avfallshantering och förhindra nedskräpning. Koldioxidavtrycket av avfallsbolagets verksamhet har beräknats för år 2021. Beräkningen visar att man genom en fungerande avfallshantering kan minska klimatutsläppen i betydande grad. Enligt kalkylen är nettokoldioxidavtrycket av avfallsbolagets verksamhet negativt, vilket innebär att den nytta som avfallsbolagets avfallshantering tillför miljön är större än den olägenhet som avfallshantering och avfallstransporterna orsakar. Genom sortering och separat insamling av avfall främjar man cirkulär ekonomi och en hållbar användning av naturresurser samt minskar man avfallsmängden. Avfallshanteringsmyndigheten och avfallsbolaget har beslutat att inom Nylands avfallsnämnds område i fråga om separat insamling införa mer omfattande skyldigheter än vad avfallslagstiftningen föreskriver, eftersom man vill vara föregångare i det viktiga miljö- och klimatarbetet. Avfallshanteringsmyndighetens mål och uppgift år 2023 är att följa upp och övervaka att förpliktelserna enligt avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna i fråga om separat insamling efterföljs. Bringandet av förpliktelserna i överensstämmelse med avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna kommer avsevärt att öka avfallshanteringsmyndighetens arbetsbörda, eftersom ändringarna berör många husbolag och hushåll. Avfallshanteringsmyndigheten blir tvungen att kontakta och uppmana dem som inte följer avfallslagen eller avfallshanteringsföreskrifterna. Det kommer att finnas hundratals objekt som behöver uppmanas.

Utskickandet av en förfrågan till de fastigheter för vilka avfallshanteringsmyndigheten inte har någon anteckning om tömning av avloppsvattensystem i sitt slamtransportregister kommer att vara en annan mycket viktig uppgift år 2023. Avfallslagen förpliktar avfallshanteringsmyndigheten att upprätthålla registret i fråga och därför måste man nu satsa på detta. Skickandet av förfrågningarna samt genomgången och införandet av uppgifterna i registret kräver betydande personalresurser. Uppgifter saknas för mer än 50 000 fastigheter. Nya riksomfattande Ibruktagandet av det nya riksomfattande elektroniska transportdokumentsystemet kommer att öka avfallshanteringsmyndighetens arbete. Om de uppgifter en transportör av avloppsslam har fyllt i i systemet är bristfälliga, ska avfallshanteringsmyndigheten underrätta tillsynsmyndigheten, dvs. närings-, trafik- och miljöcentralen, om detta.

Avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna förpliktar också avfallshanteringsmyndigheten att föra ett register över alla hushåll som har en kompost. I praktiken innebär detta att avfallshanteringsmyndigheten sannolikt måste kontakta tiotusentals fastighetsinnehavare som inte har gjort en lagstadgad anmälan om kompostering. Efter att ha fått

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallshanteringschef Christine Perjala

uppgifterna ska myndigheten gå igenom, behandla och registrera komposteringsuppgifterna i registret och vid behov utföra stickprovskontroller på fastigheterna.

Eftersom avfallshanteringsmyndigheten därtill sköter alla andra lagstadgade skyldigheter, måste man satsa på personalresurserna för att personalen inte ska belastas mera, då arbetsmängden ständigt ökar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024–2025

Avfallsservicen är en offentlig nödvändighetsservice. Ett av det viktigaste verksamhetsmålet för nämnden är att följa med att de i avfallslagen givna uppgifterna för nämnden uppfylls, så att avfallsservicen fungerar inom nämndens område. Enligt avfallslagen kommer avfallshanteringsmyndigheten att ha en stor roll då det gäller återanvändningen och återvinningen av återvinnbart avfall. Att följa upp och främja att de i lagen ställda kraven för materialåtervinningen kan nås, ställer stora krav på avfallshanteringsmyndigheten och kräver personalresurser.

Bindande mål 2023

Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
Värnande om naturens mångfald och miljön	Avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna uppfylls i fråga om kravet på separat insamling av invånarnas bioavfall och återvinningsbart avfall.	För att uppfylla kraven i avfallshanteringsföreskrifterna har man samarbetat med avfallsbolaget och de kommunala miljövårdsenheterna.
Värnande om naturens mångfald och miljön	Uppbyggandet av transportregistret för slamtransporter framskrider.	Arbetet med att föra in uppgifter i slamtransportregistret fortgår med de uppgifter som finns tillgängliga för avfallshanteringsmyndigheten.
Värnande om naturens mångfald och miljön	Komposteringsanmälningarna förs in i registret.	Tiden för att hantera anmälningarna och föra in dem i registret är högst en månad.

Bindande mål 2024–2025

Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
Förbättrad servicenivå	Avfallshanteringen på Nylands avfallsnämnds tolv kommuners område fungerar på ett ändamålsenligt sätt.	Avfallshanteringen sköts genom iakttagande av avfallshanteringsföreskrifterna samt övriga krav som ställs på verksamheten.

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallshanteringschef Christine Perjala

Årsverk

31.12	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Avfallshanteringschef	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Ansvarig avfallsinspektör	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Avfallshanteringskoordinator	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Avfallsinspektör	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Avfallshanteringsassistent	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Projektansvarig			1,0	2,0	2,0	2,0
Total	6,0	6,0	8,0	9,0	9,0	9,0

Driftsekonomi €

	BS 2021	BU 2022 med ändr.	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetsintäkter	478 750	601 000	668 000	668 000	688 000	708 600
Personalkostnader	-404 791	-496 840	-556 070	-556 130	-572 800	-590 000
Köp av tjänster	-11 836	-24 500	-22 500	-22 500	-23 200	-23 900
Material och varor	-50	0	0	0	0	0
Understöd	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	0	-100	-100	-100	-100	-100
Verksamhetskostnader	-416 677	-521 440	-578 670	-578 730	-596 100	-614 000
Verksamhetsbidrag	62 073	79 560	89 330	89 270	91 900	94 600

Förändring BU 2023-BU 2022

28,2 %

12,3 %

-0,1 %

Därav:

Interna intäkter

Interna kostnader

Verksamhetsbeskrivning

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare och företag i Raseborg. Inom verksamhetsområdet, som godkänts i fullmäktige, är ca 6 800 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen. Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2023

Verksamhetens strategiområden är hög funktionssäkerhet, stabil ekonomi, kunnig och motiverad personal samt god service. Målet är att hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Under år 2023 påbörjar vi förverkligandet av det långsiktiga saneringsprogrammet som färdigställt under år 2022 och utökar saneringen av gamla ledningar för att minska saneringskulden. Vi tar också itu med uppdateringen av Raseborgs Vattens verksamhetsområde. Vid Karis-Pojo reningsverk görs investeringar i solpaneler på processhallens tak. Denna investering är ett steg i att öka användningen av förnybar energi. För komplettering av avloppspumpstationer är anslag reserverat främst för utbyggnad av fjärrövervakning av pumpstationer samt planering av Skutvägens pumpstations sanering. Saneringen av Björknäs vattentäkt har planerats under år 2022 och under år 2023 skall saneringsarbetet påbörjas. För personalens del lägger vi tyngd på att utveckla arbetsprocesser och utbildning. Vår kundservice förbättrar vi genom att vidareutveckla våra nätsidor och våra digitala tjänster.

- Medborgardialog med kommuninvånarna inom ramen för all verksamhet
- Personalens arbetshälsa i fokus
- Befrämja ett gott arbetsgivarlykte

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2024-2025

Målen under åren 2024-2025 är att fortsättningsvis hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Detta försöker vi nå genom att satsa på verksamhetens strategiområden: hög funktionssäkerhet, stabil ekonomi, kunnig och välmående personal samt god service. Under år 2024 blir uppdateringen av Raseborgs Vattens verksamhetsområde färdigställt. Därtill utreder vi olika möjligheter till minskning av elförbrukning. Vi jobbar aktivt för att få ner läckmängden genom att följa det långsiktiga saneringsprogrammet och utöka saneringen av ledningsnätet. Saneringen av Pojo vattentorn verkställs också under åren 2024 -2025. Personalens kunskaper och motivation upprätthåller vi genom skolning och en aktiv personalpolitik. Utvecklingen av våra digitala tjänster fortsätter.

- Personalens arbetshälsa i fokus
- Befrämja ett gott arbetsgivarlykte

Bindande mål 2023

	Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik, God vattenkvalitet	Hög funktionssäkerhet Vattenanskaffning, vattendistribution och avledande av avlopp, avloppsvattenhantering	Vattenkvaliteten övervakas enligt av myndigheterna godkänt program Uppdateringen av Raseborgs Vattens verksamhetsområde påbörjat Karis-Pojo reningsverks tak försett med solpaneler Sanering av Björknäs vattentäkt påbörjad
	Ansvarsfull ekonomi	Stabil ekonomi	Effektiv budgetuppföljning Förbättrad riskhantering, åtgärder enligt WSP och SSP
	Välmående personal, Kunskapsbaserad ledning	Kunnig och motiverad personal	Deltagande i relevant utbildning. Arbetsprocesser fastställs skriftligt

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Klara Eklund

DRIFTSHUSHÅLLNING

Förnuftig digitalisering, Förbättrad servicenivå	God service	Utveckling av digitala tjänster (digital anslutningsavtalsblankett) Fortsatt utveckling av våra internetsidor Uppföljning av oplanerade avbrott i vattendistributionen
---	-------------	--

Bindande mål 2024-2025

Strategiska målsättningar	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
Ansvarsfull investerings- och ägarpolitik, God vattenkvalitet	Hög funktionssäkerhet Vattenanskaffning, vattendistribution och avledande av avlopp, avloppsvattenhantering	Vattenkvaliteten övervakas enligt av myndigheterna godkänt program Uppdateringen av Raseborgs Vattens verksamhetsområde slutförd och området fastställt. Sanering av Pojo vattentorn gjord Utökad sanering av befintliga ledningar enligt fastställt saneringsprogram
Ansvarsfull ekonomi	Stabil ekonomi	Effektiv budgetuppföljning. Minskning av elförbrukning. Minskning av läckmängd.
Välmående personal, Kunskapsbaserad ledning	Kunnig och motiverad personal	Deltagande i relevant utbildning. Arbetsprocesser fastställs skriftligt
Förnuftig digitalisering, Förbättrad servicenivå	God service	Utveckling av digitala tjänster Uppföljning av oplanerade avbrott i vattendistributionen Genomförande av en kundenkät

Övriga nyckeltal

	BS 2021	BU 2022	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Prestationer						
Antal anslutningar st	6 796	6 805	6 815	6 815	6 820	6 815
Såld vattenmängd m ³	1 370 635	1 300 000	1 350 000	1 350 000	1 350 000	1 350 000
Såld avloppsvattenmängd m ³	1 283 305	1 230 000	1 270 000	1 270 000	1 270 000	1 270 000
Vattenledning km	403	405	406	406	407	408
Avloppsledning km	425	427	428	428	429	430
Dagvattenledning km	148		151	151	152	153
Vattentäcker st	12	12	12	12	12	12
Avloppspumpstationer st	146	146	147	147	147	147
Avloppsreningsverk st	3	3	3	3	3	3
Bindande mätetal						
Utgifter €/m ³ vatten	2,39	2,66	2,67	2,67	2,69	2,66
Intäkter €/m ³ vatten	4,56	4,92	4,86	4,86	4,87	4,88

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Klara Eklund

DRIFTSHUSHÅLLNING

Årsverk

ÅRSVERKEN 31.12	2021	2022	2023	2023	2024	2025
Årsverken	21,0	20,0	20,0	21,0	21,0	21,0
Årsverken totalt	21,0	20,0	20,0	21,0	21,0	21,0

Driftsekonomi €

SAMMANDRAG €	BS 2021	BU 2022	Förslag 2023	BU 2023	Ekonomiplan	
					2024	2025
Intäkter						
Försäljningsintäkter	6 149 532	6 310 100	6 468 000	6 468 000	6 480 000	6 500 000
Övriga intäkter	105 455	89 400	97 100	97 100	95 000	95 000
Intäkter totalt	6 254 987	6 399 500	6 565 100	6 565 100	6 575 000	6 595 000
Förändring (BU 2023 vs BU 2022)		2,3 %	2,6 %	0,0 %		
Kostnader						
Material, förnödenheter och varor	-792 987	-828 100	-867 100	-867 100	-870 000	-850 000
Köp av tjänster	-1 197 448	-1 251 730	-1 302 350	-1 302 350	-1 300 000	-1 250 000
Löner och arvoden	-968 716	-1 005 000	-1 069 200	-1 069 200	-1 080 000	-1 100 000
Lönebikostnader	-231 376	-248 170	-256 800	-256 730	-260 000	-260 000
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 452 961	-1 612 500	-1 653 500	-1 653 500	-1 710 000	-1 770 000
Övriga rörelsekostnader	-84 856	-122 500	-122 250	-122 250	-130 000	-133 000
Kostnader totalt	-4 728 343	-5 068 000	-5 271 200	-5 271 130	-5 350 000	-5 363 000
Förändring (BU 2023 vs BU 2022)		7,2 %	4,0 %	0,0 %		
Rörelseöverskott	1 526 644	1 331 500	1 293 900	1 293 970	1 225 000	1 232 000
Ränteintäkter						
Övriga finansiella intäkter	3 206	3 500	3 500	3 500	3 000	3 000
Till kommunen betalda räntekostnader	-10 529					
Till övriga betalda räntekostnader	-45 013	-5 000	-74 000	-74 000	-70 000	-55 000
Ersättning för grundkapital	-949 000	-599 000		-599 000	-599 000	-599 000
Övriga finansiella intäkter	-321					
Över-/underskott före extraord.poster	524 986	731 000	1 223 400	624 470	559 000	581 000
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader						
Räkenskapsperiodens överskott	524 986	731 000	1 223 400	624 470	559 000	581 000
Förändring (BU 2023 vs BU 2022)		39,2 %	67,4 %	-49,0 %		

INVESTERINGAR 2023-2025	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2023		Plan 2024		Plan 2025		Budget - Plan 2023 - 2025
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Mark- och vattenområden, fastigheter								
Utgifter / Inköp av markområden		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 500 000
Inkomster / Balansvärde för sålda markområden och byggnader		770 000	770 000	250 000	250 000	250 000	250 000	1 270 000
<small>Summan för 2023 innehåller balansvärdena för hyreshusen som överförs till Fab Karis hyresbostäder</small>								
Netto		270 000	270 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-230 000
Byggnader								
Katarinaskolan								
<small>Projektplanen är godkänd i stads 13.6.2022 § 265, kostnadsuppskattningen för saneringen i projektplanen är uppskattat till 12,8 miljoner euro. Anslaget används till fortsatt planering och inledning av byggarbeten under våren 2023 (efter vårterminen). Den nuvarande gymnastiksalen rivs om möjligt i samband med saneringen. En ny gymnastiksal byggs som är tillräckligt stor för utövande av olika bollsporter och andra idrottsaktiviteter. Hallen bör ha ett innermått om minst 23x43 m. Projektkostnaden preciseras under den fortsatta planeringen.</small>								
Utgifter	-13 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-6 800 000	-6 800 000	-2 000 000	-2 000 000	-12 800 000
Slutarkiv								
<small>Stadens arkiv finns utspridda i flera olika fastigheter runtom i staden. I och med att förvaltningsverksamheten är koncentrerad till Ekåsen är det motiverat att koncentrera arkivet till Ekåsens område. En lämplig fastighet för ändamålet är enligt utredning stadshusets källarvåning, alternativt ett nybygge. Utredningen har visat att J-huset (Kosthålli) inte är lämpligt för ett slutarkiv. Saneringen föreslås verkställas 2024-2025 i enlighet med utredningen och fastslagen kostnadsberäkning.</small>								
Utgifter	-1 550 000			-750 000	-750 000	-750 000	-750 000	-1 500 000
Serviceutredningen, skede 2 - Serviceutredningen i Pojo/Fiskars området och skolnätet gällande Västerby och Österby								
<small>Staden utreder servicebehovet i Pojo – Fiskarsområdet. För utredningsarbetet reserveras 200 000 euro för 2023. I enlighet med Bildningsnämndens utlåtande 27.9.2022 § 111 reserveras för år 2023 ett planeringsanslag om 50 000 euro för skolnätet gällande Västerby och Österby. En utredning som omfattar både behovet av ett nytt daghem och en tillbyggnad/sanering av Österby skola görs. Fortsatta åtgärder och slutliga kostnader preciseras i samband med att serviceutredningen uppdateras.</small>								
Utgifter		-250 000	-250 000					-250 000
Serviceutredningen, skede 3								
<small>Uppdatering av serviceutredningen i Tenala-området, åtgärderna preciseras i uppdateringen av serviceutredningen 2022-2023. Prioritering av serviceutredningen enligt separat beslut. Bolagisering av de sk sote-fastigheterna under perioden 2023-2025 (övergångsperioden för överlåtande av fastigheter till välfärdsområdet). Kommande skolsaneringar beaktas vid uppdateringen av serviceutredningen. Utredning över behovet av hyresbostäder för t.ex. specialgrupper påbörjas 2023 som en del av serviceutredningen. Fortsatta åtgärder och slutliga kostnader preciseras i samband med att serviceutredningen uppdateras.</small>								
Utgifter				-350 000	-350 000			-350 000
Tenala brandstation								
<small>Utbyggnadskostnaden uppskattas till 1,81 miljoner euro, uppdaterade budgeten behandlades i stads 13.6.2022 § 240. Byggandet sker under 2022-2023. Planeringen är gjord 2021-2022, utförandet sker i nära samarbete med Västra Nylands räddningsverk. Byggstart är i augusti 2022, brandskyddsfonden beviljade ett stöd 210 000 euro för projektet, utbetalningen sker 2023.</small>								
Utgifter	-1 810 000	-960 000	-960 000					-960 000

INVESTERINGAR 2023-2025	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2023		Plan 2024		Plan 2025		Budget - Plan 2023 - 2025
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Nytt daghem i Karis I enlighet med Bildningsnämndens utlåtande 5.10.2021 § 142 föreslås ett planeringsanslag för byggande av ett nytt daghem i Karis åren 2022-2023. Behovet av dagvårdsplatser i Karisområdet är stort och en del av daghemsbyggnaderna börjar vara i slutet av sin livslängd. Nya daghemmet behandlas som en del av servicenätsuppdateringen 2022-2023. Under 2023 uppgörs en projektplan för daghemmet. Bildningsnämnden har den 27.9.2022 § 111 föreslagit att det intas ett investeringsanslag för ett nytt daghem i Karis för fortsatt planering och inledandet av byggandet. Fortsatta åtgärder och slutliga kostnader preciseras i samband med att servicenätsutredningen uppdateras.								
Utgifter		-250 000	-250 000					-250 000
Simhallen I enlighet med Kultur- och fritidsnämndens förslag påbörjades simhallens konditionskartläggning 2019. Under 2021 gjordes en konditionsgranskning av simbassängernas betongkonstruktioner. Baserat på resultaten i konditionsgranskningen föreslås ett anslag på 0,8 miljoner under 2024. Anslaget omfattar endast teknisk sanering av simbassängerna. Projektplanen uppgörs under hösten 2022 för att beaktas i budgetberedningen för period 2024-2026.								
Utgifter	-850 000			-800 000	-800 000			-800 000
Seminarie skolan Förberedelserna för saneringen av Seminarie skolan inleds 2025. Fortsatta åtgärder och slutliga kostnader preciseras i samband med att servicenätsutredningen uppdateras.								
Utgifter	-7 200 000					-200 000	-200 000	-200 000
Kosthållsutredning Stadsstyrelsen beslutade den 20.8.2018 § 315 att befintliga tillverknings- samt utdelningskök i Ekenäsområdet saneras och förnyas inom kommande 10 års period. Sanering och förnyande av befintliga tillverkningskök är beräknat att förverkligas enligt följande tidtabell; Österby skola och Österbo daghem 2019. Därefter Ekenäs högstadieskola 2022-2023, Höjdens skola 2025 (planering 2024) och Seminarie skolan 2026 (planering 2025). Dessutom bör utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken så, att utdelningslogistiken är beaktad i dimensioneringen av de förnyade tillverkningsköken. För 2023 reserveras ett anslag som omfattar färdigställandet av saneringen av tillverkningsköket i Ekenäs högstadium (stds 9.5.2022 § 161).								
Utgifter	-4 700 000	-600 000	-600 000	-60 000	-60 000	-700 000	-700 000	-1 360 000
Energieffektiviseringsåtgärder Valet av energieffektiviseringsåtgärder görs med separat beslut av tekniska nämnden. Åtgärderna är en del av stadens energieffektiviseringsprogram, som behandlas i stadens sk Hinkuarbetsgrupp. Hinku-gruppen har prioriterat anslaget och föreslår att anslaget disponeras bland följande projekt: Installation av solpaneler på Höjdens skola inom ramen för givet anslag.								
Utgifter		-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-600 000
Grundrenoveringar För reparationer i olika byggnader reserveras årligen ett reparationsanslag som fördelas med separat beslut av tekniska nämnden. Enskilda projekt över 200 000 euro godkänns av stadsstyrelsen. Större grundförbättringar som planeras för år 2023 stöder sig på servicenätsutredningen, på stadens fastighetsstrategi samt på konstruktions- och behovsutredningar. Tekniska nämnden disponerar anslagen genom separat behandling av ett flerårigt arbetsprogram. Arbetsprogrammet uppdateras regelbundet för att motsvara renoveringsbehovet inom ramen för anslaget.								
Utgifter		-1 200 000	-1 200 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 200 000	-1 200 000	-3 900 000
Byggnader totalt		-7 460 000	-7 460 000	-10 460 000	-10 460 000	-5 050 000	-5 050 000	-22 970 000

INVESTERINGAR 2023-2025	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2023		Plan 2024		Plan 2025		Budget - Plan 2023 - 2025
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Infrastruktur								
Parkanläggningar och lekplatser								
Anslaget omfattar sanering och förnyandet av konstruktioner för allmänna områden. För parkanläggningar och lekplatser finns upptaget ett anslag på 0,25 miljoner euro. Anslaget omfattar som största enskilda projekt en ny WC-byggnad till Stallörsparken samt bl.a. grundförbättring av simstranden Hummeldal i Ekenäs. Därtill förnyas punktbelysningar, blomkrukor, bänkar och övrigt lek- och parkredskap. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden. Anslag för en ny WC-byggnad till Karis resecenter reserveras i investeringsplanen 2024.								
Utgifter		-250 000	-250 000	-100 000	-220 000	-100 000	-100 000	-570 000
Fritidsanläggningar								
Anslaget omfattar idrotts-, samt fritids- och motionsanläggningar. Aktuella projekt för 2023 är förnyande av rinken i Svartå, förbättring av Pojo kyrkoby motionsbana och förnyande av Karis konstgräsplan (del 1, belysning och dränering). Del 2, själva konstgräsmattan, förnyas år 2024. Uppgörandet av en helhetsplan för Västerby friluftsområde inleddes 2023. Pojo skateparkprojekt och Västerby rullskidningsbana färdigställdes under 2023. Stadsstyrelsen beslutade den 3.10.2022 § 370 att anslag reserveras för byggande av en handikappvänlig ramp vid Simmis i investeringsbudgeten för år 2024. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden efter att ärendet behandlats i kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidsnämnden har gett sitt utlåtande om investeringarna för 2023-2025 den 31.3.2022 § 33.								
Utgifter		-250 000	-350 000	-250 000	-400 000	-200 000	-200 000	-950 000
Konstgräsplan i Västerby/Österby								
Anläggande av en konstgräsplan till Västerby/Österby föreslås år 2024-2025. Kultur- och fritidsnämnden bereder ärendet. Ansökan om stöd behandlas under beredningskedet.								
Utgifter	-700 000			-450 000	-450 000	-250 000	-250 000	-700 000
Småbåtshamnar								
Anslaget för 2023 omfattar förnyandet av bryggan närmast campingen i Ormnäs samt smärre förbättringar i befintlig hamninfrastruktur. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-450 000
Södra viken, muddring och kajer								
Regionförvaltningsverket har med beslut 18.3.2019 100/2019 beviljat lov för istandsättning och muddring av Södra viken. Istandsättning av kajkanterna och muddringsarbete ska påbörjas hösten 2022 och vara färdigt senast under 2025, annars förfaller lovet. Muddring samt förbättring av befintliga kajkanter föreslås som ett treårigt projekt. År 2022 förstärkning av kajkanter, år 2023 förstärkning av kajkanter och muddring och år 2024 fortsatt förstärkning av kajkanter och muddring. Stadsstyrelsen har behandlat helhetsbudgeten på sitt möte den 15.8.2022 § 284. Miljölov för deponering av muddermassor är beviljat.								
Utgifter	-4 500 000	-2 500 000	-2 500 000	-1 000 000	-1 000 000			-3 500 000
Stallörsparken, förverkligande av helhetsplan								
För förverkligande av Stallörsparkens helhetsplan planeras ett separat investeringsanslag för åren 2024-2026. I anslaget föreslås bl.a. ingå en förbättring av gästhamnen, t.ex. anskaffande av nya bryggor. För gästhamnens planering reserveras i det här skedet ett planeringsanslag på 20 000 euro i driftsbudgeten. Investeringsanslagets omfattning klarnar när detaljplanen och utvecklingsplanerna för området har godkänts.								
Utgifter								

INVESTERINGAR 2023-2025	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2023		Plan 2024		Plan 2025		Budget - Plan 2023 - 2025
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Svartån, fiskvägar								
Stadsstyrelsen har den 13.9.2021 § 348 beslutat att Raseborgs stad förbinder sig att under åren 2022–2025 (period 1) och 2026-2029 (period 2) via vattendragsvisionen för Svartån finansiera byggandet av fiskvägar med 170 000 euro/år (period 1) och 120 000 euro/år (period 2). Finansiering beviljas på villkor att de övriga betydande kommunerna i regionen för sin del förbinder sig att finansiera helheten på det sätt som föreslås och att ett separat avtal om finansieringen ingås mellan kommunerna. Användningen av investeringsanslaget kan inledas när vattentillstånd för fiskvägarna har beviljats.								
Utgifter	-2 670 000	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000	-510 000
Trafikleder, grundförbättringar och nybyggnad								
Anslaget används för grundförbättringar, nybyggnation och asfalteringar. Tonvikten ligger på att minska saneringsskulden. Ett skilt arbetsprogram för fördelning av anslaget uppgörs och separat beslut om fördelningen fattas av tekniska nämnden. Av anslagen för grundförbättringar avsätts 100 000 euro till trottoarer.								
Utgifter		-1 700 000	-1 800 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000	-5 200 000
Landsbro bro								
Landsbro bro i Karis är i behov av grundlig sanering under inkommande åren. Under verksamhetsår 2021 utfördes en konditionsgranskning av bron och ett anslag på 1,1 miljoner euro för sanering föreslås till 2023.								
Utgifter	-1 150 000	-1 100 000	-1 100 000					-1 100 000
Nya bostads- och industriområden								
Utbyggande av bostads- och industriområden enligt behov och efterfrågan på tomter. För utbyggnad av bostads- och industriområden reserveras ett anslag på 0,3 miljoner euro. Aktuella projekt är t.ex. industriområdena i Horsbäck och Bäljars. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-300 000	-300 000	-400 000	-400 000	-300 000	-300 000	-1 000 000
Markanvändningsavtal								
Projekt där staden ingått markanvändningsavtal. Aktuella projekt för 2023 är Fiskars. Dessutom reserveras ett anslag för förbättring av landsväg 104 som ett samprojekt med NTM-centralen och Fiskars-bolaget. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-150 000	-150 000			-350 000	-350 000	-500 000
Projekt								
För 2023 föreslås ett anslag som omfattar en fortsättning av åtgärder i Pojo centrum, trafiksäkerhetsåtgärder samt en fortsättning på arbetena med friluftsleden Knipnäs-Estholmen. På grund av att arbetena med friluftsleden inte kan förverkligas som planerat under 2022, höjs anslaget för 2023. Trafiksäkerhetsåtgärderna innebär förbättringar av trafikmiljön enligt målsättningarna i trafiksäkerhetsplanen enligt nämndens prioritering. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-350 000	-350 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-850 000
Trafikledsarrangemang RV 25								
Eventuella förbättringsåtgärder på vägnätet rv 25, som kräver separat finansiering från staden, behandlas med separata beslut. NTM-centralens investeringsplan för åren 2023-2026 omfattar Leksvalls gång- och cykelled samt underfart. För planering av projektet reserveras ett anslag på 100 000 euro.								
Utgifter		-100 000	-100 000			-800 000	-800 000	-900 000
Infrastruktur totalt		-7 020 000	-7 220 000	-4 470 000	-4 740 000	-4 270 000	-4 270 000	-16 230 000

INVESTERINGAR 2023-2025	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2023		Plan 2024		Plan 2025		Budget - Plan 2023 - 2025
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Övriga investeringar								
Numerisk baskarta Baskarta för planläggning och markdisponering.								
Utgifter		-60 000	-60 000			-60 000	-60 000	-120 000
Serviceutredningen, skede 2 - Äldreboende i Ekenäs Stadsstyrelsen beslutade den 3.10.2022 § 366 att avbryta upphandlingen på grund av att anbudet överskrider budgeterade anslag. Stadsstyrelsen konstaterade vidare att avsikten fortsättningsvis är att skapa resurserat boende för den äldre befolkningen i Ekenäsområdet. Stadsstyrelsen beslöt att återkomma till frågan inom 2023, i samarbete med välfärdssamrådet, tredje sektorn eller andra aktörer. Raseborgs stad bör fortsätta förhandla med Västra Nylands välfärdssamråde om hur organisera behovet av dygnet runt resurserat boende för äldre inom Raseborg på ett sätt som tar i beaktande språkfrågor, Raseborgs stora yta och nuvarande fastighetssituation.								
Utgifter		0	0	0	0	0	0	0
Placeringar								
Aktier och andelar Enligt fullmäktiges beslut 6.6.2022 § 60 överförs Svartå Pensionärsbostäder, Fiskars pensionärshus, Österby Pensionärsbostäder och radhuset i Kila som apportegendom till hyresbostadsbolaget Fab Karis hyresbostäder.								
Utgifter		-690 000	-690 000					-690 000
Bruttoinvesteringar		-15 730 000	-15 930 000	-15 430 000	-15 700 000	-9 880 000	-9 880 000	-41 510 000
Inkomster		770 000	770 000	250 000	250 000	250 000	250 000	1 270 000
Nettoinvesteringar		-14 960 000	-15 160 000	-15 180 000	-15 450 000	-9 630 000	-9 630 000	-40 240 000

INVESTERINGAR 2023-2025	Projektets uppskattade totalkostnad	Budget 2023		Plan 2024		Plan 2025		Budget - Plan 2023 - 2025
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
AFFÄRSVERK: Raseborgs Vatten								
Komplettering av vattentäkter								
Utgifter		-280 000	-280 000	-100 000	-100 000	-80 000	-80 000	-460 000
Utbyggnad av ledningsnät i bostads- och industriområden								
Utgifter		-130 000	-130 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-430 000
Sanering av ledningsnät, ytbyggnad av ytvattenledning								
Utgifter		-1 200 000	-1 200 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 800 000	-1 800 000	-4 500 000
Komplettering av avloppspumpstationer								
Utgifter		-35 000	-35 000	-110 000	-110 000	-40 000	-40 000	-185 000
Komplettering av reningsverk								
Utgifter		-120 000	-120 000	-40 000	-40 000	-250 000	-250 000	-410 000
Raseborgs Vatten								
Utgifter		-1 765 000	-1 765 000	-1 900 000	-1 900 000	-2 320 000	-2 320 000	-5 985 000
Inkomster		0	0	0	0	0	0	0
Netto		-1 765 000	-1 765 000	-1 900 000	-1 900 000	-2 320 000	-2 320 000	-5 985 000
Bruttoinvesteringar inkl affärsverken		-17 495 000	-17 695 000	-17 330 000	-17 600 000	-12 200 000	-12 200 000	-47 495 000
Inkomster inkl affärsverken		770 000	770 000	250 000	250 000	250 000	250 000	1 270 000
Nettoinvesteringar inkl affärsverken		-16 725 000	-16 925 000	-17 080 000	-17 350 000	-11 950 000	-11 950 000	-46 225 000

INVESTERINGSPROGRAM	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Investeringsprogram per år	15,16	15,45	9,63	9,97	11,03	14,97	13,13	8,25	6,21	7,25

BYGGNADER

Investeringar i byggnader

Katarinaskolan	OO	OO	OO							
Slutarkiv		OO	OO							
Servicenätsstrukturen i Pojo/Fiskars området och skolnätet gällande Västerby och Österby	O	OO	OO							
Servicenätsutredningen, skede 3		OO								
Tenala brandstation	OO									
Nytt daghem i Karis	O	OO	OO							
Simhallen		OO								
Simmis (utveckling av Stallörsparken)		O	OO	OO						
Seminarieskolan			O	OO	OO					
Hysesbostäder för specialgrupper i Ekenäs				O	OO	OO				
Karjaan Yhteiskoulu, B-byggnaden				O	O	OO	OO			
Ekenäs högstadieskola					O	OO	OO			
Idrottspaviljongen vid centrumplanen i Ekenäs							O	OO		
Villa Haga								O	OO	
Mariahemmet									O	OO
Kosthållsutredning	OO	O	OO	OO						
Energieffektiveringsåtgärder	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Grundrenoveringar	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
BYGGNADER totalt	7,46	10,46	5,05	6,00	7,10	11,00	9,20	4,40	2,40	3,40

INFRA

Investeringar i infrastruktur

Parkanläggningar och lekplatser	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Fritidsanläggningar	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Konstgräsplan i Västerby/Österby		OO	OO							
Småbåtshamnar	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Södra viken, muddring och kajer	OO	OO								
Stallörsparken, förverkligande av helhetsplan		OO	OO	OO						
Svartån, fiskevägar	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO			
Trafikleder, grundförbättringar och nybyggnad	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Landsbro bro	OO									
Nya bostads- och industriområden	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Markanvändningsavtal	OO		OO							
Projekt	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Trafikledsarrangemang RV 25	O		OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
INFRA totalt	7,22	4,74	4,27	3,72	3,62	3,72	3,62	3,60	3,50	3,60

ÖVRIGT

Övriga investeringar

Markköp	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Fastighetsförsäljning	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Numerisk baskarta	OO		OO		OO		OO		OO	
Äldreboende i Ekenäs	O									
Aktier i Fab Karis hyresbostäder	OO									
Övrigt totalt	0,48	0,25	0,31	0,25	0,31	0,25	0,31	0,25	0,31	0,25

O = Planering

OO = Förverkligande

EXTERN Resultaträkningsdel

RESULTATRÄKNING	Bokslut	BU 2022	Prognos	Förslag	Budget	Plan	Plan
Inkl. aff.verket Raseborgs vatten	2021	Inkl budget ändr.	30.09.2022	BU 2023	2023	2024	2025
Verksamhetens inkomster							
Försäljningsinkomster	10 554 066	10 541 960		10 191 590	10 191 590	10 252 210	10 322 550
Avgiftsinkomster	9 571 754	9 318 020		2 978 440	2 828 440	2 800 750	2 833 190
Understöd och bidrag	7 085 738	2 924 440		3 042 300	3 102 300	3 144 730	3 188 440
Övriga verksamhetsinkomster	8 019 874	6 586 280		7 553 560	7 501 810	7 499 430	7 674 260
Verksamhetens inkomster	35 231 432	29 370 700	32 299 670	23 765 890	23 624 140	23 697 120	24 018 440
Tillverkning för eget bruk	403 374	435 500	343 000	444 500	444 500	456 300	456 300
Verksamhetens utgifter							
Personalutgifter	-89 558 984	-95 016 410		-58 910 560	-59 380 440	-60 845 510	-62 589 420
Köp av tjänster	-92 993 733	-96 238 190		-19 549 040	-19 797 270	-19 606 520	-20 023 810
Material, förnödenheter och varor	-11 773 143	-11 949 140		-9 135 920	-9 149 740	-9 462 690	-9 699 480
Understöd	-8 931 351	-9 486 490		-5 909 320	-5 964 320	-6 134 030	-6 309 990
Övriga verksamhetsutgifter	-5 581 635	-6 112 270		-4 993 310	-5 261 310	-5 451 700	-5 552 130
Verksamhetens utgifter	-208 838 845	-218 802 500	-219 698 670	-98 498 150	-99 553 080	-101 500 450	-104 174 830
VERKSAMHETS BIDRAG	-173 204 040	-188 996 300	-187 056 000	-74 287 760	-75 484 440	-77 347 030	-79 700 090
Skatteinkomster	121 432 000	125 663 000	125 663 000	70 256 000	70 256 000	68 626 000	69 593 000
Kommunalskatt	104 080 646	107 963 000	107 963 000	54 249 000	54 249 000	53 013 000	53 879 000
Fastighetsskatt	11 547 570	11 900 000	11 900 000	11 821 000	11 821 000	11 794 000	11 752 000
Samfundsskatt	5 803 784	5 800 000	5 800 000	4 186 000	4 186 000	3 819 000	3 962 000
Statsandelar	64 582 653	71 570 500	71 572 000	16 989 700	16 989 700	18 688 000	19 675 000
Finansiella inkomster och utgifter							
Ränteinkomster, externa	1 609 173	1 531 000	1 531 000	1 530 900	1 530 900	1 535 100	1 530 930
Ränteinkomster, interna	10 529	0	0	0	0	0	0
Övriga finansiella inkomster	2 083 893	1 045 500	1 070 000	687 500	687 500	687 000	687 000
Ränteutgifter, externa	-528 557	-627 000	-623 000	-823 200	-823 200	-900 500	-1 359 000
Ränteutgifter, interna	-10 529	0	0	0	0	0	0
Övriga finansiella utgifter	-4 531	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Ersättningar för grundkapital	-949 000	-599 000	-599 000	0	-599 000	-599 000	-599 000
ÅRS BIDRAG	15 021 590	9 585 700	11 556 000	14 351 140	12 555 460	10 687 570	9 825 840
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-7 045 164	-7 277 500	-7 864 000	-7 993 500	-7 993 500	-8 050 000	-8 110 000
Nedskrivningar	-349 874	-639 530	0	0	0	0	0
Extraordinära poster							
RÅKENSKAPSPER. RESULTAT	7 626 552	1 668 670	3 692 000	6 357 640	4 561 960	2 637 570	1 715 840
Ökningar/minskningar av reserveringar							
RÅKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	7 626 552	1 668 670	3 692 000	6 357 640	4 561 960	2 637 570	1 715 840
NYCKELTAL							
Verksamhetsink./-utgifter, %	-16,9	-13,4	-14,7	-24,1	-23,7	-23,3	-23,1
Skatteinkomster, euro/invånare	4 419	4 553	4 588	2 559	2 559	2 495	2 526
Statsandelar, euro/invånare	2 350	2 593	2 613	619	619	680	714
Årsbidrag, euro/invånare	547	347	422	523	457	389	357
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	203,1	121,1	146,9	179,5	157,1	132,8	121,2
Ackumulerat över-/underskott, 1 000€	6 413	8 082	10 105	16 463	14 667	17 305	19 020
Antal invånare vid årets slut	27 481	27 600	27 389	27 450	27 450	27 500	27 550

Kommunens och affärsverkets resultaträkning

	Budget 2023		Eliminering		Kommunens resultat- räkningsdel inkl. affärsverk
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	
Verksamhetens inkomster	44 293 900	6 565 100			50 859 000
Verksamhetens utgifter	-122 725 810	-3 617 630			-126 343 440
Verksamhetsbidrag	-78 431 910	2 947 470	0	0	-75 484 440
Skatteinkomster	70 256 000				70 256 000
Statsandelar	16 989 700				16 989 700
Finansiella inkomster och utgifter					
Ränteinkomster	1 530 900		0		1 530 900
Övriga finansiella inkomster	684 000	3 500	-599 000		88 500
Ränteutgifter	-749 200	-74 000		0	-823 200
Övriga finansiella utgifter	-2 000				-2 000
Ersättningar för grundkapital		-599 000		599 000	0
Årsbidrag	10 277 490	2 277 970	-599 000	599 000	12 555 460
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-6 340 000	-1 653 500			-7 993 500
Nedskrivningar		0			0
Extraordinära poster					
Räkenskapsperiodens resultat	3 937 490	624 470	-599 000	599 000	4 561 960

Affärsverkets inverkan på finansieringen av kommunens verksamhet

	Budget 2023		Eliminering		Kommunens resultat- räkningsdel inkl. affärsverk
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	
Internt tillförda medel					
Årsbidrag	10 277 490	2 277 970			12 555 460
Extraordinära poster					0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-670 000				-670 000
Kassaflödet för investeringarnas del					
Investeringsutgifter	-15 930 000	-1 765 000			-17 695 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter					0
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	1 440 000				1 440 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-4 882 510	512 970	0	0	-4 369 540
Kassaflödet för finansieringens del					
Förändringar i utlåningen					
Ökning av utlåningen	-25 000 000				-25 000 000
Minskning av utlåningen	25 000 000				25 000 000
Förändringar i lånebeståndet					
Ökningar av långfristiga lån	19 700 000	0			19 700 000
Minskningar av långfristiga lån	-15 999 240	-763 260			-16 762 500
Förändringar av kortfristiga lån		0			0
Förändringar i eget kapital					
Inverkan på likviditeten	-1 181 750	-250 290	0	0	-1 432 040

BUDGET 2023
Extern

	Bokslut 2021	BU 2022 med ändr.	Enh. förslag 2023	Budget 2023	Förändr.% Bu 22-23	Förändr.% Bs21 Bu 23
Revision						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-48 296	-59 920	-60 270	-60 290	0,6	24,8
Netto	-48 296	-59 920	-60 270	-60 290	0,6	24,8
Stadskansliet						
Intäkter	160 539	110 000	89 000	89 000	-19,1	-44,6
Kostnader	-5 514 931	-6 240 410	-5 854 430	-5 874 370	-5,9	6,5
Netto	-5 354 392	-6 130 410	-5 765 430	-5 785 370	-5,6	8,0
Ekonomi						
Intäkter	117 186	64 000	56 000	56 000	-12,5	-52,2
Kostnader	-1 238 663	-1 213 560	-924 820	-924 780	-23,8	-25,3
Netto	-1 121 477	-1 149 560	-868 820	-868 780	-24,4	-22,5
Personal						
Intäkter	654 562	685 000	480 000	480 000	-29,9	-26,7
Kostnader	-3 035 206	-3 076 820	-2 524 100	-2 538 970	-17,5	-16,3
Netto	-2 380 644	-2 391 820	-2 044 100	-2 058 970	-13,9	-13,5
Stadsutveckling						
Intäkter	228 332	101 200	35 250	35 250	-65,2	-84,6
Kostnader	-1 620 433	-1 387 010	-1 523 700	-1 523 750	9,9	-6,0
Netto	-1 392 101	-1 285 810	-1 488 450	-1 488 500	15,8	6,9
Kollektivtrafik						
Intäkter	211 085	85 000	200 000	200 000	135,3	-5,3
Kostnader	-647 314	-520 600	-836 690	-836 680	60,7	29,3
Netto	-436 228	-435 600	-636 690	-636 680	46,2	46,0
Sysselsättnings- och invandrarjänster						
Intäkter		841 930	608 340	608 340	-27,7	
Kostnader		-4 947 620	-4 436 470	-4 436 520	-10,3	
Netto	0	-4 105 690	-3 828 130	-3 828 180	-6,8	
KONCERNTJÄNSTER TOTALT						
Intäkter	1 371 704	1 887 130	1 468 590	1 468 590	-22,2	7,1
Kostnader	-12 104 843	-17 445 940	-16 160 480	-16 195 360	-7,2	33,8
Netto	-10 733 139	-15 558 810	-14 691 890	-14 726 770	-5,3	37,2
SOCIAL- O. HÅLSOV. TOTALT						
Intäkter	14 632 022	9 644 180				
Kostnader	-118 075 396	-116 566 510				
Netto	-103 443 374	-106 922 330				
Övrig utbildning, (Bildning)						
Intäkter	1 251 139	1 312 820	1 512 130	1 512 130	15,2	20,9
Kostnader	-7 929 102	-7 854 360	-7 563 750	-7 534 690	-4,1	-5,0
Netto	-6 677 963	-6 541 540	-6 051 620	-6 022 560	-7,9	-9,8
Småbarnspedagogik						
Intäkter	1 847 737	1 590 790	1 922 290	1 772 290	11,4	-4,1
Kostnader	-13 490 640	-14 159 650	-14 864 490	-15 097 820	6,6	11,9
Netto	-11 642 903	-12 568 860	-12 942 200	-13 325 530	6,0	14,5
Utbildning						
Intäkter	787 289	584 120	584 120	584 120	0,0	-25,8
Kostnader	-18 169 536	-18 832 940	-19 672 190	-19 671 600	4,5	8,3
Netto	-17 382 247	-18 248 820	-19 088 070	-19 087 480	4,6	9,8
Gymnasier						
Intäkter	122 494	76 000	76 000	76 000	0,0	-38,0
Kostnader	-3 081 354	-3 376 900	-3 501 060	-3 500 890	3,7	13,6
Netto	-2 958 860	-3 300 900	-3 425 060	-3 424 890	3,8	15,8
Muséer						
Intäkter	85 776	451 090	1 093 190	1 093 190	142,3	1174,5
Kostnader	-751 984	-1 239 540	-1 820 070	-1 820 180	46,8	142,1
Netto	-666 208	-788 450	-726 880	-726 990	-7,8	9,1

Intern

	Bokslut 2021	BU 2022 med ändr.	Enh. förslag 2023	Budget 2023	Förändr.% Bu 22-23	Förändr.% Bs21 Bu 23
Revision	0	0	0	0		
Kostnader	-4 307	-4 140	-5 630	-5 630	36,0	30,7
Netto	-4 307	-4 140	-5 630	-5 630	36,0	30,7
Stadskansliet	3 508 666	3 837 490	3 099 690	3 105 830	-19,1	-11,5
Kostnader	-366 438	-380 250	-425 010	-425 010	11,8	16,0
Netto	3 142 228	3 457 240	2 674 680	2 680 820	-22,5	-14,7
Ekonomi	0	0	0	0		
Kostnader	-79 351	-82 230	-83 570	-83 570	1,6	5,3
Netto	-79 351	-82 230	-83 570	-83 570	1,6	5,3
Personal	1 407	0	0	0		-100,0
Kostnader	-142 067	-152 400	-164 830	-164 830	8,2	16,0
Netto	-140 660	-152 400	-164 830	-164 830	8,2	17,2
Stadsutveckling	1 369	0	1 000	1 000		-27,0
Kostnader	-103 953	-72 210	-50 400	-50 400	-30,2	-51,5
Netto	-102 584	-72 210	-49 400	-49 400	-31,6	-51,8
Kollektivtrafik	0	0	0	0		
Kostnader	-3 014	-4 290	-6 050	-6 050	41,0	100,7
Netto	-3 014	-4 290	-6 050	-6 050	41,0	100,7
Sysselsättnings- och invandrarjänster		0	0	0		
Kostnader		-480 920	-424 450	-424 450	-11,7	
Netto	0	-480 920	-424 450	-424 450	-11,7	
KONCERNTJÄNSTER TOTALT						
Intäkter	3 511 441	3 837 490	3 100 690	3 106 830	-19,0	-11,5
Kostnader	-699 129	-1 176 440	-1 159 940	-1 159 940	-1,4	65,9
Netto	2 812 312	2 661 050	1 940 750	1 946 890	-26,8	-30,8
SOCIAL- O. HÅLSOV. TOTALT						
Intäkter	13 467					
Kostnader	-8 344 253	-8 447 710				
Netto	-8 330 786	-8 447 710				
Övrig utbildning, (Bildning)	101 524	93 230	90 230	90 230	-3,2	-11,1
Kostnader	-852 826	-887 420	-977 610	-975 560	9,9	14,4
Netto	-751 302	-794 190	-887 380	-885 330	11,5	17,8
Småbarnspedagogik	266	240	240	240		-9,8
Kostnader	-4 490 212	-4 696 070	-5 085 780	-5 607 750	19,4	24,9
Netto	-4 489 946	-4 695 830	-5 085 540	-5 607 510	19,4	24,9
Utbildning	108 500	154 760	154 760	154 760	0,0	42,6
Kostnader	-10 560 312	-10 569 520	-11 397 360	-11 397 360	7,8	7,9
Netto	-10 451 812	-10 414 760	-11 242 600	-11 242 600	7,9	7,6
Gymnasier	1 119	3 030	3 030	3 030	0,0	170,8
Kostnader	-1 175 437	-1 163 420	-1 368 900	-1 368 900	17,7	16,5
Netto	-1 174 318	-1 160 390	-1 365 870	-1 365 870	17,7	16,3
Muséer	0	0	0	0		
Kostnader	-362 990	-477 260	-697 450	-697 450	46,1	92,1
Netto	-362 990	-477 260	-697 450	-697 450	46,1	92,1

BUDGET 2023
Extern

	Bokslut 2021	BU 2022 med ändr.	Enh. förslag 2023	Budget 2023	Förändr.% Bu 22-23	Förändr.% Bs21 Bu 23
Bibliotek						
Intäkter	21 947	46 000	46 000	46 000	0,0	109,6
Kostnader	-894 769	-1 008 630	-1 087 350	-1 087 250	7,8	21,5
Netto	-872 822	-962 630	-1 041 350	-1 041 250	8,2	19,3
Fritid						
Intäkter	206 547	557 000	557 000	617 000	10,8	198,7
Kostnader	-996 451	-1 655 580	-1 802 840	-1 993 020	20,4	100,0
Netto	-789 904	-1 098 580	-1 245 840	-1 376 020	25,3	74,2
BILDNING TOTALT						
Intäkter	4 322 929	4 617 820	5 790 730	5 700 730	23,5	31,9
Kostnader	-45 313 836	-48 127 600	-50 311 750	-50 705 450	5,4	11,9
Netto	-40 990 907	-43 509 780	-44 521 020	-45 004 720	3,4	9,8
Administration						
Intäkter	339 491	410 200	432 200	432 200	5,4	27,3
Kostnader	-3 045 456	-3 168 800	-1 364 020	-1 364 010	-57,0	-55,2
Netto	-2 705 965	-2 758 600	-931 820	-931 810	-66,2	-65,6
Samhällsteknik						
Intäkter	981 250	710 000	743 000	743 000	4,6	-24,3
Kostnader	-4 666 401	-5 784 780	-5 613 090	-5 663 060	-2,1	21,4
Netto	-3 685 151	-5 074 780	-4 870 090	-4 920 060	-3,0	33,5
Mätning- och fastighetsbildning						
Intäkter	3 343 598	1 958 000	1 618 000	1 618 000	-17,4	-51,6
Kostnader	-480 152	-528 760	-800 070	-800 200	51,3	66,7
Netto	2 863 446	1 429 240	817 930	817 800	-42,8	-71,4
Utrymmesförvaltning						
Intäkter	2 766 215	2 665 030	5 733 760	5 682 010	113,2	105,4
Kostnader	-11 280 796	-12 108 510	-11 359 110	-11 821 110	-2,4	4,8
Netto	-8 514 581	-9 443 480	-5 625 350	-6 139 100	-35,0	-27,9
Lokalvård och kosthåll						
Intäkter	220 338	252 660	355 860	355 860	40,8	61,5
Kostnader	-8 507 808	-9 315 100	-6 612 090	-6 716 400	-27,9	-21,1
Netto	-8 287 470	-9 062 440	-6 256 230	-6 360 540	-29,8	-23,3
Planläggning						
Intäkter	88 955	98 000	98 000	98 000	0,0	10,2
Kostnader	-578 629	-750 510	-749 790	-749 730	-0,1	29,6
Netto	-489 674	-652 510	-651 790	-651 730	-0,1	33,1
Bygg och miljö						
Intäkter	834 567	732 070	737 150	737 150	0,7	-11,7
Kostnader	-1 093 464	-1 198 440	-1 331 380	-1 341 400	11,9	22,7
Netto	-258 897	-466 370	-594 230	-604 250	29,6	133,4
Avfallsnämnden						
Intäkter	478 750	601 000	668 000	668 000	11,1	39,5
Kostnader	-416 677	-521 440	-578 670	-578 730	11,0	38,9
Netto	62 073	79 560	89 330	89 270	12,2	43,8
TEKNIK TOTALT						
Intäkter	9 053 164	7 426 960	10 385 970	10 334 220	39,1	14,2
Kostnader	-30 069 384	-33 376 340	-28 408 220	-29 034 640	-13,0	-3,4
Netto	-21 016 221	-25 949 380	-18 022 250	-18 700 420	-27,9	-11,0
Raaseporin kaupunki						
Intäkter	29 379 818	23 576 090	17 645 290	17 503 540	-25,8	-40,4
Kostnader	-205 563 459	-215 516 390	-94 880 450	-95 935 450	-55,5	-53,3
Netto	-176 183 641	-191 940 300	-77 235 160	-78 431 910	-59,1	-55,5
Raseborgs Vatten						
Intäkter	6 254 987	6 399 500	6 565 100	6 565 100	2,6	5,0
Kostnader	-3 275 382	-3 455 500	-3 617 700	-3 617 630	4,7	10,4
Netto	2 979 605	2 944 000	2 947 400	2 947 470	0,1	-1,1
STADEN + AFFÄRSVERKEN TOTALT						
Intäkter	35 634 805	29 975 590	24 210 390	24 068 640	-19,7	-32,5
Kostnader	-208 838 841	-218 971 890	-98 498 150	-99 553 080	-54,5	-52,3
Netto	-173 204 036	-188 996 300	-74 287 760	-75 484 440	-60,1	-56,4

Intern

	Bokslut 2021	BU 2022 med ändr.	Enh. förslag 2023	Budget 2023	Förändr.% Bu 22-23	Förändr.% Bs21 Bu 23
	1 120	7 000	7 000	7 000		525,0
	-499 803	-481 320	-521 110	-521 110	8,3	4,3
Netto	-498 683	-474 320	-514 110	-514 110	8,4	3,1
	42 614	376 830	376 240	372 600	-1,1	774,4
	-2 089 111	-2 472 460	-2 644 000	-2 725 600	10,2	30,5
Netto	-2 046 497	-2 095 630	-2 267 760	-2 353 000	12,3	15,0
	255 143	635 090	631 500	627 860	-1,1	146,1
	-20 030 691	-20 747 470	-22 692 210	-23 293 730	12,3	16,3
Netto	-19 775 548	-20 112 380	-22 060 710	-22 665 870	12,7	14,6
	26 240	0	0	0		-100,0
	-62 395	-56 000	-70 980	-70 980	26,8	13,8
Netto	-36 155	-56 000	-70 980	-70 980	26,8	96,3
	406 943	387 410	450 000	450 000	16,2	10,6
	-273 401	-262 900	-261 960	-261 960	-0,4	-4,2
Netto	133 542	124 510	188 040	188 040	51,0	40,8
	818 448	858 460	914 650	914 650	6,5	11,8
	-72 149	-72 110	-81 750	-81 750	13,4	13,3
Netto	746 299	786 350	832 900	832 900	5,9	11,6
	17 307 511	17 537 560	14 341 260	14 836 670	-15,4	-14,3
	-1 122 626	-1 131 660	-1 207 410	-1 207 410	6,7	7,6
Netto	16 184 885	16 405 900	13 133 850	13 629 260	-16,9	-15,8
	8 830 583	9 256 320	6 750 080	6 854 350	-25,9	-22,4
	-404 420	-447 230	-493 850	-493 850	10,4	22,1
Netto	8 426 163	8 809 090	6 256 230	6 360 500	-27,8	-24,5
	2 654	0	0	0		-100,0
	-76 737	-74 140	-94 110	-94 110	26,9	22,6
Netto	-74 083	-74 140	-94 110	-94 110	26,9	27,0
	12 916	0	0	0		-100,0
	-99 544	-96 670	-126 630	-126 630	31,0	27,2
Netto	-86 628	-96 670	-126 630	-126 630	31,0	46,2
	0	0	0	0		
	0	0	0	0		
Netto	0	0	0	0		
	27 405 295	28 039 750	22 455 990	23 055 670	-17,8	-15,9
	-2 111 272	-2 140 710	-2 336 690	-2 336 690	9,2	10,7
Netto	25 294 023	25 899 040	20 119 300	20 718 980	-20,0	-18,1
	31 185 346	32 512 330	26 188 180	26 790 360	-17,6	-14,1
	-31 185 346	-32 512 330	-26 188 840	-26 790 360	-17,6	-14,1
Netto	0	0	-660	0		

BUDGET 2023
Extern / Intern

	Bokslut 2021	BU 2022 med ändr.	Enh. förslag 2023	Budget 2023	Förändr.% Bu 22-23	Förändr.% Bs21 Bu 23
Revision						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-52 603	-64 060	-65 900	-65 920	2,9	25,3
Netto	-52 603	-64 060	-65 900	-65 920	2,9	25,3
Stadskansliet						
Intäkter	3 669 204	3 947 490	3 188 690	3 194 830	-19,1	-12,9
Kostnader	-5 881 369	-6 620 660	-6 279 440	-6 299 380	-4,9	7,1
Netto	-2 212 165	-2 673 170	-3 090 750	-3 104 550	16,1	40,3
Ekonomi						
Intäkter	117 186	64 000	56 000	56 000	-12,5	-52,2
Kostnader	-1 318 014	-1 295 790	-1 008 390	-1 008 350	-22,2	-23,5
Netto	-1 200 828	-1 231 790	-952 390	-952 350	-22,7	-20,7
Personal						
Intäkter	655 969	685 000	480 000	480 000	-29,9	-26,8
Kostnader	-3 177 273	-3 229 220	-2 688 930	-2 703 800	-16,3	-14,9
Netto	-2 521 304	-2 544 220	-2 208 930	-2 223 800	-12,6	-11,8
Stadsutveckling						
Intäkter	229 701	101 200	36 250	36 250	-64,2	-84,2
Kostnader	-1 724 386	-1 459 220	-1 574 100	-1 574 150	7,9	-8,7
Netto	-1 494 685	-1 358 020	-1 537 850	-1 537 900	13,2	2,9
Kollektivtrafik						
Intäkter	211 085	85 000	200 000	200 000	135,3	-5,3
Kostnader	-650 328	-524 890	-842 740	-842 730	60,6	29,6
Netto	-439 242	-439 890	-642 740	-642 730	46,1	46,3
Sysselsättnings- och invandrar tjänster						
Intäkter		841 930	608 340	608 340	-27,7	
Kostnader		-5 428 540	-4 860 920	-4 860 970	-10,5	
Netto	0	-4 586 610	-4 252 580	-4 252 630	-7,3	
KONCERTTJÄNSTER TOTALT						
Intäkter	4 883 145	5 724 620	4 569 280	4 575 420	-20,1	-6,3
Kostnader	-12 803 972	-18 622 380	-17 320 420	-17 355 300	-6,8	35,5
Netto	-7 920 827	-12 897 760	-12 751 140	-12 779 880	-0,9	61,3
SOCIAL- O. HÅLSOV. TOTALT						
Intäkter	14 645 489	9 644 180				
Kostnader	-126 419 649	-125 014 220				
Netto	-111 774 160	-115 370 040				
Övrig utbildning, (Bildning)						
Intäkter	1 352 663	1 406 050	1 602 360	1 602 360	14,0	18,5
Kostnader	-8 781 928	-8 741 780	-8 541 360	-8 510 250	-2,6	-3,1
Netto	-7 429 265	-7 335 730	-6 939 000	-6 907 890	-5,8	-7,0
Småbarnspedagogik						
Intäkter	1 848 003	1 591 030	1 922 530	1 772 530	11,4	-4,1
Kostnader	-17 980 852	-18 855 720	-19 950 270	-20 705 570	9,8	15,2
Netto	-16 132 849	-17 264 690	-18 027 740	-18 933 040	9,7	17,4
Utbildning						
Intäkter	895 789	738 880	738 880	738 880	0,0	-17,5
Kostnader	-28 729 848	-29 402 460	-31 069 550	-31 068 960	5,7	8,1
Netto	-27 834 059	-28 663 580	-30 330 670	-30 330 080	5,8	9,0
Gymnasier						
Intäkter	123 613	79 030	79 030	79 030	0,0	-36,1
Kostnader	-4 256 791	-4 540 320	-4 869 960	-4 869 790	7,3	14,4
Netto	-4 133 178	-4 461 290	-4 790 930	-4 790 760	7,4	15,9
Muséer						
Intäkter	85 776	451 090	1 093 190	1 093 190	142,3	1174,5
Kostnader	-1 114 974	-1 716 800	-2 517 520	-2 517 630	46,6	125,8
Netto	-1 029 198	-1 265 710	-1 424 330	-1 424 440	12,5	38,4

BUDGET 2023
Extern / Intern

	Bokslut 2021	BU 2022 med ändr.	Enh. förslag 2023	Budget 2023	Förändr.% Bu 22-23	Förändr.% Bs21 Bu 23
Bibliotek						
Intäkter	23 067	53 000	53 000	53 000	0,0	129,8
Kostnader	-1 394 572	-1 489 950	-1 608 460	-1 608 360	7,9	15,3
Netto	-1 371 505	-1 436 950	-1 555 460	-1 555 360	8,2	13,4
Fritid						
Intäkter	249 161	933 830	933 240	989 600	6,0	297,2
Kostnader	-3 085 562	-4 128 040	-4 446 840	-4 718 620	14,3	52,9
Netto	-2 836 401	-3 194 210	-3 513 600	-3 729 020	16,7	31,5
BILDNING TOTALT						
Intäkter	4 578 072	5 252 910	6 422 230	6 328 590	20,5	38,2
Kostnader	-65 344 527	-68 875 070	-73 003 960	-73 999 180	7,4	13,2
Netto	-60 766 455	-63 622 160	-66 581 730	-67 670 590	6,4	11,4
Administration						
Intäkter	365 730	410 200	432 200	432 200	5,4	18,2
Kostnader	-3 107 850	-3 224 800	-1 435 000	-1 434 990	-55,5	-53,8
Netto	-2 742 120	-2 814 600	-1 002 800	-1 002 790	-64,4	-63,4
Samhällsteknik						
Intäkter	1 388 193	1 097 410	1 193 000	1 193 000	8,7	-14,1
Kostnader	-4 939 802	-6 047 680	-5 875 050	-5 925 020	-2,0	19,9
Netto	-3 551 609	-4 950 270	-4 682 050	-4 732 020	-4,4	33,2
Mätning- och fastighetsbildning						
Intäkter	4 162 046	2 816 460	2 532 650	2 532 650	-10,1	-39,1
Kostnader	-552 302	-600 870	-881 820	-881 950	46,8	59,7
Netto	3 609 745	2 215 590	1 650 830	1 650 700	-25,5	-54,3
Utrymmesförvaltning						
Intäkter	20 073 726	20 202 590	20 075 020	20 518 680	1,6	2,2
Kostnader	-12 403 422	-13 240 170	-12 566 520	-13 028 520	-1,6	5,0
Netto	7 670 304	6 962 420	7 508 500	7 490 160	7,6	-2,3
Lokalvård och kosthåll						
Intäkter	9 050 921	9 508 980	7 105 940	7 210 210	-24,2	-20,3
Kostnader	-8 912 228	-9 762 330	-7 105 940	-7 210 250	-26,1	-19,1
Netto	138 693	-253 350	0	-40	-100,0	-100,0
Planläggning						
Intäkter	91 609	98 000	98 000	98 000	0,0	7,0
Kostnader	-655 366	-824 650	-843 900	-843 840	2,3	28,8
Netto	-563 757	-726 650	-745 900	-745 840	2,6	32,3
Bygg och miljö						
Intäkter	847 483	732 070	737 150	737 150	0,7	-13,0
Kostnader	-1 193 008	-1 295 110	-1 458 010	-1 468 030	13,4	23,1
Netto	-345 525	-563 040	-720 860	-730 880	29,8	111,5
Avfallsnämnden						
Intäkter	478 750	601 000	668 000	668 000	11,1	39,5
Kostnader	-416 677	-521 440	-578 670	-578 730	11,0	38,9
Netto	62 073	79 560	89 330	89 270	12,2	43,8
TEKNIK TOTALT						
Intäkter	36 458 459	35 466 710	32 841 960	33 389 890	-5,9	-8,4
Kostnader	-32 180 657	-35 517 050	-30 744 910	-31 371 330	-11,7	-2,5
Netto	4 277 802	-50 340	2 097 050	2 018 560	-4109,9	-52,8
Raaseporin kaupunki						
Intäkter	60 565 165	56 088 420	43 833 470	44 293 900	-21,0	-26,9
Kostnader	-236 748 805	-248 028 720	-121 069 290	-122 725 810	-50,5	-48,2
Netto	-176 183 640	-191 940 300	-77 235 820	-78 431 910	-59,1	-55,5
Raseborgs Vatten						
Intäkter	6 254 987	6 399 500	6 565 100	6 565 100	2,6	5,0
Kostnader	-3 275 382	-3 455 500	-3 617 700	-3 617 630	4,7	10,4
Netto	2 979 605	2 944 000	2 947 400	2 947 470	0,1	-1,1
STADEN + AFFÄRSVERKEN TOTALT						
Intäkter	66 820 152	62 487 920	50 398 570	50 859 000	-18,6	-23,9
Kostnader	-240 024 187	-251 484 220	-124 686 990	-126 343 440	-49,8	-47,4
Netto	-173 204 035	-188 996 300	-74 288 420	-75 484 440	-60,1	-56,4